

Robert Sheckley
Immortality, Inc

ЧАСТ ПЪРВА

1.

По-късно Томас Блейн често си мислеше как бе умрял и все му се щеше да бе станало някак по-интересно. Защо не можа да срещне смъртта в двубой с тайфун, срещу връхлитащ тигър или както се катери по ветровита планина? Защо смъртта му бе тъй кротка, тъй банална, тъй обикновена?

Но разбираше, че една героична смърт не би му подхождала. Несъмнено му е било писано да умре тъкмо така - бързо, тривиално, калпаво и безболезнено. Навсякъв целият му живот бе преминал в подготовкa и оформяне на тази смърт - смътни признания в детството, многообещаващи перспективи в ученическите години, неумолима сигурност, когато навърши тридесет и две.

И все пак, независимо колко е банална, смъртта си остава най-интересното събитие в човешкия живот. Блейн мислеше за своята с неутолимо любопитство. Трябваше да опознае ония минути, ония последни безценни секунди, когато собствената му лична смърт го е дебнела в засада на едно мрачно шосе в Ню Джърси. Имало ли е някакво знамение, някаква поличба? Какво е сторил или не е сторил? Какво си е мислил?

Тия последни секунди бяха съдбоносни за него. Как точно бе умрял?

Караше по правото, пусто и бяло шосе, лъчите на фаровете опипвала далечината, а мракът отпред отстъпваше в безкрай. Спидометърът сочеше седемдесет и пет мили. Имаше чувството, че са само четиридесет. Нейде далече по пътя зърна да се задават фарове, първите от часове насам.

Блейн се завръщаше в Ню Йорк след едноседмична ваканция във вилата си край залива Чезапик. Беше се отдал на риболов и плуване, а между тези две занимания дремеше на припек върху нерендосаните дъски на пристана. Един ден отскочи с платноходката си до Оксфорд и вечерта посети танцовата забава в яхтклуба. Срещна смешно чипоносо момиче със синя рокля, което му каза, че прилича на авантюрист от южните морета - тъй загорял и строен в сивокафявия си спортен костюм. На другия ден отплава обратно към вилата да дреме на припек и да мечтае как ще зареже всичко, ще натовари платноходката с консерви и ще поеме за Таити. Ах Рајтеа, планините на Муреа, прохладният попътен вятър...

Но от Таити го делеше цял континент, цял океан, пък и други препятствия. Тази мисъл стигаше само за някой и друг час бленуване, но като план за действие определено не я биваше. Сега се завръщаше в Ню Йорк при работата си като младши конструктор на яхти в знаменитата стара фирма "Матисън и Питърс".

Фаровете на другата кола наблизаваха. Блейн намали скоростта на шестдесет мили.

Въпреки титлата си, Блейн рядко се докопваше до проектирането на яхти. Старият Том Матисън имаше грижата за стандартните увеселителни корабчета. Брат му Ролф, по прякор Царя на Мистиката, беше прочут по цял свят със своите платноходи за презоceanски състезания и бързи индивидуални проекти. Тъй че какво оставаше за младшия конструктор?

Блейн чертаеше схеми и планове на палуби, въртеше организацията, обявите и рекламата. Работата беше отговорна и нелишена от известна доза удоволствие. Но не беше проектиране на яхти.

Знаеше, че би трябвало да подхване собствен бизнес. Но наоколо имаше толкова много проектанти на яхти и толкова малко клиенти. Както бе казал на Лаура, все едно че проектираш арбалети, боздугани и катапулти. Интересен творчески труд, но кой би купил продукцията ти?

- Можеш да намериш пазар за платноходките си - каза му тя отчайващо пряко. - Защо не се престрашиш?

Той се усмихна чаровно, хлапашки.

- Не ме бива за решителни действия. Аз съм спец по съзерцанието и меката печал.

- Искаш да кажеш, че си ленив.

- Нищо подобно. Все едно да кажеш, че орелът не препуска добре или че коня хич не го бива за полет. Не можеш да сравняваш разнородното. Просто не съм от хората, дето се докопват до кокала. За мен мечтите, бляновете, виденията и плановете са само обект на съзерцание, не и на изпълнение.

- Ненавиждам те, когато говориш така - въздъхна тя.

Разбира се, той наистина го излагаше грубовато. Но в думите му имаше и много истина. Беше си намерил приятна работа, прилична заплата, стабилно положение. Имаше апартамент в Гринуич вилидж, хай-фи уредба, вила на залива Чезапик, чудесна платноходка и обичта на Лаура плюс още няколко момичета. Може би според малко баналния израз на Лаура беше попаднал във водовъртеж сред потока на живота... Но какво от това? Кроткото въртене само помага да наблюдаваш по-добре сцената.

Фаровете на другата кола бяха съвсем наблизо. Блейн забеляза поразен, че е увеличил скоростта на осемдесет мили в час.

Отпусна педала на газта. Колата му буйно и вироглаво свърна към връхлиташите фарове.

Авария? Повреда в управлението? С все сила опита да извърти волана. Не се поддаваше. Колата удари ниската бетонна преграда между северното и южното платно, литна високо във въздуха. Кормилото свободно се завъртя в ръцете му и моторът изстена като осъдена душа.

Другата кола се мъчеше да кривне, но беше късно. Щяха да се сблъскат почти челно.

И Блейн си помисли, да, аз съм един от тях. Един от ония тъпи негодници, за които четеш как изгубили контрол над колите си и погубили невинни хора. Господи! Модерни коли и модерни пътища, и по-високи скорости, и все същите стари загубени рефлекси...

Внезапно, необяснимо, кормилото заработи отново - отсрочка по ръба на бръснача. Блейн не му обърна внимание. Когато фаровете на другата кола лумнаха през стъклото, настроението му изведнъж прerasна от съжаление в ликуване. В този миг приветствуваше съкрушителния удар, жадуваше за него, за болка, унищожение, жестокост и смърт.

Сетне колите се срещнаха. Ликуването избледня също тъй бързо, както бе дошло. Блейн усети дълбока жал за всичко, което оставяше недовършено, за непреплаваните води, невидените филми, непрочетените книги, недокоснатите момичета. Нещо го метна напред. Воланът се строши в ръцете му. Стоманената колона го прониза в гърдите и пречути гръбнака, докато главата му минаваше през предното стъкло.

В този миг разбра, че умира.

Миг по-късно умря бързо, банално, калпаво и безболезнено.

2.

Свести се в бяло легло сред бяла стая.

- Сега е жив - каза някой.

Блейн отвори очи. Над леглото се свеждаха двамина в бяло. Изглежда,

бяха доктори. Единият беше дребен брадат старец. Другият - грозен, червендалест петдесетина годишен мъж.

- Име? - отсече старецът.

- Томас Блейн.

- Възраст?

- Тридесет и две. Но...

- Семейно положение?

- Неженен. Какво...

- Виждате ли? - обръна се старецът към червендалестия си колега. -

Нормален, съвършено нормален.

- Никога не бих повярвал - каза червендалестият.

- Естествено. Смъртната травма винаги е била надценявана. Прекомерно надценявана, както ще докаже бъдещата ми книга.

- Хмм. Но депресията при прераждане...

- Глупости - решително заяви старчето. - Блейн, добре ли се чувствувате?

- Да. Но бих искал да знам...

- Виждате ли? - победоносно възклика старият доктор. - Отново е жив и нормален. Сега ще подпишете ли доклада?

- Изглежда, че нямам избор - отвърна червендалестият.

Двамата лекари излязоха. Блейн ги проследи с поглед и се запита за какво ли говореха. Край леглото му застана шишкава сестра с майчински обноски.

- Как се чувствувате? - запита тя.

- Отлично - каза Блейн. - Но бих искал да знам...

- Съжалявам - рече сестрата, - засега никакви въпроси, тъй е наредил докторът. Изпийте това, ще ви ободри. Браво, добро момче. Не се тревожете, всичко ще се оправи.

Тя излезе. Утешителните ѝ думи го изплашиха. Какво искаше да каже с това всичко ще се оправи? Значи нещо не беше наред! Какво не беше наред? Какво търсеше тук, какво бе станало?

Брадатият лекар се завърна, придружен от млада жена.

- Добре ли е, докторе? - попита жената.

- Съвършено нормален - отвърна старчето. - Това се казва удачно снажддане.

- Значи мога да започна интервюто?

- Разбира се. Обаче не мога да гарантирам поведението му. Макар и силно надценявана, смъртната травма все пак е в състояние да...

- Да, добре.

Момичето пристъпи към Блейн и се наведе над него. Блейн забеляза, че е много хубаво. Ясни, добре изразени черти на лицето, сияеща свежа кожа. Имаше дълга, лъскава кестенява коса, изпъната прекалено стегнато назад над мъничките уши, а наоколо се носеше едва доловим лъх на парфюм. Би трябвало да е красива, но я загрозяваше неподвижно застиналото лице, сдържаното напрежение на стройното тяло. Трудно бе да си я представи засмяна или разплакана. Изобщо не можеше да си я представи в леглото. В нея имаше нещо от фанатика, от страстния революционер, но той подозираше, че в себе си тя винаги намира единствената кауза, за която да се бори.

- Здрави, мистър Блейн - каза тя. - Аз съм Мари Торн.

- Здрави - бодро отговори Блейн.

- Мистър Блейн, къде предполагате, че се намирате?

- Прилича ми на болница. Предполагам...

Той млъкна. Току-що бе забелязал в ръката ѝ мъничък микрофон.

- Да, какво предполагате?

Тя леко кимна. Няколко души се приближиха и дотъркаляха около леглото му тежко оборудване.

- Карайте направо - рече Мари Торн. - Кажете ни какво предполагате.

- По дяволите - унило промърмори Блейн, гледайки как непознатите разполагат машинарията наоколо. - Какво е това? Какво става?

- Мъчим се да ви помогнем - каза Мари Торн. - Няма ли да ни помогнете и вие?

Блейн кимна и му се приска да види усмивката ѝ. Изведнъж се почувствува крайно неуверен. Беше ли му се случило нещо?

- Спомняте ли си катастрофата? - запита тя.

- Каква катастрофа?

- Спомняте ли си как пострадахте?

Блейн потръпна, усещайки как спомените се завръщат сред лавина от вихрени светлини, виещи двигатели, сблъсък и трясък.

- Да. Воланът се строши. Прониза ме през гърдите. После си блъснах главата.

- Погледнете гърдите си - тихо каза тя.

Блейн погледна. На гърдите му под бялата пижама нямаше никакъв белег.

- Невъзможно! - викна той.

Собственият му глас прозвуча глухо, далечно, нереално. Дочуваше как хората около леглото разговарят, приведени над машините си, но те му се струваха плоски и безплътни като сенки. Тъничките, незначителни гласове бяха като бръмчене на мухи край прозорец.

- Първата реакция е добра.

- Много добра, наистина.

- Вие сте невредим - каза му Мари Торн.

Блейн погледна здравото си тяло и си припомни катастрофата.

- Не вярвам! - изкреша той.

- Отлично напредва.

- Чудесна смес от вяра и недоверие.

- Тишина, моля - каза Мари Торн. - Продължавайте, мистър Блейн.

- Спомням си катастрофата - каза Блейн. - Спомням си смазващия удар.

Спомням си... как умрях.

- Записа ли това?

- Да бе, страховия. Това се казва игра!

- Съвършено спонтанна сцена.

- Великолепно! Ще подивеят от възторг!

- Малко по-тихо, моля. Мистър Блейн, спомняте ли си как умряхте?

- Да, да, аз умрях!

- Лицето му!

- Това нелепо изражение засилва реалността.

- Само дано и Рейли да смята така.

Жената каза:

- Огледайте внимателно тялото си, мистър Блейн. Ето ви огледало.

Погледнете лицето си.

Блейн погледна и затрепера като в треска. Докосна огледалото, после прокара подскачащи пръсти по лицето си.

- Това не е моето лице! Къде ми е лицето? Къде сте скрили лицето и тялото ми?

Беше попаднал в кошмар, от който никога нямаше да се събуди. Плоските мъгливи хора се тълпяха около него, гласовете им бръмчаха като мухи на прозорец, а те протягаха мукарените си машини, изпълнени с неясна заплаха и въпреки това някак странно безразлични, сякаш почти не го забелязваха. Мари Торн свеждаше отгоре красивото си безизразно лице и от мъничките червени устни долитаха любезно кошмарните думи.

- Тялото ви е мъртво, мистър Блейн, то загина в автомобилна катастрофа. Спомняте си как е умряло. Но ние успяхме да спасим онази част от вас, която е наистина важна. Спасихме вашето съзнание, мистър Блейн, и ви дадохме ново тяло за него.

Блейн отвори уста да изпиши и пак я затвори.

- Невероятно - тихо каза той.

И мухите забръмчаха.

- Слабо казано.

- Ами естествено. Не може вечно да беснее.

- Очаквах да предъвква сцената малко по-дълго.
- Грешка. Недоразбраното всъщност подчертава дилемата му.
- Може би в чисто сценично отношение. Но погледни нещата реално. Горкият човечец току-що открива, че е умрял в автомобилна катастрофа и са го възкресили в ново тяло. И какво казва? "Невероятно." Проклятие, той всъщност не реагира на шока!

- Реагира. Ти искаш да ти играе по свирката!
- Моля ви! - каза Мари Торн. - Продължавайте, мистър Блейн.
- Затънал в кошмар, Блейн едва долавяше тихите, бръмчащи гласове.
- Наистина ли умрях? - запита той.

Тя кимна.

- И наистина съм се преродил в друго тяло?

Тя пак кимна и зачака.

Блейн се загледа към нея, към мъгловите хора, обслужващи мукавените си машини. Защо му досаждаха? Не можеха ли да си намерят някой друг мъртвец? Не би трявало да принуждават трупове да отговарят на въпроси. Смъртта беше древна привилегия на человека, негов договор с живота от незапомнени времена, гарантирана както на дворянин, тъй и на роба. Смъртта беше утеха и последно право на человека. Но може би те бяха отменили това право и вече не можеш да избягаш от отговорност само затова, че си умрял.

Те го чакаха да проговори. И Блейн се запита дали лудостта все още запазва наследствените си привилегии. С лекота би могъл да се подхлъзне към нея и да узнае.

Но не всекиму се удава да полудее. Самообладанието на Блейн се завърна. Той вдигна очи към Мари Торн и бавно изрече:

- Трудно ми е да опиша чувствата си. Умрях и сега разсъждавам над този факт. Предполагам, че никой не вярва напълно в собствената си смърт. Нейде дълбоко в душата си се чувствуваме безсмъртни. Смъртта сякаш дебне другите, никога нас. Като че едва ли не...

- Дайте да свършваме дотук. Взе да го избива на анализ.

- Мисля, че сте прав - каза Мари Торн. - Много ви благодарим, мистър Блейн.

Непознатите изведенъж станаха обемни и естествени, смътната им злокобност изчезна и те се заеха да събират апаратурата.

- Почакайте... - промълви Блейн.

- Не се тревожете - каза му тя. - Останалите ви реакции ще запишем покъсно. Сега просто искахме да хванем спонтанната част.

- До някое време беше адски добре.

- Бисер за колекциите.

- Чакайте! - викна Блейн. - Не разбирам. Къде съм? Какво е станало? Как...

- Утре ще ви обясня всичко - каза Мари Торн. - Ужасно съжалявам, но сега трябва да бягам и да редактирам това за мистър Рейли.

Хората и апаратурата бяха изчезнали. Мари Торн се усмихна ободряващо и изтича навън.

Блейн усещаше, че е готов да се разплаче най-позорно. Набързо примига и в това време добродушната шишкова сестра се завърна.

- Изпийте това - каза тя. - Ще ви помогне да заспите. Точно така, до дъно, като добро момче. А сега просто се отпуснете, тежък ден имахте с всичкото това умиране, възкръсване и прочие.

Две големи сълзи се търкулнаха по бузите на Блейн.

- Божичко - рече сестрата, - сега трябваше да докарат камерите. Ей това са най-истинските спонтанни сълзи, които някога съм виждала. Много трагични и спонтанни сцени съм преживяла в тая болница и ако исках, можех да кажа нещичко за истинските чувства на тия сополанковци от видеозаписа, дето си мислят, че познават всички тайни на човешкото сърце.

- Къде съм? - сънено запита Блейн. - Къде е всичко това?

- По вашему - в бъдещето - отвърна сестрата.

- О - каза Блейн.

После заспа.

3.

Много часове по-късно той се събуди спокоен и отпочинал. Огледа бялото легло, бялата стая и си спомни.

Беше загинал в автомобилна катастрофа и бе възкръснал в бъдещето. Един доктор смяташе, че смъртната травма се надценява, някакви типове записаха спонтанната му реакция и заявиха, че е бисер за колекциите, имаше и едно красиво момиче, чието лице за жалост не изразяваше и следа от чувства.

Блейн се прозина и разкърши тяло. Мъртъв. Умрял на тридесет и две. Жалко, помисли той, че този млад живот бе прекършен в разцвета на силите си. Блейн беше свистно момче всъщност, многообещаващо...

Ядоса се на вятърничавото си отношение. Не биваше да реагира така. Помъчи се да възвърне изумлението, което му се струваше най-подходящо за обстоятелствата.

Вчера, каза си той твърдо, бях проектант на яхти и се завръщах от Мериленд. Днес съм възкръснал в бъдещето. Бъдещето! Възкръснал!

Безполезно, думите не му оказваха никакво въздействие. Вече бе свикнал с идеята. Човек привиква към всичко, помисли той, дори към собствената си смърт. Особено към собствената си смърт. На мъртвеца навярно можеш да му сечеш главата три пъти дневно двайсет години наред - нищо, ще свикне и даже ще се разреве като бебе, ако престанеш...

Оттъя му се да мисли по-нататък в този дух.

Сети се за Лаура. Щеше ли да ридае за него? Щеше ли да се напие? Или просто щеше да глътне успокоително хапче против депресията от тази вест? Ами Джейн и Мириам? Щяха ли изобщо да чуят за смъртта му? Едва ли. След месеци можеше и да се зачудят защо вече не се обажда.

Стига толкова. Всичко това беше минало. Сега се намираше в бъдещето.

Но от бъдещето бе видял само бяло легло и бяла стая, доктори, сестра, техники по записа и едно хубаво момиче. Засега не долавяше особена разлика от собствената си епоха. Но несъмнено имаше и разлики.

Припомни си какви статии и разкази бе чел. Днес може би имаше безплатна атомна енергия, подводно земеделие, всеобщ мир, международен контрол на раждаемостта, междупланетни полети, свободна любов, пълно премахване на расовото неравенство, лекарства за всички болести и планово общество, в което хората дишат с пълни гърди полъха на свободата.

Така би трябвало да бъде, помисли Блейн. Но имаше и далеч не толкова приятни вероятности. Може би някой Олигарх със сурово лице стискаше Земята в желязна десница, а фанатични нелегални групички се сражаваха за свобода. Или пък дребни пихиести пришълци с неземни имена бяха заробили човешкия род. Може би ужасна нова болест шествуваше неудържимо през границите или пък, лишена от всяка култура след термоядрена война, Земята мъчително се тътреше отново към технологичната цивилизация, докато човешки глутници бродеха из пущините; и още милиони други, все тъй страховити неща биха могли да се случат.

И все пак, мислеше си Блейн, човечеството през цялата си история е проявявало способността да заобикаля както върховете на щастietо, така и върховните бедствия. Вечно ни пророкуват хаос, непрестанно предсказват утопии, а не се събъдва нито едното, нито другото.

Съответно Блейн очакваше това бъдеще да прояви определени предимства спрямо миналото, но очакваше и някои недостатъци; част от старите проблеми щяха да са изчезнали, но на тяхно място щяха да са дошли други.

- Накратко - промърмори си той, - очаквам това бъдеще да се окаже като всяко друго бъдеще в сравнение с миналото. Не съм особено прецизен, но пък и не ми е работа да се занимавам с предсказания или пророчества.

Внезапното влизане на Мари Торн прекъсна размислите му.

- Добро утро - каза тя. - Как се чувствувате?

- Като нов човек - отвърна Блейн с напълно безизразно лице.

- Добре. Бихте ли подписали това, моля?

Тя му подаде писалка и някакъв машинописен текст.

- Адски сте деловита - каза Блейн. - Какво подписвам?

- Прочетете го - рече тя. - Документ, че ни освобождавате от всякааква юридическа отговорност, задето сме ви спасили.

- Наистина ли ме спасихте?

- Естествено. Според вас как сте попаднали тук?

- Право да си кажа, не съм мислил по въпроса - призна Блейн.

- Ние ви спасихме. Но законът не разрешава да спасяваме някого без писменото съгласие на потенциалната жертва. Адвокатите на "Рекс Корпорейшън" нямаха възможност предварително да получат съгласието ви. Тъй че сега бихме искали да се подсигурим.

- Какво представлява "Рекс Корпорейшън"?

Това като че я подразни.

- Още ли не са ви осведомили? Сега се намирате в управлението на "Рекс". Днес нашата компания е знаменита, както е била "Флайър-Тис" по ваше време.

- Кои са тия "Флайър-Тис"?

- Не знаете? "Форд" тогава?

- Аха, "Форд". Значи "Рекс Корпорейшън" е знаменита като "Форд". С какво се занимава?

- Произвежда енергийните системи "Рекс", с които се захранват космически кораби, превъплъщателни машини, задгробни двигатели и тъм подобни. С помощта на енергийна система "Рекс" ви изтръгнахме от колата в мига след смъртта и ви прехвърлихме в бъдещето.

- Пътуване през времето - рече Блейн. - Но как?

- Трудно ще е да го обясня - каза тя. - Липсва ви научната основа. Но ще опитам. Знаете, че пространството и времето са едно и също, само че в различни аспекти.

- Тъй ли?

- Да. Като масата и енергията. По ваше време учените са знаели, че масата и енергията са взаимозаменяеми. Успели са да отгатнат термоядрения синтез в ядрата на звездите. Но не можели непосредствено да повторят този процес, изискващ значителни количества енергия. Едва когато прибавили енергия към знанието си, те успели да разбият атомите чрез делене и да създадат нови чрез синтез.

- Известно ми е - каза Блейн. - Ами пътуването през времето?

- Появи се по същия начин. Отдавна знаехме, че пространството и времето са отделни прояви на едно и също нещо. Знаехме, че и пространството, и времето могат да се разложат на основни единици и да се трансформират чрез енергиен процес. Досещахме се за деформацията на пространствено-времевия континуум около свръхновите звезди и успяхме да наблюдаваме изчезването на звездата Уулф-Рейт, когато нарасна темпото на времетрансформация. Но трябваше още много да узнаем. И трябваше да разполагаме с далеч по-мощен енергиен източник, отколкото ви е бил нужен за започване на термоядрения синтез. Когато си осигурихме всичко това, можехме да заменяме времевите единици с пространствени - с други думи, временевите разстояния се превръщат в пространствени. Оттам нататък можехме да пропътуваме, да речем, сто години, вместо взаимозаменяемото разстояние от сто парсека.

- Разбирам донякъде - каза Блейн. - Ще ви затрудни ли да го повторите пак, но по-бавничко?

- После, после - каза тя. - Подпишете документа, моля.

Текстът гласеше, че той, Томас Блейн, е съгласен да не предявява иск спрямо "Рекс Корпорейшън" във връзка с неправомерното спасяване на живота му през 1958 година и последвалото прехвърляне на въпросния живот в Приемник през 2110 година.

Блейн подписа.

- А сега - каза той - бих искал да знам...

Не довърши. В стаята бе влязъл петнайсетина годишен хлапак с голям плакат в ръцете.

- Извинявайте, мис Торн, Художественият отдел иска да разбере дали това ще свърши работа.

Момчето вдигна плаката. На него бе изобразен автомобил в мига на катастрофа. Гигантска стилизирана ръка се пресягаше от небето и измъкваше шофьора от пламтящите останки. Надписът обявяваше: "Рекс" успя!"

- Не е зле - каза Мари Торн, като се мръщеше замислено. - Кажи им да подсилят червеното.

В стаята влязоха нови посетители. И Блейн взе да се ядосва.

- Какво става? - запита той.

- После, после - каза Мари Торн. - О, мисис Ванес! Как ви се струва този рекламен плакат?

В стаята вече имаше към дузина натрапници и продължаваха да нахълтват нови. Те се тълпяха около Мари Торн и плаката, без да обръщат ни най-малко внимание на Блейн. Един мъж, увлечен в задълбочен разговор с жена с прошарена коса, седна на ръба на леглото. За Блейн това беше последната капка.

- Престанете! - изкреша той. - Писна ми от тия щури циркове. Какво ви става бе, хора, не можете ли да се държите като нормални човешки същества? А сега се пръждосвайте по дяволите!

- О, господи - въздъхна Мари Торн и притвори очи, - и темперамент е решил да демонстрира. Ед, поговори с него.

Към леглото на Блейн се приближи солиден изпотен мъж.

- Мистър Блейн - настойчиво запита той, - нали ви спасихме живота?

- Предполагам - навъсено отвърна Блейн.

- Знаете, че не бяхме длъжни. Спасяването ви изискваше много пари, време и усилия. Но ние го сторихме. В замяна не искаме нищо освен мъничко рекламна стойност.

- Рекламна стойност?

- Разбира се. Бяхте спасен с помощта на енергийна система "Рекс".

Блейн кимна. Сега разбираше защо околните възприемат толкова нежайно възкръсването му в бъдещето. Бяха хвърлили огромни количества време, пари и усилия, за да постигнат успеха, несъмнено го бяха обсъждали от всяка възможна гледна точка и сега най-съзнателно го експлоатираха.

- Ясно - каза Блейн. - Спасили сте ме просто за да ме използвате като уловка в никаква рекламна кампания. Така ли е?

Ед се сконфузи.

- Защо да гледаме откъм лошата страна? Вие имахте живот, който се нуждаеше от спасяване. Ние пък имахме рекламна кампания, която се нуждаеше от блясък. Погрижихме се и за едното, и за другото, а ползата беше взаимна - както за вас, така и за "Рекс Корпорейшън". Може мотивите ни да не са били съвсем алtruистични; бихте ли предпочели да си останете мъртъв?

Блейн поклати глава.

- Разбира се, че не - съгласи се Ед. - За вас животът е ценен. Погодбре жив днес, отколкото мъртъв вчера, а? Чудесно. Щом е тъй, защо да не проявите малко благодарност? Защо да не ни окажете малко съдействие?

- Бих искал - каза Блейн, - само че постъпвате прекалено припряно.

- Разбирам и ви съчувствувам. Но нали знаете как е в рекламната игра, мистър Блейн. Времето е решаващо. Днес си сензация, утре никой не се интересува от теб. Налага се да използваме спасението ви незабавно, докато е още прясно. Иначе губи всякаква стойност за нас.

- Благодарен съм, че ми спасихте живота - каза Блейн, - макар и да не е било съвсем безкористно. С радост ще ви сътрудница.

- Благодаря, мистър Блейн. И моля ви, засега без въпроси. Докато действуваме, ще схванете общата картина. Мис Торн, ваш ред е.

- Благодаря, Ед - каза Мари Торн. - Слушайте сега всички, получихме временно одобрение от мистър Рейли, тъй че продължаваме по плана. Били,

измисли едно комюнике за сутрешните вестници. Нещо на тема "Човек от Миналото"...

- Правено е.
- Е, и какво? Все пак е новина, нали?
- Добре де, от много глава не боли. Значи така. Човек от 1988 година, изтръгнат...
- Извинявайте - обади се Блейн, - 1958 година.
- Тъй да е, от 1958 година, изтръгнат от смазаната си кола в мига след смъртта и прехвърлен в тяло приемник. Кратка справка за тялото приемник. После подчертаваме, че този скок през сто петдесет и две години е постигнат чрез енергийните системи "Рекс". Казваме им колко ерга енергия сме изгорили... или нещо си там, дето го горим. Ще се посъветвам с някой инженер за точните термини. О'кей?

- Спомени, че никоя друга енергийна система не би могла да го направи - намеси се Джо. - Спомени и новата система за калибрация, която ни даде тази възможност.

- Няма да го използват.
- Може и да го използват - каза Мари Торн. - А сега вие, мисис Ванес. Искаме статия за чувствата на Блейн, когато енергийните системи "Рекс" го изтръгнаха от лапите на смъртта. Направете го емоционално. Опишете първите му впечатления в изумителния свят на бъдещето. Около пет хиляди думи. Ще видим къде да го пуснем.

Възрастната мисис Ванес кимна.

- Може ли да го интервюирам сега?
- Няма време - каза Мари Торн. - Измислете нещо. Стъписан, ужасен, смяян, изненадан от всички промени, възникнали след неговата епоха. Научните постижения. Иска да види Марс. Не харесва новата мода. Мисли, че по негово време хората са били по-щастливи, живели са с по-малко машини, но по-спокойно. Блейн ще потвърди. Нали, Блейн?

Зашеметеният Блейн кимна.

- Чудесно. Снощи записахме спонтанните му реакции. Майк, хвани момчетата и монтирайте от записа петнайсетминутен сюжет, който публиката може да купи от всеки местен Сензорен магазин. Погрижете се за престижа на занаята, направете го като за истински познавачи. Но започнете с кратко, сдържано техническо обяснение как "Рекс" е постигнал скока.

- Загрявам - каза Майк.
- Добре. Мистър Брайс, вие ще уредите Блейн да се появи на някое и друго солидно шоу. Той ще разкаже за впечатленията си от нашата епоха, как се чувствува в нея, ще я сравни със своята. Погрижете се да спомене за "Рекс".
- Но аз не знам нищо за тази епоха! - възклика Блейн.
- Ще узнаете - каза Мари Торн. - Е, добре, мисля, че за начало стига толкова. Да се хвашаме на работа. Аз ще изложа на мистър Рейли какво планирахме дотук.

Докато другите излизаха, тя се обърна към Блейн.

- Сигурно ви се вижда, че постъпваме гадно. Но бизнесът си е бизнес независимо от епохата. Утре ще бъдете знаменит и навсярно богат. Мисля, че при тези обстоятелства няма от какво да се оплаквате.

Тя излезе. Блейн я гледаше как крачи, стройна и самоуверена. Запита се какво ли е в тази епоха наказанието за побой на жена.

4.

Сестрата му донесе закуската на поднос. Брадатият доктор влезе, прегледа го и обяви, че е съвършено здрав. Нямало ни най-малка следа от депресия при прераждането, заяви той, а смъртната травма очевидно е била надценявана. Нищо не пречело Блейн да напусне леглото.

Сестрата излезе и се завърна с дрехи - синя риза, кафяви панталони и

меки, тумбести сиви обувки. Премяната, увери го тя, била съвсем консервативна.

Блейн похапна с апетит. Но преди да се облече, той изследва новото си тяло с помощта на голямого огледало в банята. За пръв път имаше възможност предпазливо да одобри резултата.

Предишното му тяло беше високо и мършаво, с права черна коса и добродушно момчешко лице. За тридесет и две години бе свикнал с това бързо, сръчно, пъргаво тяло. Благосклонно бе приел недостатъците в конструкцията му, редките заболявания, бе ги издигнал в ранг на достойнства, уникални качества на вселената в тях личност. Защото телесните ограничения като че изразяваха изключителната му същност далеч по-пълно, отколкото достойнствата.

Обичаше си старото тяло. Новото го смяя.

Беше под среден ръст, с тежка мускулатура, мощнни гърди и широки плещи. Горната част натежаваше, защото краката бяха късички в сравнение с херкулесовския торс. Дланите бяха големи и мазолести. Блейн сви юмрук и го изгледа с уважение. Навярно би могъл да повали бивол с един удар, ако още се намираха биволи.

Лицето му беше прямо и решително, с издадена челюст, широки скули и римски нос. Косата беше руса и къдрава. Очите - стоманеноносини. Донякъде хубаво и малко брутално лице.

- Не ми харесва - категорично рече Блейн. - Мразя къдравата руса коса.

Новото му тяло имаше значителна физическа сила, но той никога не бе харесвал грубата сила. Тялото изглеждаше тромаво, недодялано, трудно за управление. Подобни тела се препъват в столове, настъпват хората по мазолите, ръкуват се прекалено енергично, говорят прекалено гръмко и се потят обилно. Дрехите вечно щая да провисват или да го стягат. Щеше да се нуждае от постоянно физическо натоварване. Може би щеше да се наложи дори да мине на диета - тялото, изглежда, имаше лека склонност към затлъстяване.

- Силата е хубаво нещо - каза си Блейн, - стига да има за какво да я употребиш. Иначе е само пречка и излишък като крилете на птицата додо*.

[* Семейство едри птици със закърнели криле, поради което били изтребени.]

Тялото не беше цвете за мирисане. Но лицето беше още по-зле. Блейн никога не бе харесвал силните, сурови, грубо издялани лица. Биваше ги за миньори, армейски сержанти, пътешественици из джунглите и тям подобни. Но не и за човек, който обича цивилизираното общество. Подобно лице очевидно не беше способно на изтънчени изражения. Всички нюанси, всички деликатни взаимодействия между черти и плоскости щая да се губят. С такова лице можеш да се хилиш или да се мръщиш; ще личат само грубите емоции.

За проба опита да се усмихне хлапашки пред огледалото. Отсреща се ухили похотлив сатир.

- Изиграха ме - горестно промърмори Блейн.

Явно свойствата на сегашното му съзнание и новото тяло си противоречаха. Сътрудничеството помежду им изглеждаше невъзможно. Разбира се, личността можеше да преобрази тялото, от друга страна, и тялото можеше да предяви някои претенции към личността.

- Ще видим - каза Блейн на страховитото си тяло, - ще видим кой командува.

На лявото му рамо имаше дълъг назъбен белег. Зачуди се какво ли е нарили тялото толкова тежко. После взе да се пита къде е истинският собственик. Можеше ли още да е в мозъка и потайно да чака кога ще му се удаде да вземе властта?

Догадките бяха безполезни. След време навярно щеше да узнае. Огледа се за последен път.

Не му се нравеше това отражение. Боеше се, че никога няма да го хареса.

- Добре де - рече си той накрая, - каквото ти дават, това взимаш. Умрял човек не придирия.

Друго засега не можеше да каже. Блейн обърна гръб на огледалото и започна да се облича.

Късно следобед Мари Торн влезе в стаята му и безцеремонно изтърси:

- Отпада.

- Отпада ли?

- Свърши се, мина, изфиряса! - Тя го изгледа огорчено и закрачи напред-назад из бялата стая. - Цялата рекламна кампания около вас отпада.

Блейн я зяпна. Новината беше интересна, но много по-интересни бяха признатците на вълнение по лицето на мис Торн. Преди беше тъй дяволски сдържана, тъй съвършено и нелепо деловита. Сега лицето ѝ бе поруменяло и тънките ѝ устни се кривяха от обида.

- Цели две години работих над тази идея - каза му тя. - Компанията похарчи не знам колко милиона, за да ви докара тук. Всичко е готово за старт, а онзи проклет дъртак казва да зарежем цялата работа.

Хубава е, помисли Блейн, но хубостта не ѝ доставя удоволствие. Тя е делово качество като елегантния костюм или издръжливостта на пиене - използува се при необходимост, може дори да се злоупотреби с нея. Прекалено много ръце са посягали към Мари Торн, предположи той, а тя не е избрала нито една от тях. И когато лакомите ръце продължили да посягат, тя избрала за щит презрението, сетне студенината и накрая сама се намразила.

Комай ме избива на фантазия, помисли Блейн, но ще си остана на това мнение, докато открия по-точна диагноза.

- Тоя проклет глупав дъртак - мърмореше Мари Торн.

- Кой дъртак?

- Рейли, нашият гениален президент.

- Решил е да се откаже от рекламната кампания?

- Иска напълно да я потулим. О, господи, това вече е прекалено! Две години!

- Но защо? - запита Блейн.

Мари Торн уморено тръсна глава.

- По две причини, и двете глупави. Първо, правните проблеми. Казах му, че сте подписали документа и адвокатите са наясно с останалите затруднения, но той се страхува. Почти му е дошло времето за прераждане и иска да избегне всяка вероятност за правни разногласия с правителството. Представяте ли си? Един уплашен старец да управлява "Рекс"! Второ, разговарял е с онзи свой смешен изкуфял дядо и дядото не харесал идеята. Това реши въпроса. След цели две години!

- Минутка - каза Блейн. - Прераждане ли казахте?

- Да. Рейли се кани да опита. Лично аз мисля, че ще е по-умно да умре, та да свърши веднъж завинаги.

Печално заявление. Но гласът на Мари Торн не звучеше печално. Сякаш просто констатираше факт.

- Смятате, че би трябвало да умре, вместо да опитва прераждането? - запита Блейн.

- Аз лично бих го предпочела. О, забравям, че не са ви осведомили. Просто ме е яд, че всичко се реши в последния момент. Тъкмо сега се намеси онзи изкуфял дядка...

- Защо Рейли не е говорил с дядо си по-рано? - попита Блейн.

- Пита го. Но дядо му не искаше да отговаря.

- Ясно. Много ли е стар?

- Дядото на Рейли? Когато умря, беше на осемдесет и една.

- Какво?

- Да, умря преди около шейсет години. И бащата на Рейли умря, само че той изобщо не иска да приказва - жалко, защото имаше добър търговски нюх. Защо ме зяпate така, Блейн? О, забравих, че не знаете как стоят нещата. Всъщност всичко е много просто.

За момент тя поспря и се замисли. После кимна отривисто и тръгна към вратата.

- Къде отивате? - запита Блейн.

- Да кажа на Рейли какво мисля за него! Не може да ми погоди такъв номер! Обеща!

Самообладанието й се възвърна изведнъж.

- Колкото до вас, Блейн, предполагам, че повече няма да ни трябвате. Имате си живот, имате си и прилично тяло, в което да живеете. Мисля, че можете да си вървите когато пожелаете.

- Благодаря - каза Блейн, докато жената излизаше.

Облечен с кафявите панталони и синята риза, Блейн напусна болничната стая и тръгна по дълъг коридор, докато стигна до врата. Край нея стоеше униформен пазач.

- Извинете - каза Блейн, - навън ли води тази врата?

- Ъ?

- Оттук ли се излиза от сградата на "Рекс"?

- Да бе, естествено. Оттук и право на улицата.

- Благодаря.

Блейн се поколеба. Жалко, че не бяха удържали на думата си да го ориентират в новата ситуация. Искаше да попита пазача как е Ню Йорк, какви са местните обичаи и разпоредби, какво да види и от какво да се пази. Но пазачът явно не бе чувал за Човека от Миналото. Той гледаше опулено Блейн.

Никак не му харесваше идеята да се гмурне в Ню Йорк през 2110 година ей така, без пари, знания и приятели, без работа и жилище, настанен в неудобно ново тяло. Но нямаше какво да се прави. В края на краишата, гордостта си е гордост. Предпочиташе сам да си опита късмета, отколкото да моли за помощ твърдата като порцелан мис Торн или някой друг служител на "Рекс".

- Трябва ли ми пропуск за излизане? - запита той с лека надежда.

- Хич. Само за влизане. - Пазачът се навъси подозрително. - Хей, какво ти става?

- Нищо - каза Блейн.

Отваряйки вратата, все още не вярваше, че ще го пуснат да си тръгне толкова безпрепятствено. Но защо пък не? Беше попаднал в свят, където хората разговарят с умрелите си дядовци, където има космически кораби и задгробни двигатели, където изтръгват човек от миналото като рекламна примамка, а сега безгрижно го зарязват.

Вратата се затвори. Зад него се издигаше тъмният масив на сградата "Рекс". Отпред се разстилаше Ню Йорк.

5.

От пръв поглед градът напомняше сюрреалистичен Багдад. Видя тантурести дворци от бели и сини плочки, изящни червени минарета и безформени сгради с безвкусни китайски покриви и кубета като луковици. Изглежда, из града вилнееше ориенталска архитектурна мания. Блейн се зачуди дали наистина е в Ню Йорк. Може би Бомбай, Москва или даже Лос Анджелес, но не и Ню Йорк. С облекчение зърна небостъргачите да се очертават открито и рязко на фона на кривите азиатски структури. Изглеждаха като самотни часови на онзи Ню Йорк, който някога бе познавал.

Миниатюрно гъмжило изпълваше улиците. Блейн видя мотоциклети и мотопеди, лимузини, не по-големи от едновремешни "Порш", камиони с размера на "Буик" и нищо по-едро. Запита се дали това е нюйоркският вариант за борба с пренаселването и замърсяването. Ако наистина беше така, не помагаше.

По-голямата част от движението минаваше над главата му. Имаше витлови и реактивни машини, въздушни товарни фургони и едноместни скутери, хеликоптерни таксита и летящи автобуси с надписи "Въздухопорт 2-ро ниво" или "Експрес за Монтаук". Лъскави точкици бележеха вертикалните и хоризонталните трасета, по които се плъзгаше движението, струпваха се, завиваха, изкачваха се и слизаха. Примигващи червени, зелени, жълти и сини

светлини, изглежда, регулираха потока. Имаше правила и ред, но за неопитния поглед на Блейн всичко беше необятен пърхащ хаос.

Петдесет фута по-горе имаше още една търговска улица. Как стигаха хората до там? И впрочем как изобщо човек можеше да живее и да запази разсъдъка си сред тази шумна, ослепителна, задръстена машина? Човешкото стълпотворение беше непоносимо. Струваше му се, че го залива море от плът. Колко беше населението на този свръхград? Петнадесет милиона? Двадесет? В сравнение с него Ню Йорк от 1958 година изглеждаше като затънто селце.

Трябаше да спре и да подреди впечатленията си. Но тротоарите бяха претъпкани и щом забавеше крачка, хората почваха да го блъскат и да ругаят. Нийде не се виждаха градинки или пейки.

Забеляза група хора, подредени един подир друг, и зае последното място. Опашката бавно се затътри напред. Блейн се тътреше заедно с нея и се мъчеше да си поеме дъх, а главата му тътнеше глухо.

След малко той отново се овладя и изпита известно уважение към своето сърце, флегматично тяло. Може би на човек от миналото му трябаше тъкмо такава плътска обивка, ако искаше да гледа бъдещето хладнокръвно. Недоразвитата нервна система си имаше и предимства.

Опашката мълчаливо се влачеше напред. Блейн забеляза, че подредените мъже и жени са зле облечени, чорлави, немити. Всички имаха едно и също изражение на мрачна безнадеждност.

На опашка за хляб ли беше?

Той потупа по рамото мъжа пред себе си.

- Извинете, накъде отива тази опашка?

Човекът извъртя глава и изгледа Блейн с кръвясали очи.

- Към кабините за самоубийства - каза той, изпъвайки брадичка към началото на опашката.

Блейн благодари и побърза да се измъкне от редицата. Да опустее дано злокобното начало на първия истински ден в бъдещето. Кабини за самоубийства! Е, никога нямаше да влезе по своя воля в някоя от тях, това поне знаеше с абсолютна увереност. Едва ли щеше да закъса чак дотам.

Но що за свят можеше да си позволи кабини за самоубийства? И то безплатни, ако се съдеше по клиентелата... Трябаше да внимава с безплатните придобивки в тоя свят.

Като се заплесваше по зрелицата, Блейн продължи по-нататък и постепенно взе да привиква с блесналия, трескав, буен, претъпкан град. Стигна до една огромна сграда, оформена като готическа катедрала, с развени флагове над най-високите кули. На самия връх грееща яркозелена светлина, която се виждаше ясно на фона на гаснещото следобедно слънце.

Сградата, изглежда, беше някаква забележителност. Блейн дълго я зяпа, после зърна един мъж да се подпира на стената, пушейки тънка пура. Сред всички жители на Ню Йорк сякаш само той не бе обзет от трескава забързаност. Блейн се приближи към него.

- Извинете, сър, какво представлява тази сграда?

- Това - обясни човекът, - е управлението на Корпорация "Задгробен живот".

Беше висок и много слаб, с дълго, скръбно, обветreno лице. Дрехите му висяха като на закачалка, сякаш беше по-свиканал с джинси, отколкото с костюми по поръчка. Блейн реши, че човекът прилича на пришълец от западните щати.

- Внушително - каза Блейн, гледайки към върха на готическия замък.

- Постна работа - отвърна непознатият. - Не сте от града, нали?

Блейн поклати глава.

- И аз не съм. Но право да си кажа, чужденецо, мислех, че всички на Земята, пък и на другите планети, знайт за сградата на "Задгробен живот". Ще разрешите ли да попитам откъде сте?

- Нямам нищо против - каза Блейн.

Зачуди се дали да обяви, че идва от миналото. Не, такива работи едва ли трябаше да се казват на съвсем непознати хора. Човекът можеше да викне

някое ченге. По-добре да е от другаде.

- Виждате ли - каза Блейн, - аз съм от... Бразилия.

- О?

- Да. Горното поречие на Амазонка. Нашите се заселиха там, когато бях още хлапе. Каучукова плантация. Тате умря наскоро, та реших да видя Ню Йорк.

- Чувал съм, че нататък било още доста диво - каза непознатият.

Блейн кимна с чувство на облекчение, че не е предизвикал съмнения. Но навсякърно историята не изглеждаше прекалено странна за тази епоха. Във всеки случай беше си намерил дом.

- Аз пък - допълни непознатият, - съм от Мексикан Хет, Аризона. Казвам се Орк, Чарлз Орк. Блейн? Много ми е приятно, Блейн. Дойдох насам, знаете, да хвърля едно око на тоя Ню Йорк, та да разбера какво толкова му хвалят. Че е интересен, интересен е, ама тия тука не ми допадат - само търчат и вдигат шумотевица, не знам дали ме разбираш. Не че ние там сме го ударили на дръмка. Не сме. Ама тукашните подскачат насам-натам като маймуни с пръчки в задниците.

- Напълно ви разбирам - каза Блейн.

Няколко минути обсъждаха нервните, буйни, смахнати нрави на нюйоркчани в сравнение с благоразумния, спокоен, идиличен живот в Мексикан Хет и горното поречие на Амазонка. Тия хора, единодушно решиха двамата, просто не знаят как да живеят.

- Блейн - заяви Орк, - радвам се, че попаднах на теб. Какво ще речеш, да пийнем ли по едно?

- Бива - каза Блейн.

Чрез човек като Чарлз Орк можеше да намери изход от непосредствените си затруднения. Може би и работа щеше да си намери в Мексикан Хет. А непознаването на съвременния живот щеше да оправдае с амнезия и бразилска затътеност.

После се сети, че няма пари.

Заеквайки, взе да обяснява, че без да иска, си е забравил портфейла в хотела. Но Орк го прекъсна на сред дума.

- Виж какво, Блейн - рече Орк, като се взираше в него с присвирти сини очи, - искам да ти кажа нещо. Малцина ще се хванат на тая въдица. Аз обаче си мисля, че разбирам нещичко от характери. И да ти кажа, рядко греша. Не съм от най-бедните, тъй че какво ще речеш, ако аз черпя тази вечер?

- Ама аз... не мога...

- Нито дума повече - решително каза Орк. - Ако настояваш, утре вечер ти черпиш. А сега дай да проучим потайните нощи течения на това нервно градче.

Блейн реши, че този начин за опознаване на бъдещето не отстъпва на останалите. В края на краишата нищо не е по-откровено от онова, което хората вършат за удоволствие. Чрез хазарт и пиянство човек разголова първичното си отношение към околното и изявява своята връзка с проблемите на живота, смъртта, съдбата и свободната воля. Има ли по-добър символ на Рим от арените? Има ли по-кондензиран израз на американския запад от родеото? Испания си имаше бикоборство, а Норвегия ски-скокове. Какъв ли спорт, забава или развлечение би разкрил по същия начин Ню Йорк от 2110 година? Щеше да узнае. И несъмнено беше по-добре да изпита това в цялата му непосредственост, отколкото да го чете в някоя прашна библиотека. А и безкрайно по-забавно щеше да е.

- Дали да не надзърнем в Марсианския квартал? - запита Орк.

- Води - рече Блейн, доволен от възможността да съчетае удоволствието със суровата необходимост.

Орк го поведе през лабиринт от улички и нива, по сводести подземни тунели и високи рампи, пеша, с ескалатор, метро и хелитакси. Обърканата плетеница от улици и етажи не смущаваше мършавия западняк. Казваше, че Финикс бил изграден по същия начин, макар и в по-малък мащаб.

Пристигнаха в малко ресторантче, което се наричаше "Червеният Марс" и

обещаваше автентична юномарсианска кухня. Блейн трябваше да си признае, че не е опитвал марсиански блюда. Орк ги беше пробвал на два-три пъти във Финикс.

- Много е вкусно - каза той, - и не лепи излишни килограми. После може да си поръчаме по един бифтек.

Менюто беше написано изцяло на марсиански, без английски превод. Блейн безстрашно си поръча комбинация номер едно, същото стори и Орк. Поднесоха им странна на вид мешаница от кълцани зеленчуци и късчета месо. Блейн опита и едва не изпусна вилицата от изненада.

- Та това е съвсем като китайско ястие!

- Ами разбира се - каза Орк. - Китайците първи кацнаха на Марс през деветдесет и седма, мисля. Тъй че всичко, каквото ядат там горе, е марсианска храна. Нали?

- Предполагам - каза Блейн.

- Освен това готвят всичко от истински марсиански зеленчуци, мутирали билки и подправки. Или поне така твърдят в реклами.

Блейн не знаеше дали да въздъхне с облекчение, или да се разочарова. Изяде с апетит поднесеното К'кио Ауърхер, което на вкус си беше най-обикновено чау майн*, и се зае с Трдксат, тоест яйчено руло.

[* Яхния от зеленчуци и месо с гарнитура от юфка.]

- Защо са им сложили толкова смахнати имена? - запита Блейн, докато си поръчваше Хттщрт за десерт.

- Съвсем си се откъснал от света, мой човек! - разсмя се Орк. - Тия марсиански китайци не вършат работите наполовина. Преведоха марсианските скални надписи и тям подобни, после взеха да говорят на марсиански - сигурно с подчертан кантонски акцент, обаче нямаше кой да им придирия. Говорят като марсианци, обличат се като марсианци, мислят като марсианци. Днес, ако наречеш някого от тях китаец, ще скочи да те цапардоса. Марсианец е, братче!

Поднесоха им и Хттщрт - оказа се бадемова курабийка. Орк плати сметката. Докато излизаха, Блейн запита:

- Има ли много марсиански перачници?

- Да, дявол да го вземе. Страната гъмжи от тях.

- Така си и мислех - рече Блейн и мислено свали шапка пред марсианските китайци и здравата им връзка с традиционните предприятия.

С хелитакси отскочиха до Клуб "Зеленина" - според приятелите на Орк от Финикс трябвало непременно да го посети. Малкото луксозно и уютно заведение беше световноизвестно, задължителен гвоздей в програмата на всеки посетител на Ню Йорк. Защото Клуб "Зеленина" предлагаше уникално, изцяло растително шоу.

Настаниха ги на малко балконче, недалеч от останалния център на клуба. Наоколо се издигаха масички на три нива, а в средата се кръстосваха ярки прожекторни лъчи. Зад стъклена преграда върху няколко квадратни метра имаше нещо като джунгла, потопена в хранителен разтвор. Изкуствен полъх люшкаше гъсто натъпканите растения с най-разнообразни размери, форми и багри.

Блейн никога не бе виждал растения да се държат така. Фантастично бързо израстваха от ситни семенца и нежни коренчета до грамадни храсти и чворести дървета, тлъсти папрати, чудовищни цветя, влажни зелени гъби и пъстри лиани; растяха, бързо привършваха жизнения си цикъл и гниеха, пръскайки семена, за да започнат отначало. Но сякаш нито един от видовете не можеше да се възпроизведе точно. От семена и подпухнали плодове изникваха изроди и мутанти, променени и пригодени към безмилостната среда, бореха се за вкореняване долу, за въздух горе и мъчително се протягаха към изкуственото слънце над тях. Неуспелите храсти бързо се превръщаха в паразити, вкопчваха се в загиващите дървета и скоро на свой ред се оказваха затрупани от нови разновидности. Понякога в изближ на творческа амбиция едно от растенията преодоляваше всички препятствия, поваляше издънките около себе си, задушаваше опозицията и завладяваше всичко. Но от тялото му

вече растяха нови видове, които го събаряха и захващаха сражение над останките. Друг път тежка болест, причинявана от микроскопични растения, нападаше джунглата и помиташе всичко пред себе си в грандиозно кресчендо от плесен. Но рано или късно сред нея се вкореняваше храбър филиз, после още един и борбата продължаваше. Растенията се променяха, растяха, смаляваха се, усъвършенствуваха се в битката за оцеляване. Но не помагаше нито решителност, нито коварство, нито съвършенство. Нито един вид не можеше да спечели надмошье и всяко усилие водеше към гибел.

Гледката разтревожи Блейн. Можеше ли тази фаталистична имитация на света да се окаже основната характеристика на 2110 година? Той погледна към Орк.

- Голяма работа са тия нюйоркски лаборатории - каза Орк, - гледаш ли ги какво правят с бързорастящите мутанти? Растенията са си изроди по начало, разбира се. Ония само ускоряват растежа, създават непоносимо положение, пускат малко радиация и нека най-силните се мъчат да победят. Чувал съм, че растенията си изчерпват потенциала на растеж за около двайсет часа, после ги подменят.

- Значи дотам свършва - рече Блейн, гледайки измъчената, но неизменно оптимистична джунгла. - С подмяна.

- Ясна работа - отвърна Орк, избягвайки да задълбава във философия. - Могат да си го позволят при тия цени в заведението. Обаче изродите са си изроди. Аз да ти кажа какви пясъчни растения отглеждаме в Аризона.

Блейн отпиваше от уискито си и гледаше как джунглата расте, умира и се възражда. Орк продължаваше:

- Направо върху нажеженото лице на пустинята. Факт. Най-сетне приспособихме плодовете и зеленчуците към реални пустинни условия, без да увеличиваме водните запаси в стъблото, при това на ниска цена, което ни позволява да конкурираме плодородните области. Мене слушай, момче, само след петдесет години понятието плодородие ще се промени изцяло. Ето, Марс например...

Напуснаха Клуб "Зеленина" и залъкатушиха от бар на бар по посока "Таймс скъуър". Орк имаше известни затруднения със зрението, но гласът му не трепваше, докато разказваше за изгубените марсиански тайни на пясъчното земеделие. Някой ден, обеща той, ще открием как са отглеждали пясъчни растения без добавъчно подхранване и фиксатори на влагата.

Предишното тяло на Блейн би рухнало още от половината изпито досега. Но масивното ново тяло, изглежда, имаше неизчерпаема вместимост за уиски. Промяната беше приятна - да имаш тяло, което държи на пиене. Впрочем, побърза да добави той, подобна примитивна способност не компенсира телесните недостатъци.

Сред грейнали светлини пресякоха суматохата по "Таймс скъуър" и влязоха в един бар на 44-та улица. Докато им поднасяха питиетата, към тях пристъпи плахо дребен човечец с дълъг шлифер.

- Хей, момчета - нерешително подхвърли той.
- К'во бе, мошеник? - запита Орк.
- Търсите ли нещо по-весело, момчета?
- Да речем, че търсим - радушно отвърна Орк. - И можем да си го намерим сами, благодарим.

Дребосъкът се усмихна нервно.

- Каквото аз предлагам, няма да намерите.
- Казвай, приятелче - рече Орк. - Какво точно предлагаш?
- Е, момчета, предла... трайте! Ченгета!
Двама полицаи със сини униформи влязоха в бара, поогледаха и излязоха.
- Добре де - каза Блейн. - Какво е?
- Викай ми Джо - подкупващо се ухили дребосъкът. - Аз съм агент за играта Трансплант, приятели. Най-добрата игра и най-страхотното преживяване в този град.
- Това пък какво е, по дяволите? - запита Блейн.
Орк и Джо се вторачиха в него.

- Леле, приятел - рече Джо, - не се обиждай, ама трябва наистина да си от много забутано село. Не си ли чувал за Трансплант? Брей, да му се не види!

- Добре де, селянин съм - изръмжа Блейн, приближавайки към Джо своето свирепо, квадратно и грубовато лице. - Какъв е тоя Трансплант?

- По-тихо - прошепна Джо и отскочи. - Кротувай, селски приятелю, ще ти обясня. Трансплант е новата игра на превключване, братче. Омръзнал ти е животът? Мислиш, че всичко си изпробвал? Чакай само да опиташ Трансплант. Виждаш ли, селски приятелю, истинските познавачи твърдят, че нормалниятекс е мухлясал картоф. Не ме разбирай погрешно, бива го за птиците, пчелите и разните там добичета. Все още влива тръпка в простичките им животински души и кои сме ние, та да казваме, че грешат? Като средство за размножаване на вида триковете на майчицата природа си остават ненадминати. Но за истински изживявания изтънчените хора се обръщат към Трансплант. Трансплант е демократичен, приятели. Той ви дава големия шанс да се превключите към някой друг и да разберете какво чувствуват останалите деветдесет и девет на сто. Може да се каже, че разширява познанията и започва оттам, където свършва чистиятекс. Искал ли си някога да бъдеш нервен латиноамериканец, братче? С Трансплант можеш. Питал ли си се някога какво усеща истинският садист? Настрой се към него с Трансплант. И още много, много, толкова много! Например защо да бъдеш мъж за цял живот? Вече си доказал каквото е трябало, защо да се бъхтиш? Защо да не станеш жена за малко? С Трансплант можеш да посетиш най-вълшебните мигове в живота на някоя от нашите специално подбрани мацки.

- Воайорство - каза Блейн.

- Знам ги тия големи приказки - рече Джо, - ама не е вярно. Това не ти е като да надничаш през ключалката. С Трансплант ти си там, право в доброто старо тяло, мърдаш ги тия екзотични мускули, изпитваш чувствата. Искал ли си някога да бъдеш тигър, приятелче, и да се носиш подир госпожа тигрицата в чудесния брачен сезон? Ние имаме тигър, братче, и тигрица си имаме. Питал ли си се какво удоволствие може да открие човек в мазохизма, фетишизма, некрофилията и тям подобни? Открий го чрез Трансплант. Нашият каталог на тела се чете като енциклопедия. В Трансплант няма грешка, приятели, а цените ни са смешно нис...

- Изчезвай - каза Блейн.

- Какво, братче?

Огромната ръка на Блейн се стрелна и сграбчи Джо за реверите на шлифера. Той вдигна дребния спекулант до нивото на очите си и свирепо се взря в него.

- Изчезвай заедно с жалките си извратени предложения. Такива като теб са продавали забранени удоволствия още от времето на Вавилон, а такива като мен са отказвали да купуват. Омитай се, докато не съм ти строшил врата заради мимолетна садистична тръпка.

Пусна го. Джо поприглади шлифера си и се усмихна нервно.

- Не се засягай, братче, изчезвам. Не ти се ще тая вечер. Нищо де, що са дни, пред теб са. Трансплант е в твоето бъдеще, селски приятелю. Защо да се противиш?

Блейн се засили напред, но Орк го удържа. Дребният мошеник се изнiza навън.

- Не си цапай ръцете - каза Орк. - Ще те приберат ченгетата и толкоз. Светът е тъжен, болен и мръсен, приятелю. Пийни си.

Все още кипнал, Блейн изгълта уискито на един дъх. Трансплант! Ако това беше типичното удоволствие на 2110 година, не искаше да има нищо общо с него. Прав беше Орк - тъжен, болен и мръсен свят. Даже уискито напоследък имаше странен вкус.

Той залитна и сграбчи бара. Уискито имаше много странен вкус. Какво му ставаше? Алкохолът сякаш го удряше в главата.

Орк го прегърна през рамото. Обясняваше някому:

- Нищо, нищо, приятелчето не си знае мярката. Комай ще е по-добре да

го върна в хотела.

Но Орк не знаеше в кой хотел да го откара. Блейн изобщо не беше отседнал в хотел. Орк, този проклет, бъбрив и дружелюбен Орк, изглежда, му бе сипал нещо в чашата, докато се караше с Джо.

За да го обере? Но Орк знаеше, че той няма пари. Тогава защо?

Опита се да изтръска ръката от рамото си. Тя не помръдна, беше се вкопчила като желязо.

- Не се бой - продължаваше Орк, - ще се погрижа за теб, приятелче.

Барът лениво се въртеше около главата на Блейн. Той внезапно осъзна, че ще узнае доста неща за 2110 година по съмнителния метод на непосредственото преживяване. Боеше се да не стане прекалено много. В крайна сметка прашната библиотека навсярно си имаше предимства.

Барът се въртеше все по-бързо. Блейн изгуби съзнание.

6.

Свести се в полумрачна стаичка без мебели, врати и прозорци, само с един решетест вентилационен отвор на тавана. Подът и стените бяха дебело тапицирани, но тапицерията отдавна не беше прана. Вонеше.

Блейн седна и сякаш нажежени игли го боднаха в очите. Отново легна.

- Отпусни се - посъветва го нечий глас. - От тия капки шеметът бавно минава.

Не беше сам в тапицираната стая. Някакъв непознат седеше въгъла и го гледаше. Беше само по гащета. Блейн се поогледа и разбра, че и той е в същия костюм.

Бавно се надигна и седна с гръб до стената. За момент се уплаши, че главата му ще се пръсне. После, когато злобните иглички задълбаха надолу, взе да съжалява, че още не се е пръснала.

- Какво е това? - запита той.

- Последна спирка - бодро рече непознатият. - Спипаха те, както и мене. Спипаха те и те довлякоха като чувал. Сега остава само да те опаковат и да ти лепнат етикета.

Блейн не разбираше нищо от приказките му. Не беше в настроение да разшифрова жаргона на 2110 година. Хвана се за главата и промърмори:

- Нямам пари. Защо ще ме спипват?

- Не се прави на ударен - каза непознатият. - За какво друго може да те спипат? Трябва им тялото ти, мой човек!

- Тялото ми?

- Точно. За приемник.

Тяло приемник, помисли Блейн, също като това, което заемаше сега. Ами разбира се. Естествено. Като си помислиш малко, всичко става очевидно. Тази епоха се нуждаеше от резервни тела приемници за най-различни цели. Но как се намира тяло? Не расте по дърветата, не е полезно изкопаемо. Значи го взимаш от някого. Малцина са чак дотам любезни, че да си продадат тялото - без него не си струва да живееш. Как тогава да се попълнят резервите?

Лесно. Намираш някой будала, приспиваш го, криеш го, вадиш съзнанието и взимаш тялото.

Темата за размисъл беше интересна, но Блейн не стигна далече. Изглежда, главата му най-сетне бе решила да избухне.

След време махмурлукът поотслабна. Блейн се надигна и откри пред себе си книжна чинийка със сандвич и чаша с някакво тъмно питие.

- Яж, не се бой - каза непознатият. - Тия тук се грижат за нас. Чух, че в момента на черния пазар телата вървели почти по хиляда долара.

- Черен пазар ли?

- Какво ти става бе, човек? Събуди се! Знаеш, че има черен пазар за тела, както и официален пазар.

Блейн отпи от тъмната течност, която се оказа кафе. Непознатият се представи: Рей Мелхил, енергетик от космическия кораб "Бремен". На възраст

изглеждаше колкото Блейн, стегнат, червенокос, чипонос мъж с леко издадени напред зъби. Дори в сегашното окаяно положение не бе загубил известна доза юначна самоувереност, неизчерпаемия оптимизъм на човек, който все е минавал между капките. Луничавата му кожа беше много бяла, само на шията имаше червено петънце, следа от някогашно радиационно изгаряне.

- Трябваше да си опичам ума - каза Мелхил. - Обаче от три месеца бяхме в транзит през астероидния пояс, та зажаднях за веселба. Всичко щеше да е чудесно, ако бях с момчетата, но се откъснах от тях. Кръшнах из бордите с никакъв крокодил. Оная ми капна нещо в питието и се озовах тук. - Мелхил кръстоса ръце зад главата си и се облегна назад. - Как пък точно на мен можа да се случи! Все повтарях на момчетата да внимават. Дръжте се за тайфата, казвах. Знаеш ли, не ми е толкова до умирането. Просто ме е яд, като си помисля, че тия негодници ще дадат тялото ми на някой мръсен, шишков, разнебитен дърт мърляч, та да се мотае на белия свят още петдесетина години. Това ме съсипва, мисълта как онзи шишков дърт мърляч ще се перчи с моето тяло. Божичко!

Блейн мрачно кимна.

- Та това ми е печалната история - отново се ободри Мелхил. - Твоята каква е?

- Тя, моята, е доста дълга - каза Блейн - и на места съвсем смахната. Искаш ли да я чуеш цялата?

- Разбира се. Време колкото щеш. Надявам се.

- Добре тогава. Всичко започна през 1958 година. Чакай, не ме прекъсвай. Карак си колата...

Когато свърши, Блейн се облегна на тапицираната стена и дълбоко си пое дъх.

- Вярваш ли ми? - запита той.

- Защо не? Пътуването през времето не е кой знае каква новост. Само дето е незаконно и скъпо. А ония момчета от "Рекс" са готови на всичко.

- И момичетата - каза Блейн.

Мелхил се ухили. Поседяха в дружеско мълчание. После Блейн попита:

- Значи ще ни използват за тела приемници?

- Натам отива.

- Кога?

- Когато им падне клиент. Аз съм тук от седмица, доколкото мога да преценя. Всеки момент могат да грабнат някой от нас. Или пък да се забавят още една-две седмици.

- И просто изтриват съзнанието?

Мелхил кимна.

- Но това е убийство!

- Тъй си е - съгласи се Мелхил. - Обаче още сме живи. Може пък ченгетата да организират хайка.

- Не ми се вярва.

- И на мен. Имаш ли задгробна застраховка? Може и да оцелееш след смъртта.

- Аз съм атеист - каза Блейн. - Не вярвам в тия глупости.

- И аз. Но задгробният живот е факт.

- Я стига - кисело рече Блейн.

- Така е! Научен факт!

Блейн се втренчи в младия космонавт.

- Рей, защо не вземеш да ме просветиш? Кажи накратко какво е станало от 1958 година насам.

- Голяма задача ми възлагаш - каза Мелхил, - а пък аз не съм от най-образованите.

- Дай само общата представа. Какви са тия задгробни истории? Ами прераждането, телата приемници? Какво става?

Мелхил се облегна назад и въздъхна.

- Е, чакай да видим. 1958. Някъде през шейсетте години са пратили кораб до Луната, а на Марс кацнали десетина години по-късно. После идва

оная кратка война за астероидите - съвсем ограничен конфликт в далечния космос. С кого ли воювахме...

- Няма значение - каза Блейн. - Давай за прераждането и задгробния живот.

- Ще се помъча да ти го изложа както разправяха в колежа. Там имахме курс по "Основи на психическото оцеляване", но беше отдавна. Чакай да видим. - Мелхил съсредоточено сбърчи чело. - Цитирам: "Още от най-ранни времена човекът е доловял присъствието на невидим духовен свят и е подозирал, че ще попадне в този свят след смъртта на тялото си." Сигурно знаеш всичко за предисторията. Египтяните, китайците, европейските алхимици и тъй нататък. Затова ще прескоча направо на Рийн*. Той е живял по твоето време. Изследвал човешката психика в Дюкския университет. Чувал ли си за него?

[* Джоузеф Рийн - известен американски парапсихолог.]

- Естествено - каза Блейн. - Какво е открил?

- Всъщност нищо. Обаче той подкарал топката. После Кралски от Вилнюс се заел с тая работа и я придвижил доста напред. Това е през 1987 година, когато "Пиратите" за пръв път печелят световното първенство. Някъде около 2000 година е ред на Фон Леднер. Той очертал общата теория на отвъдното, но нямал доказателства. И накрая стигаме до професор Майкъл Ванинг. Тъкмо професор Ванинг изкарал цялата работа на бял свят. Той доказал, че хората оцеляват след смъртта. Свързвал се с тях, разговарял, записвал ги и тъй нататък. Съbral абсолютно достоверни и конкретни научни доказателства за живот след смъртта. Тъй че естествено почнали се горещи спорове, купища религиозни приказки. Полемики. Огромни заглавия. Един професор, голяма клечка от Харвард, на име Джеймс Арчър Флин се заел да докаже, че цялата история е измама. Дълги години двамата с Ванинг само се карали. По това време Ванинг вече бил стар и решил да рискува. Запечатал сума ти доказателства в една каса, укрил туй-онуй, пръснал разни кодови думи и обещал да се завърне, както навремето неуспешно се опитал Худини*. После...

[* Хари Худини (1874-1926) - американски илюзионист, знаменит със способността си да се освобождава от всякакви вериги.]

- Извинявай - прекъсна го Блейн, - ако наистина има задгробен живот, защо не се е завърнал Худини?

- Много е просто, но, моля те, всичко по реда си. Както и да е, Ванинг се самоубил, оставяйки обширно писмо за безсмъртния човешки дух и неизбежния прогрес на човечеството. Често го препечатват в разни сборници. По-късно открили, че е писано от призрака, но това е друга история. Докъде бях стигнал?

- Той се самоубил.

- Точно така. И дявол да го вземе, след смъртта си се свързал с професор Джеймс Арчър Флин и му казал къде да намери скритите доказателства, кодовите думи и прочие. Това решило въпроса, братче. Задгробният живот станал реалност.

Мелхил се изправи, разкърши плеши и пак седна.

- Институтът "Ванинг" предупредил всички да не изпадат в истерия. Обаче истерията се развирила. Последвалото десетилетие и половина е останало с името "Лудите години". - Той се ухили и облиза устни. - Де да съм бил роден тогава. Всички го ударили на живот. Както казвало популярното стихче: "Както щеш живей - накрая баница те чака в рая." Светци и грешници, злодеи и добряци, за всички има по резенче. Убиецът прекрачва в отвъдното досущ като архиепископа. Тъй че живейте си живота, момчета и момичета, нарадвайте се на земната плът, докато сте тук, щото подир смъртта ще ви втръсне от духовното. Да бе, наистина са си поживели. Голяма анархия било. Изникнала нова религия, която се наричала "Осъществяване". Взела да учи хората, че имат дълг пред себе си - да изпитат всичко, добро и зло, прекрасно и мерзко, защото задгробният живот не бил нищо друго, освен дълго припомняне на онова, което си сторил на Земята. Затуй правете го, казвали те, това ви е целта на тоя свят, правете го, инак няма да изтрайте дълго в

отвъдното. Поддайте се на всяко желание, задоволете всяка сласт, изследвайте най-мрачните дълбини на душата си. Живейте с размах, умрете с размах. Смахната работа. Истинските фанатици създавали клубове за инквизиции, пишли цели енциклопедии за болката и колекционирали мъчения както домакините събират готварски рецепти. При всяка среща един от членовете доброволно се предлагал за жертва, а другите го убивали по най-непоносимия адски начин, който можели да измислят. Искали да изпитат абсолютните върхове на удоволствие и болка. И комай са успявали. - Мелхил избръса потта от челото си и добави малко по-спокойно: - Чел съм нещичко за Лудите години.

- А, ясно - каза Блейн.

- Доста интересни историйки. Но после паднал гръм от ясно небе. През цялото това време Институтът "Ванинг" провеждал експерименти. Към 2050 година, тъкмо когато лудостта съвсем се развирила, обявили, че грешка няма, задгробният живот съществува, но не за всички.

Блейн примига, но не каза нищо.

- Същински гръм от ясно небе. Както казвали учените от Института "Ванинг", разполагали с доказателства, че приблизително един човек от милион умрели преминава в отвъдното. Останалите, безбройните милиони, просто изгасвали като свещ след смъртта. Пуф! Край. Няма задгробен живот. Нищо няма.

- Защо? - попита Блейн.

- Е, мой човек, тук вече и аз не съм съвсем наясно - отвърна Мелхил. - Да беше попитал за енергетични системи, много неща бих ти казал, обаче в психическите теории съм бос. Тъй че постараи се да ме разбереш, докато някак прегазя през дълбокото. - Той енергично разтърка чело. - Какво оцелява или не оцелява след смъртта? Умът, съзнанието. От хилядолетия се спори що е съзнание, къде и как взаимодействува с тялото и тъй нататък. Още не сме открили всички отговори, но имаме някои работни хипотези. В днешно време съзнанието се разглежда като високоенергийна мрежа, която се излъчва от тялото, бива променяна от него и на свой ред го променя. Дотук схванали?

- Мисля, че да. Продължавай.

- Та, както го схващам аз, умът и тялото взаимодействуват и взаимно си влияят. Но умът може да съществува и независимо от тялото. Според повечето учени независимото съзнание е следващата стъпка в еволюцията. След милион години, казват те, изобщо няма да ни трябва тяло, освен може би за кратък инкубационен период. Лично аз не вярвам проклетото човечество да изтрае още милион години. Не го заслужава и това си е.

- В момента съм напълно съгласен - каза Блейн. - Но продължавай за задгробния живот.

- Значи имаме тая високоенергийна мрежа. Когато тялото умира, мрежата би трябвало да продължи да съществува - като пеперуда, която напуска пашкула. Смъртта е просто процес на скъсване между съзнание и тяло. Но смъртната травма обърква всичко. Някои учени смятат, че смъртната травма е естествен стартов механизъм, който освобождава съзнанието от тялото. Обаче действува прекалено грубо и разкъсва всичко. Смъртта е страхотен психически шок и най-често енергийната мрежа се разпада, разнищва се и отива по дяволите. Не е в състояние да се съхрани, разпръсква се и човек умира окончателно.

- Затова значи не се е завърнал Худини - каза Блейн.

- Както и большинството. Така е. След това много хора се позамислили и това сложило край на Лудите години. Институтът "Ванинг" продължавал изследванията. Проучили йогизма и други подобни течения, но на научна основа. Някои източни религии са били на прав път, ще знаеш. Да се укрепи съзнанието. Това търсели институтът - начин за укрепване на енергийната мрежа, тъй че тя да издържи процеса на смъртта.

- И го открили?

- И още как. Някъде по това време си сменили името и станали

Корпорация "Задгробен живот".

Блейн кимна.

- Днес минах край тяхната сграда. Хей, чакай малко! Казваш, че са преодолели трудностите по укрепване на съзнанието? Значи никой не умира! Всички оцеляват след смъртта!

Мелхил се усмихна сардонично.

- Не ставай селяк, Том. Да не мислиш, че го дават бесплатно? Няма такава работа. Това е сложна електрохимична обработка и за нея си плащаши. Плащаши си яко.

- Значи само богатите отиват в рая - каза Блейн.

- А ти какво очакваше? Не може всички да се юрнат натам.

- Ясно, ясно. Но няма ли други начини, други дисциплини за укрепване на съзнанието? Йога? Дзен-будизъм?

- Може и с тях - каза Мелхил. - Има поне една дузина проверени и одобрени от правителството курсове за оцеляване в домашни условия. Лошото е, че за да ги овладееш, трябва към двайсет години да работиш като грешен дявол. Това не е за такива като нас. Не, братче, без помощта на машините загиваш безвъзвратно.

- И само Корпорация "Задгробен живот" разполага с машини?

- Има още една-две организации, Задгробната академия и "Рай лимитед", обаче цената е горе-долу същата. Правителството се кани да организира някакви следсмъртни застраховки, но това няма да ни помогне.

- И аз тъй мисля - каза Блейн.

За миг блянът го бе заслепил: край на смъртните страхове, разумна увереност, че съществуването продължава след гибелта на тялото, опознаване на непрекъснатия процес на растеж и развитие до пределите на личността, вместо задушаващите предели на крехката телесна обвивка, наложена от капризите на наследственост и случайност.

Но това бе недостъпно. Копнежът на съзнанието му за развитие бе спрян грубо и окончателно. Обещаното за утре никога не идва днес.

- Ами прераждането и телата приемници? - попита той.

- Би трябало да знаеш - каза Мелхил. - Превъплътили са те в тяло приемник. Всеки оператор на Трансплант охотно ще ти каже, че в размяната на съзнания няма нищо сложно. С Трансплант обаче настаняването е само временно и не премахва окончателно личността на домакина. С приемника е завинаги. Първо, трябва да се изтрие неговата личност. Второ, играта е твърде опасна за съзнанието, което опитва да влезе в тялото приемник. Виждаш ли, понякога то не успява да проникне в приемника и се разрушава от усилията. Задгробната обработка често не издържа опита за прераждане. Ако съзнанието не успее да влезе в приемника - пух!

Блейн кимна, разбирайки сега защо Мари Торн смяташе, че за Рейли ще е по-добре да умре. Мнението й беше изцяло в негов интерес.

- Защо тогава хора със задгробна застраховка все пак опитват да се превъплътят?

- Защото някои дъртаци се боят от смъртта - каза Мелхил. - Боят се от задгробното, плашат се от разните там духове. Искат да си останат тук, на Земята, където са наясно какво става. Тъй че законно си купуват тяло на открития пазар, ако могат да намерят нещо качествено. Ако ли не, купуват от черния пазар. От нашите тела, братче.

- Значи телата на открития пазар се предлагат доброволно?

Мелхил кимна.

- Че кой ще си продаде тялото?

- Очевидно някой окаян бедняк. По закон се предполага, че получава компенсация под формата на задгробна застраховка срещу тялото си. В действителност взима каквото му дадат.

- Трябва да е луд!

- Тъй ли мислиш? - попита Мелхил. - Днес, както и винаги, светът е пълен с некадърни, болни, недъгави и прегладнели хора. И както винаги те си имат семейства. Представи си, че някой иска да купи храна за хлапетата си?

Тялото е единствената ценност, която може да продаде. По твоето време и това не е имал.

- Може би - каза Блейн. - Но колкото и да закъсам, никога няма да си продам тялото.

Мелхил се разсмя добродушно.

- Юначага! Абе, Том, те ти го взимат безплатно!

Блейн се позамисли, но не намери отговор.

7.

В тапицираната килия времето течеше бавно. Блейн и Мелхил получаваха книги и списания. Хранеха ги често и изобилно, но чашките и чинии бяха картонени. Наглеждаха ги зорко, да не би да повредят скъпата стока - телата си.

Държаха ги заедно за компания - самотниците понякога полудяват, а лудостта може да причини непоправими щети на ценните мозъчни клетки. Разрешаваха им дори да правят гимнастика под строг надзор, за да прогонват скуката и да поддържат телата си в добра форма за бъдещите собственици.

Блейн взе да изпитва прекомерна привързаност към якото, набито и мускулесто тяло, в което се бе заселил тъй неотдавна и трябваше да го напусне тъй скоро. Наистина превъзходно тяло, реши той, тяло за чудо и приказ. Вярно, не беше особено грациозно, но защо пък да надценява грацията? В замяна на този недостатък предполагаше, че тялото не е склонно към сенна хрема като предишното му обиталище, а и зъбите му бяха много здрави.

Като цяло, без да се броят размислите за смъртта, не беше тяло за изхвърляне.

Един ден, след като се бяха нахранили, част от тапицираната стена се плъзна настрами. Иззад стоманена решетка надникна Чарлз Орк.

- Здрави - каза Орк, висок, мършав, ясноок, ъгловат в градския си костюм. - Как е бразилското ми приятелче?

- Негодник - викна Блейн, усещайки дълбоко колко слаби са думите.

- Тъй, тъй, излей си душата - отвърна Орк. - Как е, момчета, стига ли ви храната?

- Да ти опустее ранчото в Аризона!

- Вече съм си го предплатил - каза Орк. - Някой ден ще се оттегля там да отглеждам пясъчни растения. Мисля, че знам за Аризона повече от мнозина, дето се смятат за кореняци. Обаче ранчото струва пари, задгробната застраховка също. Човек прави каквото може.

- И лешоядът прави каквото може - добави Блейн.

Орк въздъхна дълбоко.

- Е, бизнесът си е бизнес, а ако се понапрегна, мога да измисля и по-добри занимания. В лош свят живеем. Сигурно ще ми е мъчно някой ден, като си седя на верандата в малкото пустинно ранчо.

- Никога няма да попаднеш там - каза Блейн.

- Няма ли?

- Не. В една прекрасна вечер някой ще те спира както му подменяш пitiето. Ще свършиш в канавката, Орк, със строшена глава. И това ще ти е краят.

- Само за тялото ми - поправи го Орк. - Душата ми ще продължи към прекрасния живот във вечността. Платил съм си паричките, момче, и следващият ми дом е в рая!

- Не заслужаваш!

Орк се ухили и даже Мелхил не успя да удържи усмивката си.

- Бедни ми бразилски приятелю, не става дума за заслуги. Би трябвало да си наясно! Животът след смъртта просто не е за кротките и хрисими хорица, независимо колко са достойни. Хитрият момък с долар в джоба и набито око за голямата печалба - неговата душа ще прескочи смъртта.

- Не мога да повярвам - каза Блейн. - Не е честно, не е справедливо.
- Ти си идеалист - рече Орк с явен интерес, сякаш изследваше последната птица моя на света.

- Наричай го както щеш. Може и да се добереш до задгробния живот, Орк. Но мисля, че там ще има кътче, където да гориш навеки!

- Няма научни доказателства за съществуването на адски огън - каза Орк. - Но засега знаем малко за отвъдното. Може и да горя. Може дори да се окаже, че горе в синевата има фабрика, където да ти сглобят разбитото съзнание... Да не спорим. Съжалявам. Боя се, че времето е дошло.

Орк бързо се отдръпна. Решетъчната стоманена врата се отвори и в стаята нахълтаха петима мъже.

- Не! - изкрещя Мелхил.

Петимата се скучиха около космонавта. Ловко се гмурнаха под размаханите юмруци и го сграбиха за ръцете. Единият натъпка в устата му запушалка. Повлякоха го навън.

Орк изникна на прага и се намръщи.

- Пуснете го.

Петимата пуснаха Мелхил.

- Идиоти, сбъркахте човека - каза им Орк. - Ето този ни трябва.

И той посочи Блейн.

Блейн тъкмо опитваше да се примери със загубата на приятеля си. Внезапният обрат на съдбата го завари зяпал и неподготвен. Преди да успее да реагира, петимата го грабнаха.

- Съжалявам - каза Орк, докато извеждаха Блейн. - Клиентът уточни, че иска тъкмо като твоята фигура и телосложение.

Блейн изведнъж се опомни и опита да се изскубне.

- Ще те убия! - изкрещя той към Орк. - Кълна се, ще те убия!

- Гледайте да не го повредите - изрече Орк с вдървено лице.

Лепнаха парцал върху устата и носа на Блейн и той усети мириз на нещо отвратително сладникаво. Хлороформ, помисли си. Последният му спомен бе пепелявото лице на Мелхил, изправен зад решетките.

8.

Първото съзнателно действие на Томас Блейн беше да разбере дали все още е Томас Блейн и продължава да заема собственото си тяло. Доказателството беше очевидно в самия въпрос. Още не бяха изтрили съзнанието му.

Лежеше облечен на някакъв диван. Надигна се, седна и чу, че отвън към вратата се задават стъпки.

Изглежда, бяха надценили силата на хлороформа! Все още имаше шанс!

Бързо пристъпи зад вратата. Тя се отвори и някой влезе. Блейн прекрачи напред и замахна.

Успя да позабави удара. Но въпреки това в огромния му юмрук бе останала доста сила, когато се стовари странично върху изящната брадичка на Мари Торн.

Пренесе я на дивана. След няколко минути жената се опомни и го погледна.

- Блейн - каза тя, - вие сте идиот.

- Не знаех кой е - оправда се Блейн.

Още докато го изричаше, осъзна, че не е вярно. Бе познал Мари Торн част от секундата преди окончателно да замахне; добре тренираното послушно тяло би отменило удара дори тогава. Но някаква недоловима, непокорна ярост бе действувала под нивото на разума, съзнанието и морала, яростта лукаво бе използвала напрежението, за да се отърве от отговорност, бе сграбчила измамния миг, за да цапардоса хладнокръвната и безгрижна мис Торн.

Постъпката подсказваше нещо, което Блейн изобщо не желаеше да знае за себе си.

- Мис Торн - запита той, - за кого купихте тялото ми?

Тя го изгледа гневно.

- За вас го купих, след като очевидно сам не можете да си го опазите.

Значи в крайна сметка нямаше да умре. Нямаше да пуснат съзнанието му да отиде на вятъра, та някой шишкав мърляч да наследи тялото. Добре! Много му се живееше. Но съжаливаше, че не го е спасил някой друг, а тъкмо Мари Торн.

- Ако знаех как стоят нещата тук, сигурно щях да се справя по-добре - каза Блейн.

- Канех се да ви обясня. Защо не изчакахте?

- След като ми говорихте по този начин?

- Съжалиявам, ако съм била рязка - каза тя. - Бях доста разстроена, че мистър Рейли отменя рекламната кампания. Поне това не можахте ли да разберете? Ако бях мъж...

- Не сте мъж - напомни Блейн.

- Каква разлика? Вие навсярно имате някои странни старомодни идеи за ролята и мястото на жената.

- Не ги смятам за странини - каза Блейн.

- Естествено. - Тя опипа челюстта си, която беше побеляла и леко подута. - Е, да смятаме ли, че сме квит? Или искате да ме халосате още веднъж?

- Един път стига, благодаря.

Тя се изправи малко неуверено. За да я подкрепи, Блейн я прегърна през рамото и за момент се обърка. Бе си въобразявал, че това стройно тяло е изплетено от камшични ремъци и стомана, а всъщност се оказваше плът, стегната, еластична и изненадващо податлива. Така, отблизо, виждаше непокорни косъмчета, напуснали стегнатата прическа, и една малка бенчица на челото, там, където започва косата. В този миг Мари Торн престана да бъде абстракция за него и се превърна в човешко същество.

- Мога и сама - каза тя.

Блейн се позабави, но накрая я пусна.

- При дадените обстоятелства - каза тя, като го гледаше втренчено, - мисля, че отношенията ни трябва да останат на чисто делова основа.

Чудо след чудо! Изведнъж и тя бе почнала да го смята за човешко същество, усещаше го като мъж и се смущаваше от това. Мисълта му достави огромно удоволствие. Не че харесваше Мари Торн, каза си той, нито пък я желаше особено. Но много искаше да я изкара от равновесие, да изстърже емайла от фасадата, да разклати тая проклета стабилност.

- О, разбира се, мис Торн - каза той.

- Радвам се, че мислите така - отвърна тя. - Защото, честно казано, не сте мой тип.

- А какъв е вашият тип?

- Обичам високи, стройни мъже. Елегантни, непринудени и изтънчени.

- Но...

- Искате ли да обядваме? - безгрижно запита тя. - След това мистър Рейли би желал да поговори с вас. Мисля, че ще ви направи предложение.

Кипейки вътрешно, той я последва към вратата. Подиграваше ли му се? Високи, стройни, елегантни, изтънчени мъже! По дяволите, преди смъртта беше тъкмо такъв! И такъв си оставаше под това месесто русо тяло на борец, стига само да погледнеш по-навътре!

И кой кого изкарваше от равновесие?

Докато сядаша на една масичка в столовата за служители на "Рекс", Блейн изведнъж трепна.

- Мелхил!

- Какво?

- Рей Мелхил, човекът, с когото бях затворен! Вижте, мис Торн, можете ли някак да купите и него? Ще си платя при първа възможност. Бяхме затворени заедно. Адски свястно момче.

Тя го изгледа с любопитство.

- Ще видя какво мога да сторя.

Стана от масичката. Докато я чакаше, Блейн разтриваше длани и копнееше да спипа Орк за гушата. След няколко минути Мари Торн се завърна.

- Много съжалявам - каза тя. - Свързах се с Орк. Мистър Мелхил е бил продаден един час след като ви изведох. Наистина съжалявам. Не знаех.

- Няма нищо - каза Блейн. - Мисля, че бих пийнал нещо.

9.

Мистър Рейли седеше изпъчен и почти се губеше в огромно като трон място кресло. Той беше дребно, плешиво паякообразно старче. Прозрачната пергаментова кожа обгръщаше стегнато черепа и костеливите му китки, а през жилавата съсухрена плът ясно се очертаваха кости и сухожилия. Блейн сякаш усети как кръвта лениво се влачи по крехките, надути варикозни вени и заплашва всеки миг да спре. И все пак Рейли се държеше твърдо, а очите блестяха ясно на смешното му маймунско лице.

- Значи това е нашият човек от миналото! - каза мистър Рейли. - Моля, седнете, сър. Вие също, мис Торн. Тъкмо обсъждах с дядо си какво да ви правим, мистър Блейн.

Блейн се озвърна наоколо, очаквайки едва ли не да види над себе си призрачно надвисната фигурана на умрелия преди петдесет години дядо. Но под високия таван на богато украсената стая нямаше и следа от призрак.

- Вече си отиде - обясни мистър Рейли. - Горкият дядо може да поддържа астрално състояние само за кратко време. Но дори и така е по-добре от повечето други призраци.

Изглежда, лицето на Блейн се бе изменило, защото Рейли запита:

- Не вярвате ли в призраци, мистър Блейн?

- Боя се, че не.

- Естествено. Предполагам, че за човек от двадесети век тая дума крие някои нежелателни значения. Дрънчащи вериги, скелети, всичките тия безсмыслици. Но думите променят смисъла си и дори реалността става друга, когато човечеството променя и управлява природата.

- Разбирам - любезно се съгласи Блейн.

- Мислите, че ви баламосвам - добродушно каза мистър Рейли. - Нямам такова намерение. Помислете само как се изменя смисълът на думите. През двадесети век "атомът" е станал всеобхватна дума за писатели фантазьори с техните "атомни пушки" и "кораби с атомни двигатели". Абсурдна дума, която всеки благоразумен човек би трябвало да избягва, както и вие благоразумно избягвате "призраците". Ала само няколко години по-късно "атомът" се превърнал в образ на твърде реална и непосредствена заплаха. Нито един благоразумен човек не можел да я пренебрегне. - Мистър Рейли се усмихна унесено. - "Радиацията" от скучен термин из учебниците се превърнала в причинител на ракови язви. "Космическата болест" по ваше време е била абстрактно и кухо понятие. Но след петдесет години означавала болници, претъпкани със стърчени тела. Думите имат склонност да се променят, мистър Блейн, от абстрактни, измислени и академични към функционални, реалистични и ежедневни. Това става, когато технологията догони теорията.

- А призраците?

- Случаят е подобен. Мистър Блейн, вие сте старомоден! Просто ще трябва да промените представата си за думите.

- Няма да е лесно - каза Блейн.

- Но необходимо. Не забравяйте, винаги е имало купища доказателства в полза на призраците. Прогнозата за съществуването им, може да се каже, е била благоприятна. А когато задгробният живот от безплодна мечта се превърна в реалност, призраците също станаха реалност.

- Мисля, че най-напред ще трябва да ги видя - каза Блейн.

- Несъмнено ще ги видите. Но стига толкова. Кажете, харесва ли ви нашата епоха?

- Засега не много - каза Блейн.

Рейли весело се изкиска.

- Не ви допаднаха крадците на тела, а? Но не биваше да напускате сградата, мистър Блейн. Не беше във ваш интерес, а определено не беше и в интерес на компанията.

- Съжалявам, мистър Рейли - обади се Мари Торн. - Аз бях виновна.

Рейли я изгледа, сетне пак се обърна към Блейн.

- Жалко, разбира се. Честно казано, трябваше да ви зарежем на произвола на съдбата в 1958 година. Ще бъда откровен, мистър Блейн, присъствието ви тук малко ни затруднява.

- Опечален съм.

- Двамата с дядо ми решихме, за жалост със закъснение, да не ви използваме за реклама. Трябваше да го решим по-рано. Както и да е, вече решихме. Но може да има реклама въпреки желанието ни. Възможно е дори правителството да вземе принудителни мерки спрямо корпорацията.

- Сър - вметна Мари Торн, - адвокатите са уверени в нашата позиция.

- О, няма да идем в затвора - каза Рейли. - Но помислете за рекламата. Лошата реклама! "Рекс" трябва да остане почтен, мис Торн. Намести за скандал, инсинуации за беззаконие... Не, мистър Блейн не би трябвало да е тук, в 2110 година, като живо свидетелство за погрешната ни преценка. Затова, сър, бих искал да ви направя делово предложение.

- Слушам - каза Блейн.

- Да предположим, че "Рекс" ви купи задгробна застраховка и по този начин ви гарантира оцеляване след смъртта. Ще се съгласите ли да извършите самоубийство?

Блейн бързо примига.

- Не.

- Защо не? - запита Рейли.

За момент причината изглеждаше очебийна. Кое същество би приело само да отнеме живота си? Уви, човек го прави. Блейн се помъчи да забави разговора, за да размисли.

- Преди всичко - каза той, - не съм напълно убеден в съществуването на задгробен живот.

- Ами ако ви убедим? - запита мистър Рейли. - Ще се самоубиете ли тогава?

- Не!

- Но това е късогледство! Мистър Блейн, помислете само в какво положение се намирате. Тази епоха е чужда за вас, враждебна, незадоволителна. Какво можете да работите? С кого можете да разговаряте и за какво? Дори по улиците не можете да ходите, без да поставите живота си под заплаха.

- Вече няма да се повтори - каза Блейн. - Не знаех как стоят нещата тук.

- Ще се повтори! Вие никога няма да разберете как стоят нещата! Не напълно. Сега сте като първобитен човек, захвърлен случайно във вашата 1958 година. Той навярно би се смятал за доста способен въз основа на опита си със саблезъби тигри и космати мастодонти. Някоя милосърдна душа може дори да го предупреди да се пази от гангстери. Но каква полза? Ще го опази ли това от попадане под кола, токов удар по релсите на метрото, задушаване от газова печка, падане в асансьорна шахта, нарязване с електрически трион или смъртоносно подхлъзване във ваната? За да крахи невредим сред тия неща, човек трябва да е роден между тях. А дори и така хората от вашето време са пострадвали, щом разслабят вниманието си за миг! Колко по-вероятно би било да загине първобитният човек?

- Преувеличивате - каза Блейн, усещайки как по челото му избиват ситни капчици пот.

- Преувеличавам ли? Опасностите в гората нямат нищо общо със заплахите в града. А когато градът се превърне в свръхград...

- Няма да се самоубия - заяви Блейн. - Ще рискувам. Да не говорим

повече за това.

- Защо сте толкова неблагоразумен? - сприхаво запита мистър Рейли. - Самоубийте се сега и ще ни спестите куп неприятности. Ако не виждате бъдещето си, мога да го очертая вместо вас. С чисто хладнокръвие и животинска хитрост може да оцелеете година. Дори две. Няма значение, така или иначе, накрая ще се самоубиете. Вие сте типичен самоубиец. Самоубийството е изписано по лицето ви - за него сте роден, Блейн! След година-две ще се самоубиете най-окаяно, ще се изплъзнете с облекчение от изтерзаната плът, но отвъдното не ще приеме ласкаво морното ви съзнание.

- Вие сте луд! - викна Блейн.

- Никога не бъркам типичните самоубийци - спокойно отвърна мистър Рейли. - Винаги ги усещам. И дядо е съгласен с мен. Тъй че, ако вие...

- Не - рече Блейн. - Няма да се самоубия. Боя се, че ще трябва да наемете някого за целта.

- Не е в моя стил - каза мистър Рейли. - Няма да ви насиливам. Но елате на прераждането ми днес следобед. Хвърлете един поглед към отвъдното. Може да промените решението си.

Блейн се поколеба и старецът се ухили.

- Безопасно е, гарантирам, няма измама! Да не се страхувате, че ще ви задигна тялото? Още преди няколко месеца си избрах приемник от открития пазар. Между нас казано, изобщо не бих взел вашето тяло. Ще ми е неудобно, виждате ли, в нещо толкова едро.

Разговорът приключи. Мари Торн изведе Блейн.

10.

Стаята за прераждане беше обзаведена като малък театър. Както узна Блейн, често я използвали за лекции и общеобразователни курсове за служителите на компанията. Днес публиката беше ограничена и подбрана. Присъствуващият управителният съвет на "Рекс" - петима мъже на средна възраст, насядали на последния ред и увлечени в тих разговор помежду си. До тях секретарката се готвеше да записва всичко. Блейн и Мари Торн седяха отпред, колкото може по-далеч от директорите.

На подиума под белите лъчи на прожекторите вече бе монтиран апаратът за прераждане - две массивни кресла с множество ремъци и проводници. Между тях имаше голяма лъскава черна машина. Дебели кабели я свързваха с креслата и Блейн имаше тревожното чувство, че ще присъствува на екзекуция. Няколко техники се бяха привели над машината за последна настройка. Край тях стояха старият брадат доктор и червендалестият му колега.

Мистър Рейли излезе на сцената, кимна на публиката и се отпусна в едно от креслата. Последва го четиридесетгодишен мъж с изплашено и бледо, но решително лице. Това беше приемникът, сегашният собственик на тялото, за което бе склучил договор мистър Рейли. Приемникът седна в другото кресло, огледа набързо публиката и сведе очи към ръцете си. Изглеждаше смутен. По горната му устна бе избила пот, сакото му бе потъмняло под мишниците. Не погледна към Рейли, Рейли също не го гледаше.

На сцената излезе нов човек - плешив и сериозен, в тъмен костюм с бяла пасторска якичка и с черно томче в ръка. Той заговори шепнешком с двамата седнали.

- Кой е този? - запита Блейн.

- Отец Джеймс - обясни Мари Торн. - Той е свещеник от Църквата на идния живот.

- Това пък какво е?

- Нова религия. Нали знаете за Лудите години? Е, по това време се развихрила бурна религиозна полемика...

През 40-те години на двадесет и първи век най-парливият въпрос беше да се определи духовният статус на отвъдното. Още по-лошо стана, когато Корпорация "Задгробен живот" обяви появата на научно обоснован задгробен

живот. Корпорацията полагаше отчаяни усилия да избегне всяка връзка с религиозни усложнения, но това не ѝ се удаваше много добре. Повечето църковници смятаха, че науката непочтено си присвоява тяхна територия. Независимо дали го харесваше, или не, Корпорация "Задгробен живот" бе приета като представителство на нова научно-религиозна позиция: че спасението се постига не чрез религиозни, морални или етични съображения, а чрез прилагане на безлични и неизменни научни принципи.

Провеждаха се събори, митинги и конгреси за решаване на параливия въпрос. Някои групи възприеха мнението, че новоразкритият от науката задгробен живот очевидно не е раят, спасението, нирваната или небесните селения, защото нямаше нищо общо с душата.

Съзнанието, считаха те, не е синоним на душата, нито пък душата се крие в част от съзнанието. Признаваме, науката е открила начин да продължи съществуването на част от системата съзнание-тяло. Чудесно, но това изобщо не засяга душата и в никакъв случай не означава безсмъртие, рай, нирвана или нещо от този сорт. Душата не се влияе от научна обработка. А след окончателната и неизбежна смърт на съзнанието в научния отвъден свят, съдбата на душата ще бъде решена в съответствие с традиционните морални, етични и религиозни обичаи.

- Ехе! - възклика Блейн. - Мисля, че схващам какво имате предвид. Опитвали са да постигнат мирно съвместно съществуване между наука и религия. Но не са ли били доводите им прекалено изтънчени за някои хора?

- Да - съгласи се Мари Торн, - макар че обяснявали много по-добре от мен и подкрепляли тезата си с всевъзможни аналогии. Но това е само едно от мнението. Други не се стремели към съвместно съществуване. Те просто заявили, че научният задгробен живот е греховен. А една група решила проблема, като застанала на научна позиция и обявила, че душата се съдържа в съзнанието.

- Сигурно това е Църквата на идния живот?

- Да. Те се отцепили от другите религии. Според тях съзнанието съдържа душата, а задгробният живот е прераждането на душата след смъртта без всяка духовна "ако" и "но".

- Това се казва да бъдеш в крак с времето - каза Блейн. - Но моралът...

- Според техните възгледи това не отменя морала. Идниците казват, че не можем да налагаме на хората морал и етика чрез система от духовни поощрения и наказания, а дори и да можем, не би трябвало да го вършим. Казват, че моралът трябва да е добър сам по себе си, първо, заради обществената система, второ, за доброто на отделната личност.

Блейн си помисли, че трупат прекалено много на гърба на морала.

- Предполагам, че е популярна религия? - запита той.

- Много популярна - отговори Мари Торн.

Блейн искаше да пита още, но в това време отец Джеймс заговори:

- Уилям Фицсимънс - обърна се свещеникът към приемника, - дойдохте ли на това място доброволно, с намерение да прекратите земното си съществуване и да го продължите в духовната сфера?

- Да, отче - прошепна пребледнелият приемник.

- И необходимата научна апаратура е подготвила бъдещото ви съществуване в духовната сфера?

- Да, отче.

Отец Джеймс се обърна към Рейли.

- Кенет Рейли, дойдохте ли на това място доброволно, за да продължите земното си съществуване в тялото на Уилям Фицсимънс?

- Да, отче - отвърна Рейли, смален, с обтегнато лице.

- И дадохте на Уилям Фицсимънс възможност да влезе в отвъдното, и платихте парично обезщетение на наследниците на Фицсимънс, и платихте държавната такса, определена за подобни сделки?

- Да, отче - каза Рейли.

- Щом като е тъй - каза отец Джеймс, - няма престъпление, било то

гражданско или религиозно. Няма лишаване от живот, тъй като животът на личността Уилям Фицсимънс продължава безпрепятствено в отвъдното, а животът на личността Кенет Рейли продължава безпрепятствено на Земята. Прочее, нека започне прераждането!

За Блейн това бе като грозна смесица от брачна церемония и екзекуция. Усмихнатият свещеник се отдръпна. Техниците привързаха двамата мъже за креслата и прикрепиха електроди към ръцете, краката и челата им. В залата се въззари пълна тишина и директорите на "Рекс" напрегнато се приведоха напред.

- Давайте - каза Рейли, като погледна към Блейн и леко се усмихна.

Старшият техник завъртя някаква шайба на черната машина. Механизмът гъръмко забръмча и прожекторите помръкнаха. Двамата в креслата конвулсивно подскочиха под ремъците, сетне рухнаха назад.

- Всъщност убиват този беден негодник Фицсимънс - прошепна Блейн.

- Този беден негодник - каза му Мари Торн - отлично знаеше какво прави. Той е на тридесет и седем години и през целия си живот е бил неудачник. Никога не е успявал да се задържи на работа и досега нямаше никаква надежда да оцелее след смъртта. За него това беше великолепен шанс. Освен това има съпруга и пет деца, които не можеше да издържа. Сумата, платена от мистър Рейли, ще позволи на съпругата да даде на децата прилично образование.

- Ура за тях! - възклика Блейн. - Продава се баща с малко употребявано тяло в отлично състояние. Налага се! Саможертва!

- Смешен сте - каза тя. - Гледайте, всичко свърши.

Техниците изключиха машината и разкопчаха ремъците. Никой не обърна внимание на сбръчканото, ухилено старческо тяло на Рейли; техници и лекари изследваха тялото приемник.

- Още нищо! - обади се брадатият стар доктор.

Блейн долавяше из залата напрежение и дори следа от страх. Секундите се влачеха, а лекари и техници продължаваха да се трупат около приемника.

- Пак нищо! - подвикна старият доктор с изтънял глас.

- Какво става? - обърна се Блейн към Мари Торн.

- Както ви казах, прераждането е сложно и опасно. Съзнанието на Рейли още не е успяло да овладее тялото приемник. Не му остава много време.

- Защо?

- Защото тялото започва да умира от мига, в който остане без стопанин. Няма ли поне дремещо съзнание, започват необратими смъртоносни процеси. Съзнанието е най-главното. Дори и в безсъзнание то контролира автоматичните процеси. Но когато го няма изобщо...

- Нищо засега! - провикна се старият доктор.

- Мисля, че вече е късно - прошепна Мари Торн.

- Тръпка! - каза докторът. - Долових тръпка!

Настана дълго мълчание.

- Мисля, че влезе! - викна старият доктор. - Сега кислород, адреналин!

Прихлупиха с маска лицето на приемника. В ръката му се заби спринцовка. Приемникът се размърда, потрепера, килна се назад, отново се размърда.

- Успя! - изкрещя старият доктор, вдигайки кислородната маска.

Като по сигнал директорите скочиха от столовете си и изтичаха на сцената. Обкръжиха приемника, който мигаше и повръщаше.

- Моите поздравления, мистър Рейли!

- Отлично се справихте, сър!

- Изплашихте ни, мистър Рейли!

Приемникът се вторачи в тях. Избърса устни и каза:

- Името ми не е Рейли.

Старият доктор разблъска директорите и се приведе към приемника.

- Не сте Рейли? Фицсимънс ли сте?

- Не - каза приемникът. - Не съм Фицсимънс, горкият проклет глупак! И не съм Рейли. Рейли опита да влезе в това тяло, но аз бях по-бърз. Вмъкнах

се пръв. Сега тялото е мое.

- Кой сте вие? - попита докторът.

Приемникът се изправи. Директорите отстъпиха от него, единият набързо се прекръсти.

- Прекалено дълго е бил мъртъв - каза Мари Торн.

Сега лицето на приемника запазваше само едва доловима, сякаш стилизирана прилика с бледото, изплашено лице на Уилям Фицсимънс. В него нямаше и следа от твърдата решителност на Фицсимънс, от раздразнителността и добродушието на Рейли. То не приличаше на нищо друго освен на самото себе си.

Лицето беше мъртвешки бяло, нашарено само от черните точки на наболата брада по челюстта и бузите. Устните бяха безкръвни. Кичур черна коса лепнеше по студеното бяло чело. Докато Фицсимънс владееше тялото, чертите се съчетаваха приятно, хармонично, неопределено. Но сега отделните черти бяха загрубели и разделени една от друга. Нехармоничното бяло лице имаше сбит и недовършен вид като желязо преди закаляване или глина преди изпечане. Изглеждаше разхлабено, унило, разнебитено поради липсата на тонус и напрежение в лицевите мускули. Спокойните, провиснали, нехармонични черти просто съществуваха, без да разкриват скритата зад тях личност. Всичко човешко сега бе събрано само в големите, търпеливи, немигащи очи - очи на Буда.

- Превърнал се е в зомби* - прошепна Мари Торн и се вкопчи в рамото на Блейн.

[* В хайтянските суеверия - безволев жив мъртвец, вдигнат от гроба чрез магия.]

- Кой сте вие? - повтори старият доктор.

- Не помня - каза приемникът. - Не помня.

Той бавно се завъртя и взе да слизе от сцената. Двама директори се опитаха да му препградят пътя.

- Махайте се - каза им той. - Сега тялото е мое.

Директорите му сториха път. Зомбито пристъпи към края на сцената, слезе по стъпалата, обърна се и тръгна към Блейн.

- Знам те! - каза той.

- Какво? Какво искаш? - нервно запита Блейн.

- Не помня - каза зомбито, втренчен в него. - Как се казваш?

- Том Блейн.

Зомбито поклати глава.

- Нищо не ми напомня. Но ще се сетя. Ти си, не греша. Нещо... Тялото ми умира, нали? Жалко. Ще си спомня, преди да издъхне. Ти и аз сме свързани, знаеш го, Блейн, не ме ли помниш?

- Не! - изкрешя Блейн, отблъснат от намека за връзка, от идеята за никакво жизнено звено между него и тази умираща твар. Не можеше да бъде! Каква споделена тайна намекваше този крадец на трупове, този нечист узурпатор, каква черна интимност, какво злорадо знание споделяха помежду си като мръсен къшер хляб само двамата - той и Блейн?

Нищо, каза си Блейн. Познаваше се, знаеше какъв е и какъв е бил. Никаква твар нямаше законното право да застане насреща му. Това същество трябва да беше лудо или пък да греши.

- Кой си ти? - запита Блейн.

- Не знам!

Зомбито размаха ръце из въздуха като човек, хванат в мрежа. И Блейн усети как навярно се чувствува съзнанието му - объркано, неориентирано, безименно, желало да живее, а пленило в умиращата плътска прегръдка на тяло зомби.

- Пак ще те видя - каза зомбито на Блейн. - Ти си важен за мен. Пак ще те видя и ще си спомня всичко за теб и мен.

Зомбито се обърна, закрачи по пътеката между столовете и излезе от залата. Блейн гледа подир него, докато внезапно нещо натежа на рамото му. Мари Торн бе припаднала. Това бе най-женствената й постъпка досега.

ЧАСТ ВТОРА

11.

Старшият техник и брадатият доктор спореха край машината за прераждане, а помощниците им се бяха строили отзад на почтително разстояние. Сблъсъкът беше чисто технически, но доколкото схвана Блейн, двамата се мъчеха да определят причината за провала на прераждането. Изглежда, всеки смяташе, че грешката е допусната от другия.

Старият доктор настояваше, че настройката трябва да е била неточна или е имало некомпенсирано падане на напрежението. Техникът се кълнеше, че машината е съвършена. Беше уверен, че Рейли не е бил физически подготвен за тежкото усилие.

Нито един от двамата не искаше да отстъпи дори на милиметър. Но като разумни хора, те скоро постигнаха компромис. Бедата, решиха, идва от безименния дух, който се пребори с Рейли и го изтласка, за да завладее тялото на Фицсимънс.

- Но кой беше той? - запита старшият техник. - Призрак, нали?

- Може би - каза докторът, - макар че адски рядко се случва призрак да овладее живо тяло. Така или иначе, говореше толкова смахнато, че сигурно е призрак.

- Който и да е бил - каза старшият техник, - твърде късно влезе в приемника. Тялото несъмнено вече е зомби. Обаче никой не е виновен.

- Правилно - каза докторът. - Ще потвърдя явната изправност на апаратурата.

- Тъй си е - рече старшият техник. - Аз пък ще свидетелствувам за явно доброто състояние на пациента.

Двамата се спогледаха в дух на абсолютно разбирателство.

Директорите се бяха отдръпнали на срочно съвещание и се мъчеха да определят какви ще бъдат непосредствените последици за служебната йерархия на "Рекс", как да обявят за станалото на широката публика и дали да дадат на персонала еднодневен отпуск за посещение в родовия Смъртен дворец на Рейли.

Истинското тяло на стария Рейли лежеше в креслото и вече започваше да се вкочанява, без да губи безстрастната си иронична усмивка.

Мари Торн се свести.

- Елате - каза тя и изведе Блейн от залата.

Изтичаха по дългите сиви коридори към изхода на сградата. Щом се озоваха навън, тя спря едно хелитакси и каза на пилота някакъв адрес.

- Къде отиваме? - запита Блейн, когато хелитаксито се издигна и зави по курса.

- В моя апартамент. Тяпърва в "Рекс" ще настава истинска лудница.

И тя се зае да оправя прическата си.

Блейн се подпрая на облегалката и сведе поглед към искрящия град. От тази височина приличаше на изящна миниатюра, пъстроцветна мозайка от "Хиляда и една нощ". Но нейде долу по улици и естакади крачеше зомбито и се мъчеше да си спомни... за него.

- Но защо аз? - неволно изрече Блейн.

Мари Торн го стрелна с поглед.

- Защо сте свързан със зомбито? Е, защо пък не? Никога ли не сте допускали грешка?

- Сигурно съм допускал. Но грешките ми са минали и заминали.

Тя поклати глава.

- По ваше време грешките може да са отминавали завинаги. Днес нищо не умира със сигурност. Това, знаете, е един от големите недостатъци на

задгробния живот. Понякога грешките отказват да лежат благопристойно мъртви и погребани. Случва се да те преследват.

- Ясно - каза Блейн. - Но никога не съм вършил нещо, което да вдигне от гроба онова!

Тя безразлично сви рамене.

- В такъв случай сте по-добре, отколкото мнозина от нас.

Никога не му се бе струвала по-чужда. Хелитаксито бавно се спускаше надолу. А Блейн мрачно разсъждаваше, че всяко предимство си има и недостатъци.

В своето време бе видял как победата над болестите в изостаналите райони на света води до експлозивен растеж на населението, глад, епидемии. Бе видял как ядрената енергия поражда заплаха от ядрена война. Всяко предимство сътворяваше свои специфични недостатъци. Защо пък днес да е другояче?

Гарантирианият научнообоснован задгробен живот несъмнено беше предимство за човечеството. Технологията отново бе догонила теорията! Но недостатъците... Имаше някакво неизбежно изтъняване на защитния слой около светския живот, някакви процепи в завесата, няколко дупки в бента. Мъртвите отказваха да лежат мирно и благопристойно, настояваха да се мешат с живите. В чия полза? И призраци - несъмнено логични, действуващи в рамките на познатите природни закони. Но това едва ли би утешило человека, преследван от призрак.

Днес, помисли Блейн, върху земното човешко съществуване се стоварва цял нов слой от битието. Също както зомбито се стоварваше зловещо върху неговото съществуване.

Хелитаксито кацна върху покрива на един жилищен блок. Мари Торн плати сметката и поведе Блейн към апартамента си.

Апартаментът беше голям и просторен, приятно женствен и обзаведен в леко театрален дух. Ярките цветове бяха повече, отколкото Блейн би сметнал за съвместимо с мрачния характер на мис Торн, но навярно яйченожълтите и крещящо червените петна изразяваха някакъв копнеж, компенсация за задръжките на нейния делови живот. Или може би такъв беше общоприетият стил. В апартамента имаше всевъзможни технически чудеса, каквито Блейн винаги бе свързвал с бъдещето - самонастройващо се осветление и климатична инсталация, кресла с променливи форми и автоматичен бар, който произвеждаше съвсем прилично мартини.

Мари Торн мина в една от спалните. Завърна се облечена в домашна роба с висока яка и седна на кушетката срещу Блейн.

- Е, Блейн, какво смятате да правите сега?

- Мислех да ви помоля за заем.

- Разбира се.

- В такъв случай смяtam да се настаня в хотел и да си потърся работа.

- Няма да е лесно - каза тя, - но имам някои познати, които...

- Не, благодаря - прекъсна я Блейн. - Дано не прозвучи прекалено смешно, но предпочитам сам да си намеря работа.

- Не, не звучи смешно. Само дано да е възможно. Ще вечеряме ли?

- Чудесно. Да не би и да готовите?

- Натискам копчета - каза тя. - Да видим сега. Какво ще речете за една типично марсианска вечеря?

- Не, благодаря - възрази Блейн. - Марсианските гозби са вкусни, но не лепят излишни килограми. Да ви се намира случайно бифтек?

Мари нагласи програмата и остави автоготовачът да подбира храната от шкафа и хладилника, да бели, разопакова, мие, готови и да поръчва нови провизии, за да замести употребените. Вечерята беше безупречна, но кой знае защо, Мари като че се смущаваше. Тя се извини на Блейн за чисто механичния процес. В края на краишата той идваше от епоха, в която жените сами са отваряли консервите и ги опитвали на вкус, но сигурно са имали и повече свободно време.

Докато допият кафето, слънцето бе залязло. Блейн каза:

- Много ви благодаря, мис Торн. А сега, ако можете да ми заемете малко пари, ще си тръгвам.

Тя го погледна изненадано.

- Посреднощ?

- Ще си намеря хотел. Бяхте много любезна, но не бих искал да злоупотребявам повече...

- Няма нищо - каза тя. - Останете да преспите.

- Добре - съгласи се Блейн.

Изведенъж устата му пресъхна, сърцето му заподскача в подозрително бърз ритъм. Знаеше, че в поканата няма нищо лично, но тялото му, изглежда, не разбираше. То държеше да реагира с надежда, дори с очакване спрямо сдържаната и антисептична мис Торн.

Тя му посочи спалнята и го снабди със зелена пижама. Когато остана сам, Блейн затвори вратата, съблече се и си легна. Каза на светлината да изгасне и стаята притъмня.

След малко, точно както бе очаквало тялото му, мис Торн, облечена в нещо бяло и ефирно, дойде и легна до него.

Лежаха мълчаливо един до друг. Мари Торн се притисна към него и Блейн положи ръка под главата ѝ.

- Мислех, че не съм от твоя тип - каза той.

- Не съвсем. Казах, че предпочитам високи, стройни мъже.

- Някога бях висок, строен мъж.

- Подозирах го - каза тя.

Помълчаха. Блейн усети, че го обзема смут и тревога. Какво означаваше това? Че е изпитала нежност към него? Или просто обичай на епохата, нещо като ескимоско гостоприемство?

- Мис Торн - каза той, - питам се дали...

- О, я млъквай! - каза тя, изведенъж се обърна към него и очите ѝ бяха огромни в сумрачната стая. - За всичко ли трябва да питаш, Том?

По-късно тя изрече сънено:

- При дадените обстоятелства мисля, че можеш да ме наричаш Мари.

На сутринта Блейн мина през душа, избръсна се и се облече. Мари натисна копчетата за закуска. След като хапнаха, тя му подаде тънък плик.

- Ако потрябва, мога да ти заема и още - каза тя. - А сега за работата...

- Много ми помогна - каза Блейн. - Останалото бих искал да свърша сам.

- Добре. На плика съм записала адреса и телефона. Моля те, обади се веднага щом намериш хотел.

- Ще се обадя - каза Блейн, като я оглеждаше внимателно.

От снощицата Мари нямаше и следа. Като че бе срещнал съвсем друга личност. Но поне засега му стигаше и нейната пресметлива сдържаност.

На прага тя докосна ръката му.

- Том, моля те, внимавай. И се обаждай.

- Ще се обадя, Мари - каза Блейн.

Пое към града щастлив, свеж и твърдо решен да покори света.

12.

Първоначалната идея на Блейн беше да обиколи бюрата за проектиране на яхти. Но се отказа само като си представи как проектант от 1806 година влиза в някое бюро през 1958.

Старомодният дядка може да е много талантлив, но каква полза, щом го запитат какво знае за метацентричен шелфов анализ, диаграми на обтекаемост, центрове на напрежението и най-подходящо разположение на радара и сонара? Коя компания ще му плаща, докато изучи фактите за скоростни предавки, многослойни бои, проверка на резервоарите, стъпки на винтовете, топлообменни системи, синтетични платна...

Безнадеждно, реши Блейн. Нямаше начин да влезе в някое проектантско

бюро и да помоли за работа със своите 152 години изостаналост от епохата. Работа като какъв? Навярно можеше да учи и да догони технологията на 2110 година. Но всичко трябваше да стане с времето си.

А засега щеше да вземе каквото падне.

От едно вестникарско павилионче си купи микрофилм с новия брой на "Ню Йорк Таймс" и миниатюрен проектор. Продължи по улицата, докато намери пейка, седна и нагласи на страницата с обяви за търсене на работници. Набързо прескочи квалифицираните категории, където нямаше надежда за успех, и стигна до неквалифицираната работна ръка. Зачете:

"Автоматично кафене търси настройчик. Изискват се само основни познания по роботика."

"Търси се чистач на корпуси за кораба "Мар-Колинг". Да има положителен резултат и подсилена антиклистрофобия."

"Търсим нормировчик за високоразтеглива разложимоопасна дейност. Нужно е само познаване на дженклирането. Безплатна храна."

За Блейн ставаше очевидно, че в момента не му е по силите дори неквалифицираната работа на 2110 година. Прехвърли на страницата за наемане на младежи и зачете:

"Търси се младеж с интереси към смазокрепка техника. Добри перспективи. Да владее основите на математиката и да е работил с Хутови уравнения."

"Младежи търсим за търговска дейност на Венера. Заплата плюс комисионна. Говоримо владеене на френски, немски, руски и урски език."

"За доставка на списания, вестници, момчета търси агенция "Ет-Кол". Да умеят да управляват "Спренинг". Изисква се добро познаване на града."

Така значи - не го биваше даже за вестникарче!

Мисълта го потисна. Търсенето на работа щеше да се окаже по-трудно, отколкото бе предполагал. Никой ли не копаеше ями в тоя град, никой ли не носеше багажи? Работи ли вършеха всичката ръчна работа, или даже и за тикане на ръчна количка трябваше докторат? Що за свят беше това?

Реши да подири отговор на първата страница на "Таймс", нагласи проектора и зачете новините:

<???цитат>

"В Окса, Нов Южен Марс, се строи нов космодрум."

"Смята се, че полтъргайст е виновен за няколко индустритални пожара в района на Чикаго. Започнати са пробни заклинания за прогонване на духа."

"В сектор Сигма-Г на астероидния пояс са открити богати медни залежи."

"Засилва се подмолната дейност на привидения в Берлин."

"Провежда се ново изследване на октоподските села в падината Минданао."

"В Спенсър, щат Алабама, вилнееща тълпа линчувала и изгорила двама местни зомбита. Води се следствие срещу подстрекателите."

"Виден антрополог обявява архипелага Туамото в Океания за последно убежище на типичната за 20-и век душевна простота."

"Асоциацията на атлантическите рибни пастири провежда ежегодния си конгрес в хотел "Уолдорф"."

"Безуспешно преследване на върколак в Австрийски Тирол. Жителите на местните села са предупредени денонощно да се пазят от звяра."

"В Камарата на представителите бе предложен законопроект за забрана на всяка вид лов и гладиаторски прояви. Законопроектът е отхвърлен."

"Берсерк* отнема живота на четири души в предградията на Сан Диего."

[* В древна Скандинавия - воин, обзет от безумна убийствена ярост.]

"Тази година хеликоптерните катастрофи надхвърлят един милион."

Още по-потиснат, Блейн остави вестника на страна. Духове, привидения, върколаци, полтъргайсти... Не му се нравеше звученето на тези смътни, зловещи древни думи, които днес, изглежда, означаваха съвсем реални явления. Вече бе срецнал зомби. Нямаше никакво желание да се сблъсква и с други от опасните странични ефекти на задгробния живот.

Отново закрачи. Минаваше през района на театrite, покрай искрящи увеселителни шатри, реклами плакати за гладиаторски боеве в Медисън скуеър гардън, афиши с обяви за солидовизионни програми и сензорни представления, светещи реклами за обертонови концерти и венерианска пантомима. Блейн печално си припомни, че и той би могъл да стане част от тази ослепителна феерия, ако Рейли не бе променил решението си. Сега щеше да излиза на сцената в някой от тия театри, представян като Човек от Миналото...

Разбира се! Човек от Миналото, внезапно осъзна Блейн, има уникална и безспорна стойност като сензация, като вроден талант. "Рекс Корпорейшън" бе спасила живота му през 1958 година само за да използува този талант. Но бяха променили решението си. Тъй че какво му пречеше да използува сензацията за свои цели? Пък и какво друго му оставаше? Шоу-бизнесът, изглежда, беше единственият достъпен за него бизнес.

Той изтича в една огромна административна сграда и на дъската за обявления откри названията на шест театрални агенции. Избра "Барнекс, Скофилд и Стайлс" и се изкачи с асансьора до кантората им на деветнадесетия етаж.

Попадна в разкошна приемна, облепена с гигантски солидографии на усмихнати артистки. В дъното на помещението симпатична секретарка въпросително надигна вежди. Блейн се приближи към бюрото.

- Бих искал да поговоря с някого за моя номер - каза той.
- Много съжалявам - отвърна тя. - Всичко е заето.
- Това е много специален номер.
- Наистина ужасно съжалявам. Може би другата седмица.
- Вижте - каза Блейн, - моят номер е наистина уникален. Разбирате ли, аз съм човек от миналото.
- Не ме интересува, ако ще да сте призракът на Скот Меривейл - любезно заяви тя. - Всичко е заето. Опитайте другата седмица.

Блейн се обърна да си върви. Някакъв нисък, набит мъж профучи край него и кимна на секретарката.

- Добруtro, мис Тачър.
- Добруtro, мистър Барнекс.

Барнекс! Един от агентите! Блейн хукна подир него и го сграбчи за ръкава.

- Мистър Барнекс, аз имам номер...
- Всеки си има номер - уморено каза Барнекс.
- Но този номер е уникален!
- Всеки номер е уникален. Пусни ми ръкава, приятел. Обади се другата седмица.
- Аз съм от миналото! - викна Блейн и изведнъж се почувствува кръгъл глупак.

Барнекс се обърна и го огледа. Като че беше готов тутакси да повика полицията или лудницата. Но Блейн безстрашно продължаваше.

- Истина ви казвам! - рече той. - Имам абсолютни доказателства. "Рекс Корпорейшън" ме измъкна от миналото. Питайте ги!

- "Рекс"? - запита Барнекс. - Да, снощи в "Линда" чух нещичко за това... Хммм. Елате в кабинета ми, мистър...
- Блейн, Том Блейн - отвърна той и последва Барнекс в тясна, претъпкана стаичка. - Как мислите, ще можете ли да ме наемете?
- Може би - каза Барнекс и му направи знак да седне. - Зависи. Кажете, мистър Блейн, от кой период на миналото идвate?
- От 1958 година. Отлично познавам тридесетте и четиридесетте години. Колкото до сценичен опит, играл съм в любителския състав на колежа, а една позната професионална актриса веднъж ми каза, че имам много естествен начин на...
- Значи 1958 година. Това двадесети век ли беше?
- Да, точно така.

Агентът поклати глава.

- Жалко. Е, ако бяхте швед от шести век или японец от седми, можех да

ви намеря работа. Без затруднения уреждам ангажименти на римлянина от първи век и саксонеца от четвърти; още двама-трима като тях биха ми свършили работа. Но откакто пътешествията във времето са незаконни, стана адски трудно да се намери някой от тия ранни векове. А пък отпреди новата ера - направо изключено.

- Ами двадесети век? - запита Блейн.

- Заест е.

- Заест?

- Ясна работа. Бен Търлър от 1953 година обира всички възможни представления.

- Разбирам - каза Блейн и бавно се надигна. - Благодаря все пак, мистър Барнекс.

- Няма за какво. Съжалявам, че не мога да помогна. Ако бяхте от което и да било време и място преди 11-и век, навярно щях да ви наема. Но към по-нови времена като 19-и и 20-и век интересът е слаб... Слушайте, защо не се обадите на Търлър? Не е много вероятно, но може да му трябва дубльор или нещо подобно.

Той надраска адреса на късче хартия и го подаде на Блейн. Блейн пое листчето, благодари още веднъж и излезе.

На улицата поспря за малко и изруга късмета си. Единственият му уникален и безспорен талант, сензационната му стойност беше узурпирана от Бен Търлър от 1953 година! Ама наистина, помисли той, би трябвало да ограничат по-строго пътешествията във времето. Просто не беше почтено да домъкнат человека тук и сетне да го зарежат.

Запита се що за човек е Търлър. Е, скоро щеше да узнае. Даже да не му трябваше дубльор, все щеше да е удоволствие и разтуха да поговори със сродна душа. А Търлър, който бе живял тук по-дълго, можеше да измисли какво да прави в 2110 година човек от 20-и век.

Той спря едно хелитакси и каза адреса. След петнадесет минути беше в жилищния блок на Търлър и натискаше звънела. Отвори му зализан, бузест, добродушен на вид мъж по домашен халат.

- Вие фотографът ли сте? - запита той. - Малко подраницте.

Блейн поклати глава.

- Мистър Търлър, никога не сме се срещали. Аз съм от вашия век. От 1958 година.

- Така ли? - запита Търлър с явно недоверие.

- Самата истина - каза Блейн. - "Рекс Корпорейшън" ме измъкна. Може да проверите при тях.

Търлър сви рамене.

- Е, какво искате?

- Надявах се, че може да ви трябва дубльор или нещо подобно...

- Не, не, никога не използвам дубльор - заяви Търлър и взе да затваря вратата.

- Така си и мислех - каза Блейн. - Всъщност дойдох просто да си поговорим. Извън собствения си век човек се чувствува много самотен. Исках да поговоря с някого от моето време. Мислех си, че може би и вие се чувствувате така.

- Аз ли? О! - възклика Търлър и ненадейно се усмихна с артистична топлота. - О, имате предвид добрия стар двадесети век! С радост бих си побъбрил за него някой ден, братче. Мъничкият стар Ню Йорк! Мошеници и янки по улиците, хубавици из парка, дечурлига на летни кънки по площад "Рокфелер". Как няма да ми липсва! Ех, братко! Но за съжаление сега съм малко заест.

- Разбира се - каза Блейн. - Някой друг път.

- Чудесно! Наистина много ще се радвам! - каза Търлър и се усмихна още по-ослепително. - Обади се на секретарката ми, нали, мой човек? Все карам по разписление, ще знаеш. Някой ден ще си побъбрим страхотно за старите времена. А сега сигурно ще ти свършат работа един-два долара...

Блейн тръсна глава.

- Щом е тъй, бай-бай - сърдечно рече Търлър. - И не забравяй да се обадиш.

Блейн побърза да се измъкне от сградата. Никак не е приятно да ти задигнат сензационната стойност, още по-неприятно е да те ограби стопроцентов мошеник, узурпатор на миналото, който не е и помирился 1953 година. Дечурлига на летни кънки по площад "Рокфелер"! А дори и тая грешка не беше нужна. Личеше си, че този тип е отявлен фалшификатор.

Но, уви, Блейн навярно беше единственият човек в 2110 година, който можеше да открие измамата.

Следобед Блейн си купи смяна бельо и тоалетни принадлежности. Намери стая в едно евтино хотелче на Пето авеню. През следващата седмица продължи да търси работа.

Опита из ресторантите, но откри, че живите миячи на съдове са останали в миналото. По пристанищата и космогарите почти цялата тежка работа се вършеше от роботи. Един ден колебливо го одобриха за поста инспектор по опаковките във фирмата "Джимбъл-Мейси". Но след като грижливо проучи психологическия му профил, индекса на раздразнителност и нивото на възприемчивост, отдел "Личен състав" го отклони в полза на някакъв тъповат дребосък от Куийнс с майсторско свидетелство по проектиране на опаковки.

Една вечер Блейн морно се връщаше към хотела, когато сред гъстата тълпа зърна познато лице. Би го разпознал мигновено където и да е. Човекът беше горе-долу на неговата възраст, набит, червенокос, чипонос, с леко изпъкнали зъби и червено петънце на врата. Крачеше никак безгрижно и спокойно, с неизтощимата самоувереност на човек, който винаги минава между капките.

- Рей! - викна Блейн. - Рей Мелхил! - Провря се през навалицата и го хвана за ръката. - Рей! Как се отърва?

Човекът дръпна ръка и приглади ръкава на сакото си.

- Името ми не е Мелхил - каза той.

- Не е ли? Сигурен ли сте?

- Разбира се, че съм сигурен - рече онзи и закрачи по-нататък.

Блейн му препречи пътя.

- Чакайте малко. Изглеждате точно като него, даже белег от радиация имате. Наистина ли сте сигурен, че не сте Рей Мелхил, енергетик от космическия кораб "Бремен"?

- Съвършено сигурен - хладно отвърна човекът. - Бърката ме с някого, младежо.

Той си тръгна, а Блейн го изгледа втренчено. После посегна, сграбчи човека за рамото и го завъртя.

- Мръсен, гаден крадец на тела! - изрева Блейн и юмрукът му полетя напред.

Човекът, който толкова приличаше на Мелхил, отхвръкна към стената и зашеметен се свлече на тротоара. Блейн се хвърли върху него и минувачите побързаха да му сторят път.

- Берсерк! - изпища една жена и още някой подхвана вика.

Блейн зърна как през тълпата към него се провира синя униформа.

Ченге! Блейн се гмурна в навалицата. Бързо свърна зад ъгъла, сетне кривна още веднъж, забави крачка и се озърна. Полицият не се виждаше. Блейн отново се упъти към хотела.

Тялото беше на Мелхил, но Рей вече не беше вътре. Не го бяха помилвали в последния миг, не бе дочакал последния шанс. Бяха му отнели тялото, за да го продадат на стареца, чието вкиснато съзнание бе надянало гиздавото тяло като зле пасващ, прекалено младежки костюм.

Сега знаеше, че приятелят му наистина е мъртъв. Преди да се върне в хотела, Блейн безмълвно надигна чаша за упокой в близкия бар.

На минаване край рецепцията го спря администраторът.

- Блейн? Имам съобщение за вас. Само момент.

Той влезе в канцеларията си. Блейн чакаше и се питаше от кого ли може да бъде. Мари? Но той още не се бе обаждал на Мари и не възнамеряваше да го

стори, преди да си намери работа.

Администраторът се завърна и му подаде лист хартия. Бележката гласеше: "Съобщение очаква Томас Блейн в Духовната централа, 23-ти уличен клон. Работно време от девет до пет."

- Чудно, как ли са разбрали къде съм? - запита Блейн.

- Духовете си имат начини - отвърна служителят. - Знам един, дето умрялата му тъща го откри въпреки три фалшиви имена, Трансплант и пълна пластична операция. Криеше се от нея в Абисиния.

- Нямам никаква умряла тъща - каза Блейн.

- Нямате? Как мислите, кой ли опитва да се свърже с вас? - заинтересува се администраторът.

- Като разбера утре, ще ви кажа - рече Блейн.

Но напразно си хабеше сарказма. Служителят вече отново се бе вглъбил в учебника за задочници по поддръжка на атомна апаратура. Блейн се качи в стаята си.

13.

Двадесет и третият уличен клон на Духовната централа се намираше в голяма сива сграда недалеч от Трето авеню. Над входа бе издълбан с едри букви надписът: "Посвещава се на свободната връзка между земните жители и преминалите отвъд."

Блейн влезе в сградата и проучи указателното табло. То посочваше етажи и номера на стаи за Входящи съобщения, Изходящи съобщения, Предавания, Клетвени отричания, Пропъждане на духове, Жертвоприношения, Молитви и Призовавания. Не беше сигурен към коя категория спада, какво означават категориите и изобщо каква е целта на Духовната централа. Отнесе листчето си на гише "Информация".

- Това е към Входящи съобщения - каза му приятна секретарка с прошарена коса. - Направо по коридора, стая 32-А.

- Благодаря. - Блейн се поколеба, после запита: - Бихте ли ми обяснили нещо?

- Разбира се - каза жената. - Какво ви интересува?

- Ами... дано да не ви прозвучи прекалено глупаво... какво е всичко това?

Възрастната жена се усмихна.

- Труден въпрос. Във философски смисъл предполагам, че можем да наречем Духовната централа крачка към по-голямо единство, опит за премахване на дуализма на съзнание и тяло, замяна на...

- Не - каза Блейн, - питах буквально.

- Буквално? Ами че Духовната централа е поддържана с частни дарения и освободена от данъци организация, упълномощена да действува като обменно учреждение и център за депеши до и от Праговото ниво на Отвъдното. Разбира се, в някои случаи хората не се нуждаят от помощта ни и могат пряко да общуват с покойните си близки. Но най-често е необходимо усилване на сигнала. Този център разполага със съответната апаратура, за да достави до слуха ни гласовете на покойниците. Извършваме и други услуги, като клетвени отричания, пропъждане на духове, призовавания и тъй нататък, които стават необходими от време на време, когато плътта контактува с дух. - Тя му се усмихна сърдечно. - Стана ли ви по-ясно?

- Много благодаря - каза Блейн и тръгна по коридора към стая 32-А.

В малката сива стаичка имаше няколко кресла и високоворител на стената. Сядайки, Блейн се запита какво ли ще стане.

- Том Блейн! - извика от високоворителя безплътен глас.

- А? Какво? - запита Блейн, като скочи на крака и се хвърли към вратата.

- Том! Как си, момче?

Вече стиснал дръжката на вратата, Блейн изведенъж позна гласа.

- Рей Мелхил?
- Точно така! Аз съм горе, където отиват богаташите, като умрат!

Страхотно, а?

- Меко казано - отвърна Блейн. - Но, Рей, как го направи? Мислех, че нямаш задгробна застраховка.

- Нямах. Чакай да ти разправя цялата история. Дойдоха да ме вземат около час след тебе. Адски бях побеснял, мислех, че ще се побъркам. Останах си разгневен и под упойката, и по време на изтряването. Още бях ядосан, когато умрях.

- Как беше смъртта? - запита Блейн.

- Като взрив. Усетих как се разпръсквам навсякъде, ставам по-голям от галактиката, разпадам се на късчета, те пък се разпадат на още по- ситни късчета и всяко едно от тях бях аз.

- И какво стана?

- Не знам. Може би гневът ми помогна. Бях се разпънал до предел - още мъничко и вече нямаше да съм аз, - а сега просто отново се събрах. Случва се понякога. Както ти казах, няколко души на милион винаги са оцелявали без задгробна тренировка. Аз бях един от щастливците.

- Сигурно знаеш как я карам - каза Блейн. - Опитах да направя нещо за теб, но вече те бяха продали.

- Знам - потвърди Мелхил. - Благодаря все пак, Том. И знаеш ли, благодаря, че цапардоса онзи мърляч. Дето се е намърдал в моето тяло.

- И това ли видя?

- Напоследък си отварям очите на четири - каза Мелхил. - Между другото, харесва ми твоята Мари. Симпатично хлапе.

- Благодаря. Рей, как изглежда задгробният живот?

- Не знам.

- Не знаеш ли?

- Още не съм в отвъдното, Том. Сега съм на Прага. Това е подготвителен етап, нещо като мост между Земята и отвъдното. Трудно ми е да го опиша. Нещо като мъглияв здравец, от едната страна е Земята, от другата - отвъдното.

- Защо не минеш оттатък? - запита Блейн.

- Още не - каза Мелхил. - Пътят към отвъдното е еднопосочен. Минеш ли веднъж, не можеш да се върнеш. Вече нямаш връзка със Земята.

Блейн се позамисли за това, после запита:

- Кога ще се прехвърлиш, Рей?

- Не знам точно. Мисля засега да остана на Прага и да погледам как вървят нещата.

- Моите неща, искаш да кажеш.

- Ами...

- Много благодаря, Рей, но недей да го правиш. Върви в отвъдното. Мога и сам да се пазя.

- Разбира се, че можеш - каза Мелхил. - Но все едно, мисля засега да посчитам наоколо. Ти би го сторил заради мен, нали? Тъй че недей да спориш. А сега слушай, мисля, че те чакат неприятности.

Блейн кимна.

- Зомбито ли имаш предвид?

- Не знам кой е и какво иска от теб, Том, но не може да е добро. Гледай да си по-далечко, когато си спомни. Но не това имах предвид.

- Искаш да кажеш, че имам и други неприятности?

- Да, боя се. Ще те преследва призрак, Том.

Блейн неволно се разсмя.

- Какво ти е толкова смешно? - възмутено запита Мелхил. - Мислиш, че е весело да те преследва призрак?

- Сигурно не. Но наистина ли е толкова сериозно?

- Божичко, какъв си невежа - рече Мелхил. - Знаеш ли нещо за призраците? Как възникват и какво искат?

- Кажи ми.

- Ами... Когато човек умира, има три възможности. Първо, съзнанието му

може да избухне, да се пръсне, да се разпилее и с него е свършено. Второ, съзнанието му може да устои на смъртната травма и той се озовава като дух на Прага. Мисля, че знаеш за тези две възможности.

- Продължавай - каза Блейн.

- Третата възможност е следната: съзнанието му се разкъсва от смъртната травма, но не чак дотам, че да се разпилее. Той се добира до Прага. Но напрежението го е осакатило завинаги. Той е луд. И така, драги приятелю, се ражда призрак.

- Хммм - промърмори Блейн. - Значи призракът е съзнание, полуудяло от смъртната травма?

- Точно така. Той е луд и почва да преследва някого.

- Но защо?

- Призраците преследват - обясни Мелхил, - защото ги изпълва порочна омраза, гняв, страх и болка. Те не желаят да минат в отвъдното. Искат да останат колкото може по-дълго на Земята, към която неизменно е приковано вниманието им. Искат да плашат хората, да им причиняват болка, да ги подлудяват. Преследването е най-зловредното, което могат да сторят, то е тяхна мания. Виж какво, Том, още от зората на човечеството...

Още от зората на човечеството съществуваха призраци, но броят им винаги беше малък. Само неколцина на милион успяваха да оцелеят след смъртта, а от оцелелите само броени единици полуудяваха при прехода, за да се превърнат в призраци.

Но тези малцина оказваха колосално влияние върху човешкия род, хипнотизиран от смъртта, изпълнен със страхопочитание пред хладната безметежна неподвижност на тъй живия и подвижен доскоро труп, шокиран от зловещия и нелеп хумор на скелета. Причудливата, тайнствена фигура на смъртта изглеждаше безкрайно многозначителна, предупреждаващият ѝ пръст сочеше към изтегналите от духове небеса. Тъй че на мястото на всеки истински призрак мълвата и страхът създаваха хиляда. Всеки пърхащ прилеп се превръщаше в призрак. Блатни огънчета, плющащи завеси и разлюлени дървета ставаха призраци, а огньовете на свети Елм, ококорените кукумявки, плъховете по стените, лисиците из гъсталака - всичко се превръщаше в поява на духове. Фолклорът се ширеше и създаваше вещици и магьосници, дребни и зли домашни таласъми, демони и дяволи, сукуби и инкуби, върколаци и вампири. Зад всеки призрак подозираха още хиляда, зад всеки свръхестествен факт предполагаха милион.

Първите научни изследователи навлязоха в този лабиринт, опитвайки да открият истината за свръхестествените явления. Те разобличиха безброй измами, халюцинации и погрешни преценки. Откриха и някои наистина необясними явления, но макар и интересни, те бяха нищожни сред общата статистика.

Цялата фолклорна традиция се сгромоляса. Статистически нямаше призраци. Но някакво лукаво, неуловимо нещо все не искаше да миряса и да влезе в класификациите. С векове обръщаха гръб на това случайно нещо, което даваше основа и реалност на приказките за инкуби и сукуби. Докато най-сетне научната теория догони фолклора, стори му място в областта на безспорните явления и му придале почтеност.

С откриването на научно обоснован задгробен живот, нелогичният призрак стана напълно разбираем като безумно съзнание, обитаващо мъгливия промеждутък между Земята и отвъдното. Проявите на призрачна лудост можеха да се категоризират също като земните. Имаше меланхолици, които безутешно се скитат по местата на някогашните си велики страсти; шепнещи хебефеници, които бърят весели произволни безсмыслици; идиоти и имбецили, които се завръщат в облика на дечица; шизофреници, които си въобразяват, че са животни, първообрази на вампира и дивия снежен човек, върколаци, тигролаци, лисолаци, кучелаци. Имаше зловредни духове полтъргайсти, които хвърляха камъни и палеха пожари, имаше и параноиди с мания за величие, които се смятаха за Луцифер или Велзевул, Израфаел или Азазел, Дух на ланския сняг, Фурия, Провидение и даже за самата Смърт.

Призраките бяха луди. Тия самотни духове, върху чито крехки плеши се крепеше цялата огромна структура на фолклора, ридаеха край стари крепостни кули, сливаха се с мъглите около бесилките, бъбреха безсмислици по спиритически сеанси. Те говореха, крещяха, танцуваха и пееха за радост на вярващите, додето пристигнеха учените наблюдатели със своите трезви, хладни въпроси. Тогава бягаха към Прага на отвъдното, ужасени от яростната атака на разума, изплашени да не би да ги излекуват и отнемат заблудите им.

- Така е било значи - каза Мелхил. - Нататък сигурно се досещаш. Откакто се появи Корпорация "Задгробен живот", доста народ оцелява след смъртта. Но, разбира се, и доста полудяват по пътя.

- И така се появяват доста призраци - добави Блейн.

- Правилно. Един от тях ти има зъб - каза Мелхил със затихващ глас. - Тъй че си опичай ума. Том, сега трябва да си вървя.

- Що за призрак е той? - запита Блейн. - Чий призрак? И защо трябва да си вървиш?

- За престоя на Земята е нужна енергия - прошепна Мелхил. - Вече почти я изразходваш. Трябва да презаредя. Чуваш ли ме още?

- Да, продължавай.

- Не знам кога ще се появи призракът, Том. И не знам кой е. Питах го, но не иска да каже. Просто бъди нащрек.

- Ще бъда - каза Блейн, притискайки ухо към високоговорителя. - Рей! Ще се чуем ли пак?

- Мисля, че да - отвърна едва-едва Мелхил. - Том, знам, че търсиш работа. Опитай при Ед Френчъл, 19-а улица 322 - запад. Работата не е лека, но плащат добре. И се пази.

- Рей! - викна Блейн. - От кой вид е призракът?

Никакъв отговор. Беше сам в сивата стая и високоговорителят мълчеше.

14.

На адреса, който му даде Рей Мелхил, 19-а улица 322 - запад, имаше разнебитена къщурка от кафеникав камък недалеч от пристанището. Блейн се изкачи по стъпалата и натисна звънеца с надпис "Едуард Дж. Френчъл, предприемач". Отвори му едър олисял мъж по риза.

- Мистър Френчъл? - запита Блейн.

- Аз съм - отвърна олиселият с непоколебима приветлива усмивка. - Насам, сър.

Той въведе Блейн в апартамент, изпълнен с оствър мириз на варено зеле. Предната половина на апартамента беше обзаведена като канцелария - отрупано с бумаги бюро, прашен шкаф за папки и няколко стола с високи облегалки. По-нататък Блейн зърна сумрачен хол. Нейде от дълбините на апартамента включен солидовизор пръскаше звуците на забавно предаване.

- Моля да ме извините за бъркотията - каза Френчъл и му предложи стол.

- Само да намеря време, незабавно се премествам в нормална кантора някъде из центъра. Поръчките валят като луди... Е, сър, с какво мога да ви услуга?

- Търся работа - каза Блейн.

- По дяволите - възклика Френчъл. - Мислех, че сте клиент. - Той се завъртя към гръмогласния солидовизор и кресна: - Алис, би ли намалила това проклето чудо? - Изчака звуцът да позатихне и отново се обърна към Блейн. - Братче, ако работата не потръгне скоро, ще трябва пак да стана управител на кабина за самоубийства в Кони айлънд. Значи работа търсиш, а?

- Точно така. Рей Мелхил ми каза да опитам при вас.

Лицето на Френчъл се разведри.

- Как е Рей?

- Умря.

- Срамота - рече Френчъл. - Свястно момче, само дето си падаше малко буен. Два-три пъти работи при мен, докато космическите пилоти стачкуваха. Ще пийнеш ли?

Блейн кимна. Френчъл отиде до канцеларския шкаф и измъкна бутилка ръжено уиски "Лунен сок". Откри две нащърбени чаши и наля с изящен жест.

- За нашия Рей - каза Френчъл. - Търговците ли го спипаха?

- И го доставиха - отвърна Блейн. - Преди малко разговарях с него в Духовната централа.

- Значи се е докопал до Прага! - възхити се Френчъл. - Ех, приятелю, де и ние да имаме такъв късмет. Значи работа търсиш? Е, може и да те уредя. Я се изправи.

Той обиколи Блейн, опира бицепсите му и плъзна ръка по издутите мускули на раменете. Постоя пред Блейн, кимайки, без да го гледа, сетне внезапно замахна към лицето му. Десницата на Блейн излетя мигновено и отби удара.

- Добро телосложение, добри рефлекси - каза Френчъл. - Мисля, че ставаш. Разбираш ли нещо от оръжия?

- Не много - призна си Блейн, като се чудеше в какво ли се забърква. - Само... тъльо... антични оръжия. "Гаранд", "Уинчестър", "Колт".

- Без майтап? Знаеш ли, открай време си мечтая да събера колекция от антични огнестрелни оръжия. Обаче на тоя лов не се допуска нито огнестрелно, нито лъчево оръжие. Друго какво владееш?

- Мога да боравя с пушка с щик - каза Блейн, мислейки как би се пукнал от смях армейският му сержант, ако можеше да чуе това самохвалство.

- Можеш ли? Мушкане, париране и тъй нататък? Ей, да му се не види, мислех, че изкуството на щиковия бой е изчезнало завинаги. Ти си първият, когото виждам от петнайсет години насам. Наеш си, приятел.

Френчъл пристъпи към бюрото си, надраска нещо на едно листче и го подаде на Блейн.

- Утре отиваш на този адрес за инструктаж. Ще получаваш обичайната ловджийска заплата, двеста долара плюс още петдесет за всеки работен ден. Имаш ли си оръжие и екипировка? Е, ще ти намеря, но това ти се приспада от заплатата. От останалото получавам десет процента. Съгласен?

- Дадено - каза Блейн. - Бихте ли ми обяснили нещо повече за лова?

- Няма какво да се обяснява. Най-обикновен лов. Само да не се раздрънкаш. Не знам дали ловът още е законен. Дано Конгресът вземе да оправи веднъж завинаги Закона за самоубийството и Закона за разрешеното убийство. Човек вече не знае какво да прави.

- Аха - съгласи се Блейн.

- На инструктажа сигурно ще обсъдите правните въпроси - каза Френчъл. - Другите ловци ще са там и Плячката ще ви каже каквото трябва да знаете. Поздрави Рей от мене, ако пак се чуете. Кажи, че ми е мъчно, дето са го убили.

- Ще му кажа.

От страх да не изтърве работата с невежеството си, Блейн реши да не пита повече. Каквото и да представляваше ловът, той и тялото му несъмнено можеша да се справят. А сега работа, каквато и да било работа, беше необходима както за самочувствието му, така и за изтънелия му портфейл.

Благодари на Френчъл и си тръгна.

Вечерта похапна в една евтина гостилиничка и си купи няколко списания. Мисълта, че си е намерил работа, го изпълваше с възторг и увереност, че ще си открие място в тази епоха.

Бодрото му настроение поспадна, когато на връщане към хотела зърна, че от една алея го наблюдава неподвижна фигура. Човекът имаше бяло лице и кротък поглед на Буда, а смачканите дрехи висяха по тялото му като дръпни на плашило.

Зомбито.

Блейн изтича към хотела, но реши да не се поддава на лошите предчувствия. В края на краищата, щом котката може да гледа краля, то и зомбито може да гледа человека, какво толкова?

Това разсъждение не му попречи да сънува кошмари чак до зори.

Рано на следващия ден Блейн тръгна към ъгъла на 42-ра улица и "Парк

авеню", за да отиде с автобус на инструктажа. Докато чакаше, зърна суматоха от другата страна на улицата.

Някакъв мъж бе спрял изведенъж насред оживения тротоар. Кикотеше се безсмислено и хората взеха да се отдръпват от него. Според Блейн беше около петдесетгодишен, облечен в благопристоен костюм от туид, очилат и позакръглен. Носеше малко куфарче и приличаше поне на още десет милиона бизнесмиени.

Внезапно той престана да се смее. Разкопча куфарчето и измъкна отвътре два леко извити кинжала. После го запокити настрини заедно с очилата си.

- Берсерк! - викна някой.

Размахал двата лъскави кинжала, човекът се хвърли сред тълпата. Народът отпред се разпища, хукна напосоки.

- Берсерк, берсерк!

- Викнете ченгетата!

- Пазете се, берсерк!

Някой се търкаляше по тротоара и ругаеше, стискайки накълцаното си рамо. Сега лицето на берсерка беше огненочервено и по устните му избиваше пяна. Той нахълта в центъра на гъстата тълпа и хората наоколо взеха да се повалят в отчаяни усилия да избягат. Една жена с писък загуби равновесие и разпила по плочките куп пакети.

Берсеркът замахна към нея с лявата ръка, не улучи и се гмурна по-навътре в тълпата.

Дотичаха седем-осем полицаи в сини униформи, с разкопчани кобури.

- Всички долу! - развикаха се те. - Лягайте! Всички долу!

Цялото движение бе спряло. Хората пред берсерка се хвърлиха на тротоара. От другата страна, около Блейн, също почваха да лягат.

Луничаво дванайсетгодишно момиченце дръпна Блейн за ръкава.

- Хайде, мистър, лягай долу! Да те опърлят ли искаш?

Блейн се просна до девойчето. Берсеркът се бе обърнал и с нечленоразделни крясъци тичаше срещу полицайите, размахвайки двата кинжала.

Трима полицаи стреляха едновременно, от оръжията им излетяха бледожълти лъчи, които се обагриха в червено, когато улучиха берсерка. Дрехите му взеха да тлеят. Той изпища, завъртя се и опита да избяга.

Нов лъч го прониза между плешките. Той запрати кинжалите към полицайите и ружна.

Раздаде се фучене на витло, от небето се спусна линейка и бързо прибра берсерка и жертвите му. Полицайите се заеха да разпръскват придошлата тълпа.

- Добре, добре, граждани, всичко свърши. Движете се!

Тълпата взе да се разсейва. Блейн стана и се изтупа.

- Какво беше това? - запита той.

- Берсерк, глупче - каза луничавото момиченце. - Не го ли видя?

- Видях го. Много ли ги имате?

Девойчето гордо кимна.

- Ню Йорк има повече берсерки от който и да било друг град в света освен Манила, където ги наричат "амок". То си е същото. При нас комай стигат до петдесет годишно.

- Повече - обади се някой. - Може да са седемдесет-осемдесет на година. Обаче тоя не се справи добре.

Около Блейн и момичето се бе струпала оживена групичка. Обсъждаха берсерка досущ както в своя век Блейн неведнъж бе чувал случайни минувачи да обсъждат автомобилна катастрофа.

- Колко души намушка?

- Само петима и не вярвам да е убил някого.

- Не му беше присърце - обади се една бабичка. - Когато бях малка, не ги спираха току-тъй. Силни бяха.

- Ама и лошо място е изbral - каза луничавото девойче. - По 42-ра улица е тъккано с ченгета. Додето почне, и вече го опърлили.

Зададе се едър полицай.

- Добре, народе, разпръсквайте се. Веселбата свърши, всеки по пътя си.

Групичката се разсея. Блейн се качи на автобуса и се запита защо над петдесет души в Ню Йорк ежегодно избират съдбата на барсера. Само от нервно напрежение? Безумна форма на индивидуализъм? Безответна престъпност?

Още едно от нещата, които трябва да узнае за света на 2110 година.

15.

На посочения адрес откри някаква мансарда високо над "Парк авеню", някъде към 70-а улица. Един слуга го въведе в просторна стая с дълга редица столове. Дузината насядали мъже представляваха гръмогласна, яка, явно много препатила компания. Бяха облечени небрежно и изглеждаха смутени в толкова изисканата обстановка. Мнозина се познаваха.

- Хей, Ото! Пак ли се захващаш с ловната игра?

- Аха. Закъсах за пари.

- Знаех, че ще се върнеш, старче. Здрави, Тим!

- Здрави, Бърн. Тоя лов ми е последен.

- Че как иначе. До следващия.

- Не, сериозно. Кания се да купя дълбоководна ферма в Североатлантическата падина. Просто ми трябва капаро.

- Ще си пропиеш капарото.

- Тоя път няма.

- О, Тезей! Как е ръката?

- Горе-долу, Чико. Que tal?*

[* Как си? (исп.)]

- Караме някак, момче.

- Ето го и Сами Джоунс, вечно последен.

- Навреме идвам, нали?

- Десет минути закъснение. Къде ти е съдружникът?

- Слиго? Мъртъв. Онзи лов в Астурия.

- Кофти. Задгробен живот?

- Не ми се вярва.

В стаята влезе нов посетител и подвикна:

- Господа, моля за внимание!

Той прекрачи към центъра на стаята и застана с ръце на кръста пред редицата ловци. Беше среден на ръст, строен и жилест, облечен с брич и риза без яка. Имаше малки, грижливо подстригани мустачки и изненадващо сини очи на мършавото загоряло лице. Няколко секунди гледа ловците, а те кашляха и смутено премятаха крак връз крак. Накрая заговори:

- Добро утро, господа. Аз съм Чарлз Хъл, ваш работодател и Плячка. - Усмихна се без капчица топлина. - Най-напред, господа, няколко думи относно законността на нашето начинание. Напоследък възнинаха някои неясности. Моят адвокат е проучил въпроса задълбочено и ще ви обясни. Мистър Джейсън!

Дребен, нервен човечец влезе в стаята, плътно намести очилата на носа си и се изкашля.

- Да, мистър Хъл. Господа, за момента законността на лова е следната: в съответствие с преразгледаните членове на Закона за самоубийството от 2102 година всеки човек, разполагащ със задгробна застраховка, има правото да си избере каквато и да било смърт по всяко време и място и независимо от средствата, стига тези средства да не представляват жестоко и неестествено насилие. Причината за това основно "право на смърт" е очевидна: съдът не признава физическата смърт за смърт per se*, ако въпросната смърт не довежда до унищожаване на съзнанието. Осигурено ли е оцеляване на съзнанието, то от правна гледна точка телесната смърт е не по-важна, отколкото, да речем, отрязването на нокът. Според последното решение на Върховния съд тялото се счита за придатък на съзнанието, негова собственост, с която съзнанието може да разполага както намери за добре.

[* Сама по себе си (лат.)]

Докато траеше обяснението, Хъл обикаляше стаята с бързи котешки стъпки. Сега той спря и каза:

- Благодаря, мистър Джейсън. И тъй, правото ми на самоубийство е безспорно. Няма нищо незаконно и в решението ми да подбера един или неколцина като вас, които да ми помогнат. А вашите действия се смятат за допустими според параграфа за Разрешеното убийство от Закона за самоубийството. Чиста работа. Единственият правен въпрос възниква от неотдавната добавка към Закона за самоубийството.

Той кимна на мистър Джейсън.

- Добавката гласи - каза Джейсън, - че човек може да си избере всякааква смърт, по всяко време и място, чрез всички средства и тъй нататък, стига смъртта да не причини телесни увреждания на други лица.

- Това - добави Хъл - е досадната уговорка. Значи ловът е законна форма на самоубийство. Времето и мястото са уредени. Вие, ловците, ме преследвате. Аз, Плячката, бягам. Хващате ме, убивате ме. Чудесно! С изключение на едно. - Той се обърна към адвоката. - Мистър Джейсън, можете да напуснете стаята. Не искам да ви замесвам.

След излизането на адвоката Хъл продължи:

- Единственият останал проблем е, разбира се, фактът, че ще бъда въоръжен и ще положа всички усилия, за да убия вас. Всеки от вас. Всички. А това е незаконно. - Той грациозно се отпусна на един свободен стол.

- Престъплението обаче е мое, не ваше. Наел съм ви, за да ме убиете. Нямате представа, че възnamерявам да се браня, да отвърна на удара с удар. Това е измислица за пред закона, но тя ще ви спести риска да бъдете обявени за съучастници. Ако ме заловят при опит да убия някого от вас, ще бъда наказан жестоко. Но няма да ме заловят. Някой от вас ще ме убие и така ще се изплъзна от обсега на човешкото правосъдие. Ако нямате късмет и убия всички ви, ще се самоубия старомодно, чрез отрова. Но това би ме разочаровало. Вярвам, че няма да сте чак толкова несръчни. Има ли въпроси?

Ловците замърмориха помежду си:

- Мазно бъбриво копеле.
- Остави, всички Плячки се дуят така.
- Като знае да плямпа за закони, мисли, че е по-добър от нас.
- Ще го видим как приказва с парче стомана в търбуха.

Хъл се усмихна хладно.

- Превъзходно. Смятам, че положението е ясно. А сега, ако обичате, назовете оръжията си.

Ловците отговориха един по един.

- Боздуган.
- Мрежа и тризъбец.
- Копие.
- Верижен боздуган.

- Бола.*

[* Въже с каменни тежести за препъване или защеметяване на животни.]

- Ятаган.

- Пушка с щик - каза Блейн, когато му дойде редът.

- Меч.

- Бойна секира.

- Сабя.

- Благодаря, господа - каза Хъл. - Аз естествено ще бъда въоръжен с рапира и няма да нося броня. Срещата ни ще се състои в неделя призори в моето имение. Слугата ще даде на всекиго листче с пълни инструкции как да стигне до там. Да остане боецът с щик. Останалите са свободни. Приятен ден.

Ловците излязоха.

- Щиковият бой е рядко срещано изкуство - каза Хъл. - Къде го изучихте?

Блейн се поколеба.

- В армията, от 1943 до 1945 година.
- От миналото ли сте?

Блейн кимна.

- Интересно - промърмори Хъл без особени признания на интерес. - Значи мога да предположа, че това е първият ви лов?

- Така е.

- Изглеждате сравнително интелигентна личност. Навярно си имате причини да изберете толкова рискована и неуважавана професия?

- Останал съм без пари - каза Блейн, - а друга работа не мога да намеря.

- Естествено - каза Хъл, сякаш го знаеше от самото начало. - И затова се насочихте към лова. Ала ловът не е от нещата, към които човек се насочва току-тъй; преследването на звяра Човек не е за всеки. Занаятът изисква някои специфични способности, не на последно място сред тях е умението да убиваш. Смятате ли, че притежавате този вроден талант?

- Тъй мисля - отвърна Блейн, макар че още не се бе замислял по въпроса.

- Кой знае - унесено изрече Хъл, - Въпреки войнствената си външност не ми приличате на тоя тип хора. Ами ако откриете, че не сте способен да ме убиете? Ако се поколебаете в решителния миг, когато стоманата срещне стомана?

- Ще рискувам - каза Блейн.

Хъл кимна одобрително.

- Аз също. Може би прикрито нейде дълбоко във вас трее убийствено пламъче. Може би не. Това съмнение ще добави пикантност на играта - макар че навярно не ще имате време да се насладите на вкуса.

- То си е моя работа - каза Блейн, изпитвайки дълбока неприязнь към елегантния и словоохотлив работодател. - Мога ли и аз да задам един въпрос?

- На вашите услуги.

- Благодаря. Защо желаете да умрете?

Хъл го изгледа, сетне избухна в смях.

- Сега наистина знам, че сте от миналото! Що за въпрос!

- Можете ли да отговорите?

- Естествено. - Хъл се облегна удобно на стола и в очите му се появи унесеният поглед на човек, който подготвя красноречиво слово. - Аз съм на четиридесет и три години, уморен от нощите и дните. Богат съм и нямам задръжки. Експериментирах, измислях, смях се, ридах, обичах, мразих, ядох и пих до насита. Опитах от всичко, което може да ми предложи Земята, и реших да си спестя досадата на повторението. Когато бях млад, представях си как тази прекрасна зелена планета се върти загадъчно около пламналото си жълто светило като съкровищница, като меден сандък с наслаждения, неизчерпаеми по съдържание и неизмерими по ефекта си върху неутолимите ми страсти. Но, уви, поживях по-дълго и съзрях края на вълненията. А сега гледам с тихо еснафско благодушие как нашата шишакова обла Земя обикаля на безопасно разстояние и с неизменна стъпка страховитата си, крещящо ярка звезда. И въображаемата съкровищница на Земята днес ми се струва шарена детска кутийка с оскъдно съдържание и мизерен ефект върху нервите, които прекалено бързо закърняват за всяка наслада.

Хъл хвърли поглед към Блейн, за да прецени впечатлението от думите си, след това продължи:

- Сега скуката се разстила пред мен като необятна пустинна равнина - и аз реших да не скучая. Предпочетох да продължа напред, нататък, навън, да изprobвам последното и най-велико приключение на Земята - приключението на Смъртта, портата към задгробния живот. Можете ли да разберете това?

- Естествено - каза Блейн, раздразнен и все пак впечатлен от театралното пъчене на Хъл. - Но закъде бързате? Може животът тепърва да ви предложи нещичко от скритите си запаси. А смъртта е неизбежна. Защо да я пришпорвате?

- Говорите като истински оптимист от двадесети век - разсмя се Хъл. - "Животът е реален, животът е сериозен..." По ваше време човек е трябвало да вярва, че животът е реален и сериозен. Какво друго ви е оставило? Колцина

от вас са вярвали наистина в задгробния живот?

- Това не оборва забележката ми - каза Блейн, отвратен от глупавото, предпазливо, благоразумно становище, което бе принуден да заеме.

- Напротив, оборва я! Днес възгледите за живота и смъртта са променени. Вместо прозаичния съвет на Лонгфелоу, ние следваме сентенцията на Ницше - да умрем в подходящия момент! Интелигентният човек не се вкопчва в последните дрипи от живота като удавник за сламка. Той знае, че телесният живот е само нищожна частица от цялостното човешко съществуване. Защо да не ускори смъртта на тялото с някоя и друга година? Защо умният ученик да не прескочи един-два класа? Само страхливецът, глупакът, неукият се вкопчва във всяка възможна скучна секунда на Земята.

- Страхливецът, глупакът, неукият - повтори Блейн. - И онези, които нямат късмета да си купят задгробна застраховка.

- Богатството и класата си имат привилегии - леко се усмихна Хъл, - но и задължения. Едно от тези задължения е да умреш в подходящия момент, преди да си станал досаден за околните и ужасен сам за себе си. Но начинът да умреш не признава нито класа, нито възпитание. За всеки отделен човек той е благородническа грамота, рицарско приключение, кралски зов, най-велико дело в живота. И по това, как се преборва със самотното и опасно начинание, всеки разкрива истинските си човешки измерения. - Сините очи на Хъл засияха свирепо. - Не искам да посрещна това съдбовно събитие в постелята. Не искам скучна, кротка, банална смърт да се прокрадва към мен под маската на сън. Избирам да умра в сражение!

Блейн неволно кимна и съжали за собствената си прозаична смърт. Автомобилна катастрофа! Колко скучно, кротко и банално! И колко странен, мрачен, ативистичен и благороден изглеждаше величавият избор на смърт, който правеше Хъл. Претенциозно, разбира се, но в края на краишата и самият живот е претенциозен сред необятната мъртва вселена. Хъл беше като древен японски благородник, който спокойно коленичи, за да изпълни церемониалния акт на харакири и със самия избор на смъртта подчертава важността на живота. Но харакири беше пасивно източно признание за грях, а избраната от Хъл смърт беше западна - свирепа, жестока, възторжена.

Възхитително. Но и крайно досадно за човек, който още не е готов да умре.

- Нямам нищо против вас или когото и да било от хората, избрали смъртта - каза Блейн. - Но какво ще речете за ловците, които смятате да убият? Те не умират по свой избор и няма да попаднат в отвъдното.

Хъл сви рамене.

- Те са избрали да живеят опасно. По думите на Ницше, предпочитат да поемат риска и заплахата, да играят на зарове със смъртта. Блейн, да не сте размислили?

- Не.

- Тогава ще се срещнем в неделя.

Блейн тръгна към вратата и взе от слугата листчето с инструкциите. На излизане подхвърли:

- Чудя се дали сте помислили за едно.

- Кое? - попита Хъл.

- Трябва да ви е идвало на ум - рече Блейн. - Възможността цялото това сложно представление - научно доказан задгробен живот, мъртвешки гласове, призраци - да се окаже просто гигантска измислица, доходна измама, организирана от Корпорация "Задгробен живот".

Хъл застине съвършено неподвижно. Когато заговори, в гласа му се долавяха гневни нотки.

- Това е абсолютно невъзможно. Само най-големият невежа би си помислил подобно нещо.

- Може би - каза Блейн. - Но няма ли да сте смешен, ако случайно се окаже измислица! Приятен ден, мистър Хъл.

Тръгна си доволен, че поне за миг поразклати това зализано, самодоволно, изискано, бъбриво копеле... и тъжен, че собствената му смърт

беше толкова скучна, кротка и банална.

16.

На следващия ден, събота, Блейн мина през апартамента на Френчъл да си вземе пушката, щика, ловджийската униформа и раницата. Получи в аванс половината заплата без стойността на екипировката и уговорените десет процента. Парите бяха добре дошли, тъй като му оставаха само три долара и дребни монети.

Отиде до Духовната централа, но Мелхил не му бе оставил ново известие. Върна се в хотелската стая и цял следобед тренира мушкане и париране.

Вечерта го завари напрегнат, обезверен и нервен от мисълта, че ловът започва призори. Посети едно малко заведение в Уест Сайд, проектирано по подобие на баровете от двадесети век, с тъмна лъскава стойка, дървени табуретки, меден парапет и стърготини по пода. Настани се в едно сепаре и поръча бира.

Класическите неонови светлинни сияеха меко и истински античен грамофон-автомат свиреше сантименталните мелодии на Глен Милър и Бен Гудман. Блейн седеше прегърбен над халбата бира и печално се питаше кой е и какво представлява.

Наистина ли той се бе наел случайно като ловец и убиец на хора?

Тогава какво бе станало с Том Блейн, бивш проектант на яхти, бивш хай-фи любител, бивш читател на хубави книги, бивш зрител на добри пиеси? Какво бе станало с онзи тих, язвителен, лишен от агресивност човек?

Очевидно онзи човек, настанен в стройното си, нервно, непретенциозно тяло, никога не би решил да убива!

Никога ли?

Дали онзи познат и непрежалим Блейн не беше победен и погазен от едрото тяло на боец с мощни мускули и бързи рефлекси, което бе получил? И дали това тяло със своите типични хормони, вливащи се в мрачните кръвоносни съдове, със своя характерно оформен мозък, със своята система от нерви, сигнали и реакции - дали това властно тяло не отговаряше за всичко, въвличайки безпомощния си собственик в убийствено насилие?

Блейн разтърка очи и си каза, че дреме и бълнува безсмислици. Истината бе много по-проста: беше умрял по независещи от него обстоятелства, възкръсна в бъдещето и не можеше да си намери друга работа освен като ловец. Което и трябваше да се докаже.

Но това разумно обяснение не го задоволяваше, а вече нямаше време да дири неуловимата, изплъзвща се истина.

Вече не беше страничен наблюдател на 2110 година. Бе станал пристрастен участник, актьор, а не зрител, с типично актьорския буен размах. Действието беше неудържимо, то създаваше своя мимолетна истина. Спирачките изпускаха и машината, подкарана от Блейн по нанадолнището на стръмния хълм Живот, набираше инерция. Може би сега имаше последен шанс да се огледа, да обобщи, да отмери избора. Но вече бе твърде късно, защото някой се вмъкна в сепарето и застана срещу Блейн като сянка, забулваща света. Пред погледа му увисна бялото безстрастно лице на зомбито.

- Добър вечер - каза посетителят.
- Добър вечер - спокойно отвърна Блейн. - Ще пиеш ли нещо?
- Не, благодаря. Нервната ми система не се поддава на стимулиране.
- Съжалявам - каза Блейн.

Зомбито сви рамене.

- Вече си имам фамилия. Реших да се наричам Смит, докато си припомня истинското име. Смит. Харесва ли ти?

- Чудесно име - кимна Блейн.
- Благодаря. Ходих на доктор. Той каза, че тялото ми е зле. Не достига енергия, липсват възстановителни сили.
- Няма ли начин да ти се помогне?

Смит поклати глава.

- Тялото окончателно се е превърнало в зомби. Прекалено късно го заех.

Докторът ми дава най-много още няколко месеца.

- Тъжно - каза Блейн, усещайки, че му се повдига от гледката на това унило лице с грубовати форми, оловносива кожа, нехармонични черти и търпелив поглед на Буда. Смит седеше, вял и неестествен в грубите си работни дрехи, покритото с черни точици лице беше гладко избръснато и миришеше на силен одеколон. Но вече се бе променил. Блейн долавяше някаква жилава сухота в някога еластичната кожа, легко набраздяване около очите, носа и устата, ситни бръчици по челото като драскотини по старо седло. И му се струваше, че усеща към тежкия одеколонен дъх да се примесва първият лек мириз на разлагане.

- Какво искаш от мен? - запита Блейн.

- Не знам.

- Остави ме на мира тогава.

- Не мога - виновно каза Смит.

- Да ме убиеш ли искаш? - попита Блейн с пресъхнало гърло.

- Не знам! Не мога да си спомня! Да те убия, да те защитя, да те осакатя, да те обичам... още не знам! Но скоро ще си спомня, Блейн, обещавам!

- Остави ме на мира - каза Блейн, напрягайки мускули.

- Не мога - повтори Смит. - Не разбираш ли? Не знам нищо освен теб. Буквално нищо! Не познавам този свят или когото и да било в него, човек, лице, съзнание или спомен. Ти си единственият ми ориентир, център на битието ми, единствената причина да съществувам.

- Престани!

- Така е! Мислиш ли, че ми е приятно да влача по улиците тая купчина плът? За какво ми е живот, щом не виждам надежда напред и нямам спомени зад гърба си? По-добре смърт! Животът значи мръсна, разкопана плът, а смъртта е чист дух! Мисля за нея, сънувам я, прекрасната безплътна смърт! Но едно ме спира. Имам теб, Блейн, затова продължавам!

- Махай се - каза Блейн, усещайки как в гърлото му се надига горчива жлъчка.

- Теб, мое слънце и луна, мои звезди, моя Земя, моя необятна вселена, мой живот, мой разум, мой другар, враг, любовник, убиец, съпруга, баща, дете, съпруг...

Юмрукът на Блейн профуча и се стовари върху скулата на Смит. Зомбито отхвръкна към препградата на сепарето. Изражението му не се промени, само на оловносивата му скула се появи широк пурпурен белег.

- Твоят знак! - промърмори Смит.

Блейн надигна юмрук за нов удар, сетне го отпусна. Смит се изправи.

- Тръгвам си. Пази се, Блейн. Недей да умираш още! Нужен си ми. Скоро ще си спомня и ще дойда при теб.

И все тъй без никакво чувство по унилото си, провиснало и белязано лице, Смит напусна бара.

Блейн поръча двойно уиски и дълго седя над него, мъчейки се да овладее треперещите си ръце.

17.

Един час преди разсъмване Блейн стигна до имението на Хъл със селския ракетобус. Беше облечен в традиционната ловджийска униформа - риза и панталони в тютюнев цвят, обувки с гумени подметки и широкопола шапка. На едното му рамо висеше раницата, на другото носеше пушката и щика в найлонов чувал.

Един слуга го посрещна на портата и го поведе към ниската, безразборно построена резиденция. Блейн узна, че имението на Хъл обхваща деветдесет акра гори в планините Адирондак между Кийн и Елизабеттаун. Тук, съобщи

слугата, бащата на Хъл се самоубил на петдесет и една години, отнасяйки със себе си живота на шестима ловци, преди седмият да му отсече главата със сабя. Славна смърт! Чичото на Хъл пък предпочел да стане берсерк в Сан Франциско, града, който обичал открай време. Полицайтите трябвало да го надупчат с лъчеви пистолети на дванадесет места, докато рухне, но успял да повлече в гроба седем минувачи. Вестниците писали много за подвига и тези репортажи се пазели в семейния албум.

Всичко това показвало разликата в темпераментите, изтъкна словоохотливият стар васал. Някои били като чичото - дружелюбни веселяци, искащи да умрат сред тълпата и да привлекат нещие внимание. Други, като сегашния мистър Хъл, обичали повече самотата и природата.

Блейн любезно кимаше на всички тия приказки и след малко бе въведен в просторна каменна стая, където пристигналите ловци пиеха кафе и доизостряха оръжията си като бръсначи. Светли отблъсъци играеха по стоманеносиния меч и сребристата брадва, трепкаха по лъскавия връх на копието и скрежно примигваха по диамантените шипове на двата боздугана. От пръв поглед Блейн помисли, че всичко напомня средновековна сцена. Но като поразмисли, реши, че по-скоро прилича на филмов епизод.

- Придърпай си стол, братче - обади се човекът със секирата. - Добре дошъл в Благотворителното дружество за защита на Касапите, Кланичните работници и Пладнешките убийци. Аз съм Сами Джоунс, най-добрият майстор на секирата в двете Америки, а вероятно и в Европа.

Блейн седна и се запозна с останалите ловци. Сред тях имаше представители на шест националности, но всички говореха английски.

Сами Джоунс беше набит, чернокос мъж с биволски врат, облечен в закърпена избеляла униформа, с няколко стари ловни белега по грубоватото нискочело лице.

- Първи лов? - запита той, хвърляйки поглед към грижливо изгладените дрехи на Блейн.

Блейн кимна, измъкна пушката от найлоновия чувал и закрепи щика на дулото. Провери скобата, притегна ремъка и отново свали щика.

- Ти наистина ли можеш да се биеш с това чудо? - запита Джоунс.

- И още как - отвърна Блейн по-самоуверено, отколкото се чувствуваше.

- Дано. Такива като Хъл бързо надушват слабака. Първо него опитват да откъснат от дружината.

- Обикновено колко трае един лов? - запита Блейн.

- Ами... най-дългият, на който съм бил, свърши за осем дни. Това беше в Астурия, там очистиха моя съдружник Слиго. Общо взето, добра дружина може да пречука Плячката за ден-два. Зависи как иска да умре. Някои се мъчат да изтрайат колкото може по-дълго. Крият се из пещери и оврази, мръсните коварни псета, а ти трябва да ги дериши и все да чакаш удар в лицето. Така си отиде Слиго. Но мисля, че Хъл не е от тях. Той иска да умре като велик огнедишащ мъжкар и герой. Значи ще дебне наоколо и ще рискува, та да види колцина от нас ще надупчи със свинския си шиш.

- Като те слушам, комай не го одобряваш - каза Блейн.

Сами Джоунс надигна рошавите си вежди.

- Не си падам по тия, дето вдигат голяма връва, че умират. Ето го, иде самият герой.

Влезе Хъл, строен и елегантен, с копринен костюм в тютюнев цвят и бял копринен шал, преметнат свободно около врата. Носеше лека раница, а на рамото му бе пристегната тънка, злокобна на вид рапира.

- Добро утро, господа - поздрави той. - Оръжията наточени, раниците стъкмени, обувките здраво вързани? Превъзходно!

Хъл пристъпи към прозореца и дръпна завесите настрани.

- Вижте как пуква зората, величав светлик по източния небосклон, предвестник на свирепия ни владетел Слънце, който заповядва да почнем лова. Сега ще тръгвам. Слугата ще ви съобщи кога изтича преднината ми от половин час. Сетне можете да поемете по дирята и да ме убиете при първа възможност. Ако ви се удаде! Имението е оградено. Няма да напускам пределите му, вие

също.

Хъл се поклони, после бързо и грациозно излезе от стаята.

- Божичко, как ги мразя тия шураци! - изрева Сами Джоунс след като вратата се затвори. - Всички си приличат, един няма със света. Държат се толков хладнокръвно и небрежно, толков героично, мътните ги взели. Да знаеха само как адски смешни ми изглеждат - на мен, дето съм бил вече на двайсет и осем подобни циркове.

- Защо ловуваш? - запита Блейн.

Сами Джоунс сви рамене.

- Баща ми въртеше секирата, та от него научих занаята. Друго не умея.

- Можеш да научиш и друг занаят - каза Блейн.

- Сигурно мога. Истината е, че обичам да трепя тия аристократични господа. Мразя ги, всичките богати копелета с гадния им задгробен живот, дето беден човек не може да си го позволи. С удоволствие ги убивам, ако имах пари, бих си плащал за правото да го върша.

- А Хъл обича да убива бедняци като теб. Печален е този свят.

- Не, просто е откровен - отвърна Сами Джоунс. - Стани сега да ти наглася раницата както трябва.

Като свършиха, Сами Джоунс добави:

- Слушай, момче, защо не вземем да си правим компания на тоя лов? Да се пазим взаимно, нали разбиращ.

- Мене да пазиш, искаш да кажеш - рече Блейн.

- Няма нищо срамно. За да практикуваш един тънък занаят, трябва първо да го научиш. А има ли по-добър учител от мен, майстор над майсторите?

- Благодаря - каза Блейн. - Ще гледам да не се изложа, Сами.

- Ще се справиш чудесно. Слушай сега, Хъл е фехтовчик, можеш да бъдеш уверен, а фехтовчиците си имат разни трикове, ще ти ги обясня по пътя. Щом той...

В това време влезе един слуга със стариен, богато украсен хронометър в ръка. Когато секундната стрелка отмина цифрата 12, той се втренчи в ловците.

- Господа, отсрочката изтече. Ловът може да започне.

Ловците се струпаха навън в сивото, мъгливо утро. Метнал тризъбец на рамо, следотърсачът Тезей веднага откри дирята. Тя водеше нагоре, към забулената в мъгли планина.

Подредени в колона, ловците поеха по склоновете.

Скоро ранното утринно слънце разсея мъглите. Излязоха на голи гранитни скали и Тезей загуби следата. Ловците се разпръснаха в начупена верига по склона и бавно продължиха да напредват нагоре.

Към пладне меченосецът измъкна от трънака късче тютюнева коприна. Няколко минути по-късно Тезей откри по мъха отпечатъци от стъпки. Те водеха надолу, към тясна долина, обрасла с гъсти гори. Ловците нетърпеливо се втурнаха нататък.

- Ето го! - изкреща някой.

Блейн се завъртя и видя на петдесет ярда отлясно да тича човекът с верижния боздуган. Той беше най-младият ловец, як и самоуверен сицилианец. Оръжието му представляваше здрава ясенова дръжка с трийсет сантиметра верига. На края на веригата висеше тежка метална топка с шипове, наричана в средновековието "утринна звезда". Сицилианецът въртеше оръжието над главата си и пееше колкото му глас държи.

Сами Джоунс и Блейн се хвърлиха към него. Видяха как Хъл изскочи от храстите с рапира в ръка. Сицилианецът се юрна напред и стовари върху него удар, който би повалил дърво. Хъл пъргаво отскочи настрани и замахна.

Човекът с верижния боздуган изхърка и рухна, пронизан в гърлото. Хъл стъпи на гърдите му, изтегли рапирата и отново изчезна в гъсталака.

- Винаги съм се чудил защо някои избират верижен боздуган - каза Сами Джоунс. - Много е неудобен. Ако не повалиш противника от първия удар, нямаш време за втори.

Сицилианецът беше мъртъв. В храсталака ясно личеше откъде е минал Хъл.

Хвърлиха се подир него, последвани от повечето ловци. Неколцина тичаха от двете страни.

Скоро пак излязоха на скали и следата се загуби.

Цял следобед търсиха без резултат. Привечер избраха място за бивак на склона, сложиха часови и седнаха да обсъдят днешния ловен ден край малкия лагерен огън.

- Къде смяташ, че е? - попита Блейн.

- Може да се крие навсякъде из това проклето имение - отвърна Джоунс.

- Не забравяй, тук той познава всяка педя земя. Ние сме дошли за пръв път.

- Значи може да се крие безконечно.

- Ако иска. Но комай забравяш, че той желае да бъде убит! По велик, блъскав, героичен начин. Тъй че, докато не го очистим, все ще се мъчи да ни надупчи.

Блейн се озърна през рамо към мрачната гора.

- Сега може да е там и да ни слуша.

- Несъмнено е там - каза Джоунс. - Дано да не задремят часовите.

Разговорът лениво бръмчеше над малкия бивак, огънят догаряше. Блейн копнееше за утрото. Мракът бе разменил ролите. Сега ловците се превръщаха в дивеч, дебнат от жесток и безсъвестен самоубиец, твърдо решил да повлече в гроба колкото може повече жертви. С тази мисъл задряма.

Някъде преди разсъмване го събуди писък. Грабна пушката, скочи на крака и се взря в тъмното. Раздаде се нов писък, този път по-близо, и някой шумно хукна през гората. Сетне един от ловците хвърли в прегорелия огън шепа суhi листа.

В лумналото жълто сияние Блейн видя някакъв човек да се клатушка към бивака. Беше един от часовите, повлякъл копието подир себе си. Кървеше на две места, но раните не изглеждаха смъртоносни.

- Копеле - проплака копиеносецът, - мръсно копеле.

- Не се коси, Чико - рече един от групата, разкъсвайки ризата му, за да почисти и превърже раните. - Удари ли го?

- Много е бърз - изстена копиеносецът. - Не улучих.

Свършено бе със съня за тази нощ.

Под първите отблъсъци на зората ловците отново поеха в широка верига, търсейки следи от Плячката. Тезей откри строшено копче, после полуизстрита стъпка. Дирята пак свърна настрани и залъкатуши нагоре по остър планински връх.

Откъм началото на колоната Ото внезапно нададе вик:

- Хей! Насам! Открих го!

Тезей се втурна към него, последван от Блейн и Джоунс. Видяха как Хъл отстъпва назад, гледайки напрегнато настъпващия Ото с размахана бола над късо подстриганата глава. Аржентинското ласо изсвистя във въздуха, трите му железни топки се замъглиха. После Ото го пусна. Хъл мигновено се просна на земята. Болата се стрелна като змия на сантиметри над главата му, омота се около един клон и го прекърши. Широко ухилен, Хъл изтича към обеззоръжения човек.

Преди да стигне до него, дотърча Тезей, въртейки тризъбеца. Двамата размениха удари. После Хъл му обърна гръб и побягна.

Тезей замахна. Плячката изрева от болка, но продължи да тича.

- Рани ли го? - запита Джоунс.

- Цепнах му задника - отвърна Тезей. - Болезнено за самолюбието, но инак нищо сериозно.

Задъхани, ловците продължиха тичешком по нанагорнището. Но пак бяха изтървали Плячката.

Разпръснаха се във верига, обкръжиха изтъняващия връх и бавно се заизкачваха. От време на време шум и отпечатъци от стъпки им подсказваха, че Плячката все още е пред тях, оттегля се нагоре. Върхът продължаваше да изтънява и те стегнаха редицата, за да попречат на Хъл да си проправи път.

Към края на следобеда боровете и смърчовете оредяха. Над тях имаше

хаотичен лабиринт от гранитни канари, а отвъд него беше самият връх.

- Сега внимателно! - подвикна Джоунс на ловците.

Още преди да довърши, Хъл атакува. Изскачайки иззад един скален зъбер със свистяща рапира, той налетя върху стария Бъорн, човека с боздугана, опитвайки да го повали светкавично и да се изплъзне от примката на ловците.

Но Бъорн отстъпи съвсем бавно, отбивайки предпазливо набезите на рапирата, стиснал боздугана с две ръце като тояга. Хъл ядно изруга флегматичния противник, нападна яростно и едва успя да отскочи изпод тежкия удар на боздугана.

Старият Бъорн пристъпи напред - и избръза. Рапирата се впи в гърдите му и отлетя назад като змийски език. Бъорн изтърва боздугана и тялото му се търкула по склона.

Но ловците пак бяха затворили обръча. Хъл отстъпи нагоре, в скалния лабиринт.

Ловците бързаха напред. Блейн забеляза, че слънцето клони към залез, из въздуха вече се носеше здрач и сивите канари разстилаха дълги сенки.

- Свечерява се - подметна той на Джоунс.

- Остава ни към половин час светло време - отвърна Джоунс, оглеждайки небето с премрежени очи. - Трябва да го спипаме час по-скоро. Стъмни ли се, може да пречука всеки от нас на тая скала.

Сега се движеха по-бързо, претърсвайки между високите канари.

- Може да търкулне камъни отгоре - каза Блейн.

- Друг да, но не и той - възрази Джоунс. - Адски е горделив.

И тогава Хъл пристъпи към Блейн иззад една висока скала.

- Добре, стрелецо - рече той.

Вдигнал пушката диагонално, Блейн едва успя да отбие удара. Острието на рапирата изскърца по цевта край шията му. Той машинално го отклони. Нещо го застави с рев да забие щика напред, сетне да го развърти в яростно, изтърбушващо кълцане и накрая да стовари приклада с надеждата да пръсне по камъните мозъка на врага. В този миг Блейн вече не беше цивилизиран човек, подгонен от прискърбна необходимост, беше някакво първобитно създание, следващо с радост истинското си призвание - убийството.

С бърза, копринена грация Плячката отбегна ударите му. Блейн се запрепъваша подир него, гневът го лишаваше от ловкост. Ненадейно Сами Джоунс го избута настрани.

- Мой е - каза Джоунс. - Само мой. Ха да те видя, Хъл. Опитай си свинския шиш.

С безизразно лице и просветваща рапира Хъл пристъпи напред. Джоунс стоеше твърдо, с леко подвити нозе и секирата играеше като перце в ръцете му. Хъл атакува с измамно движение, Джоунс отби толкова мощно, че се разхвърчаха искри и рапирата се преви като зелена вейка.

Останалите ловци вече се бяха насябрали. Насядаха по камъните наоколо да си поемат дъх, после взеха да коментират двубоя и да подхвърлят съвети.

- Забоди го на скалата, Сами!

- Не, метни го в пропастта!

- Искаш ли помощ?

- Не, по дяволите! - изрева Джоунс.

- Гледай да не ти отхапе пръста, Сами.

- Не бой се - каза Джоунс.

Блейн гледаше и яростта му догаряше също тъй бързо, както бе пламнала. Досега бе смятал, че секирата ще се окаже тромаво оръжие, изискващо пълен размах за всеки удар. Но Сами Джоунс владееше късия тежък топор като диригентска палка. Удряше без размах, от всяко положение, мигом възстановяващо равновесието си и с безмилостния напор на своята маса изобщо не могат да се мерят един с друг. Хъл беше даровит любител, убиец дилетант, Джоунс беше изпечен професионален главорез. Боят им беше като сблъсък на зло домашно куче с тигър от джунглата.

Всичко свърши бързо сред синия здрач на планинския връх. Сами Джоунс

отби нов удар и тежко закрачи напред, люшкайки секирата с вдигнат лакът. Острието се впи дълбоко в левия хълбок на Хъл. Плячката полетя с писък покрай отвесната планинска стена. Дълги секунди го чуваха как се премята и блъска в издатините.

- Вижте къде падна - каза Сами Джоунс.
- Трябва да е мъртъв - рече човекът със сабята.
- Сигурно. Но докато не проверим, не сме си свършили работата.

По пътя надолу открива обезобразения изтичащ труп на Хъл. Отбелязаха мястото за гробарите и продължиха към резиденцията.

18.

Ловците се завърнаха в града заедно и устроиха див гуляй. По някое време Сами Джоунс попита Блейн дали ще дойде с него на следващия ангажимент.

- Чудесна работа съм уредил в Омск - каза Джоунс. - Един руски благородник иска да организира гладиаторски игри. Ще трябва да боравиш с копие, но то си е като пушката. Ще те тренирам по пътя. След Омск идва ред на лова в Манила - голяма работа, казвам ти. Петима братя искат да се самоубият едновременно. Търсят петдесет ловци. Какво ще речеш, Том?

Блейн обмисли внимателно отговора. Ловджийският живот беше най-подходящото, което бе открил досега в този свят. Харесваше му грубоватата дружба на хора като Сами Джоунс, прямите им простички мисли, животът на открито, действието, изтриващо всички съмнения.

От друга страна, имаше нещо страховито безсмислено в това да бродиш по света като наемен убиец, съвременен узаконен вариант на платения бияч, главореза, удушвача. Имаше нещо безплодно в действието заради самото действие, неподплатено от цел или замисъл, без откровение и отговор. Тези мисли навярно не биха го посетили, ако наистина беше такъв, какъвто изглеждаше телом, ала не беше такъв. Разцеплението съществуваше и трябваше да се съобразява с това.

А в края на краищата този свят му предлагаше и други проблеми, други предизвикателства, по-подходящи за неговата личност. И трябваше да се срещне с тях.

- Съжалявам, Сами - каза той.

Джоунс поклати глава.

- Правиш грешка, Том. Роден си за убиец. Нищо друго не ти подхожда.

- Може би - отвърна Блейн. - Ще трябва да проверя сам.

- Е, на добър час. И си пази тялото. Добро ти се е паднало.

Блейн неволно примига.

- Толкова ли личи?

- Аз съм врят и кипял, Том - ухили се Джоунс. - Познавам кой е надянал приемник. Ако съзнанието ти беше родено в това тяло, щеше да запрашиш на лов с мен. А ако беше родено в друго тяло...

- Да?

- Изобщо нямаше да тръгнеш на лов. Лошо съчетание, Том. Гледай по-скоро да решиш накъде отиваш.

- Благодаря - каза Блейн.

Стиснаха си ръцете и Блейн тръгна към хотела.

Влезе в стаята и както си беше с дрехите се просна на леглото. Сутринта щеше да се обади на Мари. Но първо трябваше да се наспи. Всички планове, проблеми, решения, даже мечти, можеха да почакат. Беше изморен до смърт.

Изгаси лампата и след секунди заспа.

Няколко часа по-късно се събуди с чувството, че нещо не е наред. В стаята беше тъмно. Всичко беше неподвижно, по-безмълвно и натегнато от очакване, отколкото се полага в Ню Йорк.

Седна в леглото и дочу нещо да помръдва леко в другия край на стаята,

край мивката.

Блейн протегна ръка и щракна ключа на лампата. В стаята нямаше никого. Но пред очите му порцелановият леген излетя във въздуха. Надигаше се бавно, висейки невероятно, без опора. И в същото време се раздаде тъничък треперлив смях.

Мигом разбра, че го преследва призрак, и то не какъв да е, а полтъргайст.

Предпазливо се измъкна от леглото и запристъпва към вратата. Висящият леген внезапно се спусна и полетя към главата му. Приведе се и легенът се строши в стената.

Веднага се надигна каната за вода, последвана от две массивни чаши. Като се въртяха и премятаха безредно, предметите бавно наблизаваха.

Блейн грабна една възглавница вместо щит и хукна към вратата. Завъртя дръжката в мига, когато едната чаша се разби над главата му. Вратата не се поддаде. Полтъргайстът я държеше затворена.

Каната жестоко го блъсна в ребрата. Втората чаша кръжеше около главата му със зловещо бръмчене и го принуди да отстъпи от вратата.

Спомни си за пожарната стълба зад прозореца. Но щом помръдна, и полтъргайстът се сети за нея. По завесите изведнъж лумна огън. Същевременно пламна възглавницата в ръката му и Блейн я захвърли.

- Помощ! - изкреша той. - Помощ!

Изтикваха го към ъгъла. Леглото с грохот се плъзна напред и му прегради пътя за отстъпление. Един стол бавно излетя във въздуха и се приготви да го удари по главата.

И непрестанно звучеше тъничък треперлив смях, който Блейн сякаш познаваше, ала не можеше да си припомни откъде.

ЧАСТ ТРЕТА

19.

Когато леглото запълзя към него, Блейн се развика за помощ толкова гръмогласно, че стъклата затрепераха. Отвърна му само пискливият кикот на полтъргайста.

Глухи ли бяха всички в тоя хотел? Защо никой не отговаряше?

После той осъзна, че както стоят нещата, никому не би минало и през ум да се притече на помощ. Насилието беше нещо обичайно в този свят, а смъртта - чисто личен въпрос. Разследване нямаше да има. На сутринта камериерът просто щеше да почисти безпорядъка и да отметне, че стаята е свободна.

Вратата беше непроходима. Виждаше само един шанс - да прескочи леглото и да се хвърли през затворения прозорец. Ако пресметнеше скока добре, щеше да падне отвън, до парапета, който му стигаше до кръста. Ако се засилеше прекалено, щеше да прелети над него и да падне от третия етаж на тротоара.

Столът се стовари върху плещите му и леглото загромоля напред, за да го притисне към стената. Блейн бързо пресметна ъгъла и разстоянието, стегна мускули и се хвърли към прозореца.

Ударът беше точен, но не бе взел предвид напредъка на съвременната наука. Прозорецът хлътна навън като гумен лист, сетне с плясък се върна на място. Блейн отлетя към стената и зашеметен рухна на пода. Надигайки очи, видя, че тежкото бюро се тъти към него и бавно започва да се накланя.

Полтъргайстът налегна бюрото с цялата си безумна сила и в този миг забравената врата се отвори. Без никакво изражение върху грубоватото си лице на зомби, Смит влезе в стаята и отклони с рамо падащото бюро.

- Ела - каза той.

Блейн не си губи времето да задава въпроси. Скочи на крака и се вкопчи в затварящата се врата. С помощта на Смит успя отново да я отвори и двамата

се изнизаха навън. Откъм стаята долетя крясък, изпълнен с без силна злоба.

Стиснал здраво китката на Блейн, Смит изтича по коридора. Спуснаха се по стълбите, пресякоха фоайето и изскочиха на улицата. Лицето на зомбито беше мъртвешки бледо, само там, където го бе ударил Блейн, имаше пурпурно петно. То вече се разливаше почти по половината му лице и го превръщаше в нелепа маска на Арлекин.

- Къде отиваме? - попита Блейн.

- На сигурно място.

Стигнаха до стар изоставен вход на метрото и слязоха надолу. В края на стъпалата спряха пред железен люк в напукания бетонен под. Смит отвори люка и кимна на Блейн да го последва.

Блейн се поколеба и дочу едва доловим писклив смях. Полтъргайстът го преследваше, както някога Евменидите* са преследвали жертвите си по улиците на древна Атина. Ако искаше, можеше да остане на светло в горния свят, преследван от луд призрак. Или пък можеше да слезе със Смит в мрака отвъд железния люк, към незнайна участ в подземния свят.

[* В древногръцката митология – божества, охранявачи реда в света и наказващи убийците.]

Пискливият смях се засили. Блейн не се колеба повече. Последва Смит през люка и го затвори над главата си.

Засега полтъргайстът бе решил да не ги преследва. Крачеха по тунел, осветен от редки електрически крушки, покрай пропукани керамични тръби и грамадния труп на изоставена мотриса, покрай ръждиви стоманени въжета, струпани на гигантски змийски намотки. Въздухът беше влажен и застоял, а рядката тина под краката им можеше всеки момент да ги подхлъзне.

- Къде отиваме? - повтори Блейн.

- Където мога да те защитя - отвърна Смит.

- Можеш ли?

- Духовете не са неуязвими. Призракът може да бъде прогонен, ако знаем истинската му самоличност.

- Значи знаеш кой ме преследва?

- Мисля, че да. Логично погледнато, може да бъде само една личност.

- Кой?

Смит поклати глава.

- Бих предпочел засега да не споменавам името му. Няма смисъл да го викаме, ако ни е оставил на мира.

По няколко разнебитни стълбища от мек камък слязоха в по-просторна зала и заобиколиха по ръба на черно езерце, чиято вода изглеждаше твърда и неподвижна като смола. От другата страна на езерцето започваше коридор. Един човек стоеше пред него и преграждаше пътя.

Беше висок, плещест негър, облечен в дрипи и въоръжен с парче желязна тръба. От пръв поглед Блейн разбра, че е зомби.

- Това е приятелят ми - каза Смит. - Мога ли да го въведа?

- Уверен ли си, че не е инспектор?

- Абсолютно уверен.

- Чакайте тук - нареди негърът и изчезна навътре в коридора.

- Къде сме? - запита Блейн.

- Под Ню Йорк, в лабиринта от изоставени тунели на метрото, стари канализационни шахти и някои проходи, които сами сме си издълбали.

- Но защо дойдохме тук?

- Къде другаде можехме да идем? - изненадано запита Смит. - Тук е моят дом. Не знаеше ли? Намираш се в нюйоркската колония на зомбитата.

Блейн не смяташе, че колонията на зомбитата е кой знае колко по-добра от призрака, но не му остана време да разсъждава по въпроса. Негърът се завърна. До него едва-едва куцукаше с тояжка прегърен старец. Мрежа от хиляди бръчки и гънчици прорязваше лицето му. Очите му едва личаха сред ситната резба от провиснала плът, дори устните му бяха сбръчкани.

- Това ли е човекът, за когото ми каза? - запита той.

- Да, сър - отговори Смит. - Това е човекът. Блейн, да те запозная с

мистър Кийн, ръководител на нашата колония. Мога ли да го въведа, сър?

- Можеш - каза старецът. - И аз ще ви придружа донякъде.

Поеха напред по коридора. Мистър Кийн се подпираше с цялата си тежест върху рамото на негъра.

- При обичайни обстоятелства - каза мистър Кийн, - в колонията се допускат само зомбита. За всички други входът е забранен. Но вече от години не съм разговарял с нормален човек и реших, че може би си струва да опитам. Затова по настоятелната молба на Смит направих изключение за вас.

- Много ви благодаря - каза Блейн, като се надяваше, че има защо да благодари.

- Не ме разбирайте погрешно. Нямам нищо против да ви помогна. Но преди всичко друго отговарям за безопасността на хиляда и стоте зомбита, живеещи под Ню Йорк. Заради тях не бива да допускаме нормалните тук. Отшелничеството е единствената ни надежда сред този неук свят. - Мистър Кийн помълча. - Но може би вие ще успеете да ни помогнете, Блейн.

- Как?

- Като слушате, разберете и предадете на другите онова, което научите. Надяваме се само на просветата. Кажете ми какво знаете по проблемите на зомбитата?

- Много малко.

- Ще ви обясня. Зомбизмът, мистър Блейн, е болест, около която отдавна се трупа ореол на суеверие, сравним с ореола около такива болести като епилепсия, проказа или танцът на свети Вит. Духовната тенденция е обща. Знаете, че болните от шизофрения някога са били смятани за обладани от дявола, а хидроцефалите идиоти - за благословени души. Подобни фантазии засягат и зомбитата.

Известно време вървяха мълчаливо. Мистър Кийн продължи:

- Суеверията относно зомбитата идват главно от Хаити; болестта зомбизъм, макар и рядка, е разпространена по цял свят. Но в общественото съзнание суеверията и болестта са се преплели безнадеждно. Зомбито от суеверията е елемент на хайтийския култ вуду, човек, чиято душа е открадната чрез магия. Магьосникът може да използува тялото на зомбито както си иска, може дори да го накълца и да продаде месото на пазара. Ако зомбито вкуси сол или види морето, разбира, че е мъртъв, и се завръща в гроба. Всъщност всичко това е съвършено безпочвено. Суеверието е възникнало от описанията на болестта. Някога тя е била извънредно рядка. Но днес поради разширяването на обмена на съзнания и методите за прераждане зомбизмът се среща по-често. Болестта настъпва, когато съзнанието заема тяло, което прекалено дълго е било изоставено. Тогава съзнание и тяло не са единно цяло, както е при вас, мистър Блейн. Вместо това те съществуват като почти независими обекти, обединени в безпокойно сътрудничество. Нашият приятел Смит е типичен пример. Той може да контролира най-основните функции на тялото си, но по-тънката координация е недостъпна за него. Гласът му не може да променя интонацията си, а служът му не долавя тънките разлики в тоновете. Лицето му е безизразно, защото почти или съвсем не владее лицевата мускулатура. Той управлява тялото си, но не е наистина част от него.

- И нищо ли не може да се направи? - попита Блейн.

- В дневно време нищо.

- Много съжалявам - смутено каза Блейн.

- Не молим за съчувствоето ви - заяви Кийн. - Настояваме само за най-елементарно разбиране. Просто искам и вие, и всички други да знайте, че зомбизмът не е божие наказание за грехове, а болест като раковите метастази и нищо повече. - Мистър Кийн се подпра на стената, за да си поеме дъх. - Не споря, зомбито има неприятна външност. Тромав е, раните му не заздравяват, тялото му бързо се разпада. Бъбри като идиот, препъва се като пияница, зяпа като извратен тип. Но нима това е причина да го превръщаме в хранилище на цялата вина и позор по света, в прокажен на двайсет и втори век? Казват, че зомбитата нападали хора; та телата им са извънредно уязвими и обикновеният

зомби не би издържал нападението на някое по-решително дете. Вярват, че болестта била заразна, а очевидно не е така. Казват, че зомбитата били сексуално извратени, а истината е, че зомбито не изпитва каквите и да било сексуални чувства. Но хората не желаят да научат истината и затова зомбитата са парии, които стават само за бесилката или за кладата на линчуща тълпа.

- Ами властите? - запита Блейн.

Мистър Кийн се усмихна горчиво.

- Някога бяха така добри да ни затварят в лечебниците за душевноболни. Разбирате ли, те не ни желаят злото. Ала зомбитата рядко са луди и властите го знаят. Тъй че сега с мълчаливото им съгласие заемаме тези изоставени тунели на метрото и канализацията.

- Не можахте ли да намерите по-добро място?

- Честно казано, подземията ни подхождат. Слънчевата светлина действува зле на кожата, лишена от способност за регенерация.

Отново закрачиха напред.

- Какво мога да направя? - попита Блейн.

- Можете да разкажете някому това, което узнахте тук. Или да напишете. Вълните постепенно ще се разширят...

- Ще сторя каквото ми е по силите.

- Благодаря - тържествено изрече мистър Кийн. - Просветата е единствената ни надежда. Просветата и бъдещето. Сигурно в бъдеще хората ще са по-просветени.

Бъдещето? Изведнъж Блейн усети, че му се завива свят. Защото това беше бъдещето, в което бе попаднал от идеалистичния, изпълнен с надежди двадесети век. Сега беше бъдещето! Но обещаното всеобщо просвещение все още не бе настъпило и хората си бяха горе-долу каквите винаги са били. За секунда Блейн усети как вековете се стоварват върху него. Почувства се изгубен и стар, по-стар от Кийн, по-стар от човечеството - едно същество в наето тяло, застанало на непознато място.

- Ето че стигнахме до целта ви - каза мистър Кийн.

Блейн бързо примига и светът отново се проясни. Сумрачният коридор бе свършил. Отпред ръждива желязна стълба, прикрепена към стената, водеше нагоре, в мрака.

- Всичко хубаво - каза мистър Кийн и си тръгна, като се подпираше тежко върху рамото на негъра.

Блейн се загледа подир стареца, после се обърна към Смит.

- Къде отиваме?

- Нагоре по стълбата.

- Но накъде води тя?

Смит вече бе започнал да се изкачва. Спря, погледна надолу и восъчните му устни се обтегнаха в усмивка.

- Ще посетим един твой приятел, Блейн. Отиваме в гробницата при ковчега му и ще помолим да не те преследва повече. Ако трябва, ще го принудим.

- Кой е той? - запита Блейн.

Смит само се ухили и продължи да се изкачва. Блейн тръгна по стълбата след него.

20.

Над коридора имаше вентилационна шахта, водеща към друг коридор. Най-сетне стигнаха до врата и минаха през нея.

Озоваха се в просторна, ярко осветена зала. Сводестият таван беше покрит със стенопис, на който красив синек мъж сред тълпа от ангели се възнасяше към ефирния небесен лазур. Блейн веднага разбра кой е позирал за картината.

- Рейли!

Смит кимна.

- Намираме се в неговия Палат на смъртта.

- Как разбра, че Рейли ме преследва?

- Трябаше сам да се сетиш. Само двама твои познати са починали насокро. Призракът явно не беше Рей Мелхил. Трябаше да е Рейли.

- Но защо?

- Не знам - каза Смит. - Може би Рейли ще ти отговори лично.

Блейн огледа стените. Те бяха инкрустирани с кръстове, полумесеци, звезди и свастики, както и с индийски, африкански, арабски, китайски и полинезийски магически знаци. По пръснати из залата пиедестали се издигаха статуи на древни божества. Сред десетките фигури Блейн разпозна Зевс, Аполон, Дагон, Один и Астарта*. Пред всеки пиедестал имаше олтар, а на всеки олтар лежеше шлифован скъпоценен камък.

[* Богове от митологията на различни народи.]

- За какво е това? - попита Блейн.

- За омилостивяване на боговете.

- Но задгробният живот е научно доказан факт.

- Мистър Кийн ми каза, че науката е безсилна пред суеверията. Рейли е бил твърдо уверен, че ще оцелее след смъртта, но не е виждал смисъл да рискува. Освен това мистър Кийн казва, че най-богатите, както и най-религиозните, не биха харесали задгробен живот, където допускат кого да е. Те смятат, че с подходящи ритуали и символи могат да попаднат в по-отбран кръг на отвъдното.

- Има ли по-отбран кръг? - запита Блейн.

- Никой не знае. Просто повerie.

Смит го поведе през залата към една врата, покрита с дърворезба от египетски и китайски йероглифи.

- Вътре е тялото на Рейли - каза Смит.

- И ще влизаме ли?

- Да, налага се.

Смит бутна вратата. Пред Блейн се разкри просторна зала с мраморни колони. Точно в центъра лежеше ковчег от бронз и злато, инкрустиран със скъпоценни камъни. Около ковчега бе струпано поразително количество вещи: картини и скулптури, музикални инструменти, гравюри, перални машини, електрически печки, хладилници, даже цял хеликоптер. Имаше дрехи, книги и богато подредена банкетна маса.

- За какво е всичко това? - запита Блейн.

- Духът на тия вещи е предназначен да придружи собственика си в задгробния живот. Древно повerie.

Първата реакция на Блейн бе жалост. Научно доказаният задгробен живот не бе освободил хората от страхата пред смъртта, както би трябвало да се очаква. Напротив, бе засилил тяхната неувереност и бе подхранил стремежа към съперничество. След като имаха осигурен задгробен живот, хората искаха да го усъвършенствуват, да се радват на по-добър рай, отколкото всички останали. Равенството не беше лошо нещо, но на първо място стоеше частната инициатива. Идеята за съвършена и безстрастна уравниловка не се нравеше никому както на Земята, така и в задгробния живот. Желанието да задмине другите бе накарало човек като Рейли да си изгради гробница като древноегипетски фараон, цял живот да мисли за смъртта, да живее в непрестанно дирене на начини да запази имота и общественото си положение в идната велика неизвестност.

Срамота. И все пак, помисли Блейн, не се ли основаваше жалостивостта му на недостатъчна вяра в действеността на предприетите от Рейли мерки? Ами ако човек можеше да подобри положението си в задгробния живот? В такъв случай нямаше ли най-добре да оползотвори времето си в тоя свят, като работи, за да си осигури по-добра вечност?

Разсъждението изглеждаше разумно, но Блейн отказваше да го приеме. Не можеше това да е единствената причина за съществуване на белия свят! Добър или лош, красив или грозен, животът трябаше да се изживее просто защото е

живот.

Смит бавно пристъпи в погребалната зала и Блейн прекъсна размишленията си.

Зомбито спря и се загледа в малка масичка, покрита с орнаменти. Безстрастно я прекатури с ритник. Сетне бавно, едно по едно, стъпка изящните украшения върху полирания мраморен под.

- Какво правиш? - запита Блейн.

- Искаш ли полтъргайстът да те остави на мира?

- Разбира се.

- Значи трябва да има някаква причина да те остави на мира - рече Смит, ритайки една натруфена абаносова скулптура.

Блейн реши, че това е доста разумно. Дори и призрак трябва да знае, че рано или късно ще се наложи да напусне Прага и да премине в отвъдното. А щом знае, ще иска имуществото да го чака непокътнато. Следователно - бори се срещу огъня с огън, срещу преследването с преследване.

И все пак се почувствува като вандал, когато избра една картина, нарисувана с маслени бои, и се приготви да забие юмрук в нея.

- Недей - изрече някой над главата му.

Блейн и Смит погледнаха нагоре. Над тях сякаш се рееше едва забележима сребриста мъгла. От нея долетя тъничък гласец:

- Моля те, остави картината.

Блейн задържа надигнатия си юмрук.

- Ти ли си, Рейли?

- Да.

- Защо ме преследваш?

- Защото ти си отговорен! Всичко е по твоя вина! Ти ме унищожи със злобното си убийствено съзнание! Да, ти, грозна твар от миналото, ти, проклето чудовище!

- Не бях аз! - викна Блейн.

- Ти беше! Ти не си човек. Не си естествен! Всички те избягват освен мъртвия ти приятел! Защо и ти не умря, убиецо!

Юмрукът на Блейн се устреми към картината. Тъпичкият гласец изпища:

- Недей!

- Ще ме оставиш ли на мира? - запита Блейн.

- Остави картината - примоли се Рейли.

Блейн внимателно я сложи на пода.

- Ще те оставя на мира - каза Рейли. - Защо не? Има неща, които не можеш да видиш, Блейн, но аз ги виждам. Дните ти на Земята ще са кратки, много кратки, болезнено кратки. Тия, в които вярваш, ще те предадат, тия, които мразиш, ще те надвият. Ти ще умреш, Блейн, не след години, а скоро, по-скоро, отколкото би повярвал. Ще бъдеш предаден и ще умреш от собствената си ръка.

- Ти си луд! - извика Блейн.

- Луд ли съм? - изкиска се Рейли. - Луд ли съм? Луд ли съм?

Сребристата мъгла изчезна. Рейли си бе отишъл.

Смит го поведе обратно по тесни криволичещи тунели, които се изкачваха към нивото на улицата. Навън въздухът беше мразовит и зората обагряше високите сгради в червено и сиво.

Блейн взе да благодари, но Смит поклати глава.

- Няма защо да благодариш! В края на краищата ти си ми нужен, Блейн. Какво щях да правя, ако полтъргайстът те бе убил? Пази се, внимавай. Без теб не ми остава нищичко.

Зомбито впери в него тревожен поглед, после изтича назад. Блейн го гледаше как се отдалечава и се питаше дали не е по-добре да има десетина врагове, отколкото приятел като Смит.

облечена в домашна роба, примила сънено и го въведе в кухнята, където натисна копчетата за кафе, препечени филийки и бъркани яйца.

- Бих искала - каза тя - да подбирам по-приличен час за драматичните си появявания. Часът е шест и трийсет сутринта.

- Занапред ще се постараю - весело отговори Блейн.

- Беше обещал да се обадиш. Какво стана с теб?

- Тревожи ли се тия дни?

- Ни най-малко. Какво стана?

Между хапките Блейн ѝ разказа за лова, преследването и прогонването на призрака. Тя го изслуша и накрая рече:

- И тъй, очевидно се гордееш с постиженията си. Навярно имаш право. Но все още не знаеш какво иска Смит и дори кой е той.

- Нямам представа - каза Блейн. - Смит също. Честно казано, изобщо не ме интересува.

- Какво ще стане, когато той разбере?

- Тогава ще му мисля.

Мари надигна вежди, но си премълча.

- Том, какви са плановете ти сега?

- Ще си намеря работа.

- Като ловец ли?

- Не. Логично или не, ще опитам из бюрата за проектиране на яхти.

После ще взема да намирам насам в по-прилични часове и да ти досаждам. Как звучи?

- Непрактично. Искаш ли един добър съвет?

- Не.

- Все пак ще ти го дам. Том, напусни Ню Йорк. Бягай колкото може по-далече. Иди на островите Фиджи или Самоа.

- Че защо?

Мари неспокойно закрачи напред-назад из кухнята.

- Ти просто не разбирам този свят.

- Мисля, че го разбирам.

- Не! Том, имал си няколко типични преживелици и толков. Но това не означава, че си усвоил нашата култура. Бил си отвлечен, гонил те е призрак и си ходил на лов. Но това не е нищо повече от повърхностна туристическа обиколка. Рейли беше прав, ти си изгубен и безпомощен както би бил някой първобитен човек в твоята 1958 година.

- Това е смешно и протестирам против сравнението.

- Добре де, нека да е китаец от 14-и век. Представи си, че този хипотетичен китаец е срещнал гангстер, возил се е на автобус и е видял Кони айлънд. Би ли казал, че е разбрал Америка от 20-и век?

- Разбира се, че не. Накъде биеш?

- Бия натам - каза тя, - че тук не си в безопасност и дори не усещаш какви, къде или колко сериозни са заплахите. Първо, онзи проклет Смит е по петите ти. Второ, наследниците на Рейли може да не се зарадват, че си осквернил гробницата му, може би ще сметнат за необходимо да предприемат нещо. А и директорите на "Рекс" още обсъждат какво да те правят. Ти обърка, промени и провали цял куп неща. Не го ли усещаш?

- Мога да се справя със Смит - заяви Блейн. - Наследниците на Рейли да вървят по дяволите. Колкото до директорите, какво могат да ми сторят?

Мари се приближи и го прегърна през врата.

- Том - сериозно изрече тя, - на твоето място всеки човек, роден в тази епоха, би побързал да си плюе на петите.

За миг Блейн я притисна и погали лъскавата ѝ черна коса. Тя се тревожеше за него, искаше да е в безопасност. Но сега нямаше настроение да слуша предупреждения. Бе преодолял опасностите на лова, бе минал през желязната врата на подземния свят и отново си бе проправил път към светлината. Сега, седнал в слънчевата кухничка на Мари, се чувствуващ въодушевен и умиротворен. Опасността му се струваше академичен проблем, който за момента не заслужаваше обсъждане, а идеята да бяга от Ню Йорк беше

абсурдна.

- Кажи ми - шеговито подхвърли Блейн, - и ти ли си от нещата, които обърках?

- Навярно ще си загубя работата, ако това имаш предвид.

- Не това имам предвид.

- Тогава би трябвало да знаеш отговора... Том, моля те, няма ли да напуснеш Ню Йорк?

- Не. И моля те, престани да създаваш паника.

- О, господи - въздъхна тя, - говорим един и същ език, но не мога да ти втълпя. Не разбиращ. Нека да опитам с пример. - Тя се позамисли. - Представи си, че някой има платноходка...

- Обичаш ли платноходките? - попита Блейн.

- Да, много. Том, слушай ме! Представи си, че някой има платноходка и се кани да тръгне на презоceanско плаване...

- По морето на живота - вметна Блейн.

- Не си смешен - каза тя и в този миг изглеждаше много красива и сериозна. - Този човек не разбира нищичко от платноходки. Гледа я как се полюшва свежо боядисана и всичко си е на мястото. Не може да си представи никаква опасност. Сетне ти оглеждаш платноходката. Виждаш, че ребрата са пропукани, корабни червеи са прояви кормилната стойка, гнездото на мачтата е прогнило, платната са плесенясиали, болтовете на кила са ръждиви и стлобките са готови да се разпаднат.

- Откъде си научила толкова много за платноходките? - запита Блейн.

- Плавам с тях от дете. Слушай, ако обичаш. Казваш на този човек, че платноходката е негодна, че навярно ще потъне при първата буря.

- Трябва някой ден да излезем двамата по море - каза Блейн.

- Но този човек - упорито продължи Мари, - нищо не разбира от платноходки. Всичко изглежда наред. И най-гадното е, че не можеш да му кажеш точно какво ще се случи или кога. Може платноходката да издържи месец, година или пък само седмица. Може най-напред да се строшат болтовете на кила или пък мачтата да ги изпревари. Просто не знаеш. Това е и нашето положение. Не мога да ти кажа какво ще се случи или кога. Просто знам, че не си готов за плаване. Трябва да се махнеш оттук!

Тя го изгледа с надежда. Блейн кимна и каза:

- Страхотен екипаж става от теб.

- Значи няма да си отидеш?

- Не. Цяла нощ съм бил на крак. Само на едно място отивам - в леглото. Ще ми правиш ли компания?

- Върви по дяволите!

- Скъпа, моля те! Къде е жалостта ти към един бездомен странник от миналото?

- Аз излизам - каза тя. - Настанявай се в спалнята както намериш за добре. И гледай да си помислиш за това, което ти казах.

- Дадено - съгласи се Блейн. - Но защо да се тревожа, щом ти ще се грижиш за мен?

- И Смит се грижи за теб - напомни му тя.

Целуна го лекичко и излезе от кухнята.

Блейн довърши закуската и легна да спи. Събуди се малко след пладне. Мари още не се бе прибрала, тъй че преди да си тръгне, той ѝ оставил весела бележка с адреса на хотела.

През следващите няколко дни безуспешно посети повечето бюра за проектиране на яхти в Ню Йорк. Някогашната му фирма, "Матисън и Питърс", отдавна бе предала богу дух. Другите фирми не проявяваха интерес. Най-сетне в "Якобсен яхтс лимитед" старшият проектант го разпита подробно за отдавна изчезналите модели "Залив Чезапик" и "Бахамски острови". Блейн прояви значителни познания по двата типа и демонстрира остатялото си чертожно изкуство.

- От време на време получаваме поръчки за антични корпуси - каза старшият проектант. - Знаете ли какво? Ще ви наемем за разсилен. Ще ви

плащаме комисионна за проектиране на класически корпуси, а ще можете и да поизучите занаята - честно казано, познанията ви са старомодни. Когато напреднете, ще ви повишат. Какво ще кажете?

Назначаваха го най-долу, но все пак това беше работа, законна работа с добра надежда за повишение. Значи най-после си бе намерил истинско място в света на 2110 година.

- Приемам с благодарност - каза Блейн.

За да отпразнува събитието, вечерта отскочи до един Сензорен магазин да купи проектор и няколко записи. Мислеше, че му се полага поне мъничко разкот.

Сензофилмите бяха неделима част от 2110 година, вездесъщи и популярни като телевизията по времето на Блейн. По-големи и по-сложни варианти на сензофилмите се използваха за салонни прожекции, други пък се прилагаха в рекламата и пропагандата. В днешно време те бяха най-чистата и най-могъща форма на стандартна мечта, скроена по мярка всекиму.

Но имаха и извънредно гласовити противници, които окайваха зловещата тенденция към пълна пасивност в представлението. Тия критици се тревожеха от прекомерната лекота, с която човек можеше да възприеме сензофилма; и наистина, множество домакини ходеха по цял ден с безизразни физиономии като съвременни мистички, потънали в непресекващи ярки видения.

Когато чете книга или гледа телевизия, изтъкваха критиците, зрителят трябва да се напрегне, да участвува. А сензофилмите просто те заливат, ярки, блестящи, коварни, и оставят след себе си вредното шизофренично впечатление, че сънищата са по-добри и по-желани от живота. Подобно впечатление не бива да се допуска, дори и да е вярно. Сензофилмите са опасни! Безспорно в сензокиното са създадени и някои пълноценни художествени произведения. (Не можем да пренебрегнем Верео, Джонстън и Телкин, многообещаващия млад талант Микелсен.) Но добрите произведения не са много. И ако ги премерим срещу вредния психичен ефект, спадането на масовия вкус, склонността към пълно бездействие...

Още едно поколение, гръмовно предсказваха критиците, и хората не ще могат да четат, да мислят и да действуват!

Аргументът бе силен. Но Блейн от висотата на своите 152 години си припомняше почти същите доводи, издигани срещу радиото, киното, комиксите, телевизията и евтините романчета. Дори всеобщо таченият роман никога е бил сурово мъмрен за отклонението си от стандартите на чистата поезия. Всяко нововъведение изглежда унищожително за културата, а в крайна сметка се превръща в основен неин дял, въплъщение на доброто старо време и духа на Златната ера - за да бъде нападнато и накрая унищожено от следващото нововъведение.

Добри или лоши, сензофилмите съществуваха. Блейн влезе в магазина, за да вземе участие в тях.

След като огледа няколко модела, той си купи на умерена цена проектор "Бендикс". После с помощта на продавача подбра три популярни записи и мина в сепарето да ги изprobва. Прикрепи електродите на челото си и включи първия.

Сензофилмът беше на историческа тема, твърде романтична интерпретация на "Песен за Роланд", записана с нискоинтензивна, неидентификационна техника, което даваше възможност за огромни бойни сцени и масови епизоди. Сънят започна.

...и Блейн се озова сред прохода Ронсевал в онова горещо и съдбоносно утро на 778 година, гледайки заедно с ариергарда на Роланд как основните части от армията на Карл Велики бавно се движат към страната на франките. Морните ветерани се друсаха във високите седла, проскърцващи кожа, шпори дрънкаха по бронзовите стремена. Из въздуха се носеше мириз на борове и пот, едваоловим пушек откъм сринатата до земята Памплона, дъх на смазана стомана и суха лятна трева...

Блейн реши да го купи. Следващият запис беше високоинтензивен - преследване на Венера, в което зрителят се идентифицираше изцяло с

подгонения, но невинен човек. Последният беше вариант на "Война и мир" с променлива интензивност и идентификация в някои епизоди.

Докато плащаше покупките, продавачът му намигна.

- Интересува ли ви нещо по-така?

- Може би - каза Блейн.

- Имам записи от страховни гуляйчета. Пълна идентификация с превключване отгоре на това. Не? Доставиха ми същински ужас - човек, който умира в тресавище. Убийците записали смъртта му за специализираната търговия.

- Друг път - каза Блейн и се запъти към вратата.

- Освен това - прошепна продавачът - имам специален запис, направен е законно, но не го показват на широката публика. Няколко копия се разпространяват нелегално. Човек, който се възражда от миналото. Абсолютно автентично.

- Наистина ли?

- Да, съвсем уникатен. Вълнението е чисто като камбанен звън, остро като нож. Бисер за колекциите. Предричам, че ще стане класика.

- Това да се чува - мрачно рече Блейн.

Взе немаркирания запис и се върна в сепарето. След десет минути излезе почти потресен и го купи на безбожна цена. Сякаш купуваше късче от самия себе си.

За съжаление всички имена бяха грижливо изтрити, за да не може полицията да открие източника. Беше знаменит, но по напълно анонимен начин.

22.

Всеки ден Блейн ходеше на работа, метеше пода, събираще хартиите от кошчетата, надписваше пликове и сегиз-тогиз изпълняваше поръчки за антични корпуси. Вечер зурбреши сложната наука за проектиране на яхти през 22-ри век. След време взеха да му поръчват дребни реклами обяви. В това отношение прояви талант и скоро бе повишен за младши проектант на яхти. През него започна да минава голяма част от връзките между "Якобсон яхтс лимитед" и корабостроителниците, работещи по техни проекти.

Продължаваше да учи, но класическите корпуси не се търсеха много. Братя Якобсен поемаха повечето масови модели, а старият Ед Ричтър, по прякор Чудото от Салем, чертаеше нестандартните състезателни и многокорпусни платноходи. Блейн въртеше информацията и рекламата и не му оставаше време за нищо друго.

Работата беше отговорна, необходима. Но не беше проектиране на яхти. Жivotът му в 2110 година безвъзвратно навлизаше в почти същия коловоз, както и през 1958.

Блейн дълбоко се замисли над това. От една страна, беше щастлив. Конфликтът между съзнанието му и чуждото тяло изглеждаше решен веднъж завинаги. Очевидно съзнанието командуваше.

От друга страна, положението не говореше много добре за качеството на въпросното съзнание. Ето го - човек, който е попаднал в бъдещето след 152 години, минал е през чудеса и ужаси, а отново работи с морна и страшна неизбежност като младши проектант на яхти, който се занимава с всичко друго, само не и с проектиране на яхти. Нима в характера му имаше някакъв фатален дефект, някакъв скрит недостатък, който го обличаше на подчинение независимо от обкръжението?

Унило си представяше как го захвърлят на около милион години в миналото, в каменната ера. Несъмнено след кратък период на първоначална адаптация би станал младши проектант на лодки еднодръвки. Само че не истински проектант. Работата му би била да брои талисманите, да проверява качеството на дънерите и да доставя гнезда за греблата, докато някой друг момък (навярно неандерталски гений) ръководи цялата истинска работа.

Това беше обезсърчаващо. Но за щастие имаше и друга гледна точка.

Неизбежното му завръщане можеше да се приеме като чудесен пример за душевна твърдост, за човешко постоянство. Той беше човек, който знае какво представлява. Както и да се променяше обкръжението, оставаше верен на своите задължения.

Погледнато така, можеше да се гордее, че во веки веков ще си остане младши проектант на яхти.

Продължи да работи, като се люшкаше между тези две основни самопреценки. Един-два пъти се срещна с Мари, но тя обикновено беше заета по управителни съвети на "Рекс". Напусна хотела и се настани в малък, обзаведен с вкус апартамент. Ню Йорк започваше да му изглежда нормален.

А и дори да не бе спечелил нищо друго, напомняше си той, поне бе решил проблема с противоречията между съзнание и тяло.

Но тялото не се предаваше толкова лесно. Блейн бе пропуснал един от проблемите, които е вероятно да възникнат за собственик на силно, симпатично и крайно своеенравно тяло като неговото.

Един ден конфликът избухна отново и беше по-сериозен от когато и да било.

Беше напуснал работа в обичайния час и чакаше на автобусната спирка. Забеляза, че една жена го гледа втренчено. Беше на около двадесет и пет години, закръглена, привлекателна и червенокоса. Облечена бе простино. Имаше решително лице, но в очите ѝ се криеше тъга.

Блейн разбра, че я е виждал и преди, но досега не ѝ е обръщал внимание. Припомни си, че веднъж се бе качила на хелибуса с него. Друг път бе влязла в някакъв магазин по стъпките му. И още няколко пъти бе минала покрай жилищния му блок, когато тръгваше за работа.

Наблюдаваше го навярно от седмици. Но защо?

Отвърна на погледа и зачака. Жената се поколеба, после каза:

- Може ли да поговорим за малко? - Гласът ѝ беше дрезгав, приятен, но много нервен. - Моля ви, мистър Блейн, много е важно.

Значи знаеше името му.

- Разбира се - отвърна Блейн. - Какво има?

- Не тук. Може ли... ъъъ... да отидем някъде?

Блейн се ухили и тръсна глава. Изглеждаше сравнително безопасна, но и Орк изглеждаше така. В тоя свят да се доверяваш на непознати значеше да загубиш ума си, тялото или и двете заедно.

- Не ви познавам - каза Блейн - и не знам откъде сте научили името ми. Каквото и да искате, ще трябва да ми го кажете тук.

- Всъщност не би трябвало да ви досаждам - посърна жената. - Но не можех да се удържа, трябваше да поговоря с вас. Понякога ме наляга такава самота, нали знаете какво е?

- Самота? Е, да, но защо искате да разговаряте с мен?

Тя го изгледа печално.

- Вярно, вие не знаете.

- Не, не знам - търпеливо каза Блейн. - Защо?

- Не може ли да идем някъде? Не ми е приятно да го казвам пред хората.

- Ще трябва да го кажете - отсече Блейн, започвайки да мисли, че играта наистина е много сложна.

- О, добре - каза жената, явно засрамена. - Отдавна ви следя, мистър Блейн. Узнах името и професията ви. Трябваше да говоря с вас. Всичко е заради това ваше тяло.

- Какво?

- Тялото ви каза тя, без да го поглежда. - Виждате ли, то беше на съпруга ми, преди да го продаде на "Рекс Корпорейшън".

Блейн отвори уста, но не можа да намери подходящи думи.

е живяло свой собствен живот в този свят. Действувало е, взимало е решения, обичало е, мразило е, оставяло е свой неповторим отпечатък върху обществото, изплитало е своя сложна и трайна мрежа от познанства. Би могъл дори да предположи, че е имало съпруга - повечето тела си имаха. Но той бе предпочел да не мисли за това. Бе си позволил да повярва, че всичко свързано с предишния собственик е изчезнало по най-удобен начин.

Собствената му среща с краденото тяло на Рей Мелхил би трябвало да му докаже колко наивно е подобно поведение. Сега, ще не ще, трябваше да помисли по въпроса.

Отидоха в апартамента на Блейн. Жената, Алис Кранч, седна унило на крайчата на дивана и прие предложената цигара.

- Такива ми ти работи - каза тя. - Френк - тъй се казваше мъжът ми, Френк Кранч - все нещо не му достигаше, нали знаете? Имаше си добра работа като ловец, но все не беше доволен.

- Ловец?

- Да, беше копиеносец в китайските игри.

- Хмм - промърмори Блейн и отново се зачуди какво ли го бе накарало да отиде на онзи лов. Собствените му затруднения или дремещите рефлекси на Кранч? Колко досадно, че проблемът съзнание-тяло изникваше отново тъкмо когато изглеждаше тъй чудесно уреден.

- Но все не беше доволен - продължи Алис Кранч. - Не го свърташе, като гледаше ония смахнати богаташи как си уреждат убийствата и заминават в отвъдното. Ненавиждаше мисълта, че ще пукне като псе, такъв си беше Френк.

- Не го остьждам - каза Блейн.

Тя сви рамене.

- Какво да се прави? Френк нямаше шанс да спечели пари за задгробна застраховка. Това го мъчеше. А после дойде оная тежка рана в рамото, дето едва не го вкара в гроба. Сигурно още носите белега?

Блейн кимна.

- Е, от онзи момент вече не беше същият. Ловците обикновено не мислят много за смъртта, но Френк взе да си блъска главата. Мислеше за нея непрекъснато. А после срещна оная кълощаща дама от "Рекс".

- Мари Торн?

- Същата. Кълощаща дама, твърда като пирон и студена като риба. Не разбирах какво толкова намираше Френк в нея. О, той си покръшкваше от време на време, повечето ловци са такива. От опасностите е. Но има кръшкане и кръшкане. Беше се лепнал като гербова марка за тая капризна дамичка от "Рекс". Просто не разбирах какво толкова намираше в нея. Искам да кажа, беше толкова кълощаща и с толкова постна физиономия. Хубавичка беше, ако човек обича мършавите, но изглеждаше тъй, сякаш и в леглото ще влезе с дрехите, нали ме разбирате.

Блейн кимна измъчено.

- Продължавайте.

- Е, за някои вкусове не се спори, но мислех, че знам какво харесва Френк. И съм имала право, защото се оказа, че не кръшка с нея. Срещите били чисто делови. Един ден цъфна на вратата и ми рече: "Бейби, напускам те. Тръгвам на онуй пусто пътешествие в отвъдното. А пък за теб ще има една дебела пачка." - Алис въздъхна и избръса очи. - Тоя голям идиот си беше продал тялото! От "Рекс" му осигурили задгробна застраховка, дали му обезщетение за мен и той адски се гордееше, проклетникът! Е, помъчих се да го разубедя, бъбрих до посиняване. Никаква полза, беше решил, че негово е царството небесно. Мислеше си, че без друго му е изпята песента и следващият лов ще го довърши. И замина. Обади ми се веднъж от Прага.

- Още ли е там? - запита Блейн, усещайки как настръхват косъмчетата по врата му.

- Вече цяла година не съм го чувала - каза Алис, - тъй че сигурно е преминал в отвъдното. Негодник!

Тя си поплака, после избръса очи с миниатюрна кърпичка и скръбно се вторачи в Блейн.

- Нямаше да ви досаждам. В края на краишата тялото си беше на Френк, той го продаде и сега е ваше. Нямам претенции спрямо него или вас. Но понякога съм толкова потисната, толкова самотна.

- Представям си - прошепна Блейн, мислейки, че тя определено не е негов тип. Обективно погледнато, беше хубавичка. Миловидна, но възпълна. Чертите ѝ бяха добре оформени, подчертани и ярки. Червената коса, макар и явно боядисана, беше гладка и дълга до раменете. Такава жена можеше да си представи с ръце на кръста да хока полицай, да тегли рибарска мрежа, да танцува фламенко под звуците на китара, да подкарва стадо кози по планинска пътека с разкопчана селска блуза и широка пола, шушнеща около мощните ѝ бедра.

Но не му беше по вкуса.

Обаче, напомни си той, Френк Кранч е смятал, че тя е тъкмо по неговия вкус. А той носеше тялото на Кранч.

- Повечето ни приятели - продължаваше Алис - бяха ловци от китайските игри. О, някои наминаха след като Френк си отиде. Но нали ги знаете ловците, само за едно си мислят.

- Това факт ли е? - запита Блейн.

- Да. И тъй, напуснах Пекин и се върнах в Ню Йорк, където съм родена. А после един ден видях Френк - тоест вас. Щях да припадна на място. Искам да кажа, би трябвало да го очаквам и прочие, но все пак си е потресение да видиш как се разхожда тялото на мъжа ти.

- И аз тъй мисля - съгласи се Блейн.

- Тръгнах подир вас значи и тъй нататък. Изобщо нямаше да ви досаждам или нещо такова, но все ме гризеше отвътре. И никак взех да се чудя що за човек... искам да кажа, Френк беше толкова... е, двамата много си пасвахме, нали разбирате.

- Естествено - каза Блейн.

- Бас държа, че ме мислите за ужасна жена!

- Нищо подобно! - възрази Блейн.

Тя го гледаше право в очите със скръбно и кокетно изражение. Блейн усети как потръпва старата рана на Кранч.

Но не забравяй, каза си той, Кранч е изчезнал. Сега всичко е на Блейн - волята на Блейн, изборът на Блейн, вкусът на Блейн...

Нали?

Трябва да се отърва от този проблем, помисли той, докато прегръща податливата Алис и я целуваше със съвсем неблейновска страсть...

На сутринта Алис приготви закуската. Блейн седеше, гледаше през прозореца и из главата му се въртяха черни мисли.

Отминалата нощ го бе убедила окончателно, че Кранч продължава да царува над умо-телесната коалиция Кранч-Блейн. Защото снощи изобщо не приличаше на себе си. Беше свиреп, жесток, груб, гневен и ликуващ. Бе се превърнал във всичко онова, което винаги го отблъскваше, бе се отдал на страсти, навярно граничещи с безумие.

Това не беше Блейн. Беше Кранч, Победоносното тяло.

Блейн винаги бе ценил високо деликатната изтънченост и усета към нюанси. Може би прекалено високо. И все пак това бяха негови достойнства, израз на собствената му, лична индивидуалност. С тях беше Томас Блейн. Без тях ставаше по-малко от нищо - сянка, хвърляна от всепобедния Кранч.

Унило си представи бъдещето. Щеше да се откаже от борбата и да стане такъв, какъвто го иска тялото - побойник, кавгаджия, жизнерадостен скитник. Може би след време щеше да привикне с този живот, дори да го хареса...

- Закуската е готова - обяви Алис.

Закусиха мълчаливо. Алис скръбно опипваше синината на ръката си. Накрая Блейн не издържа.

- Виж какво - каза той, - съжалявам.

- За какво?

- За всичко.

Тя се усмихна измъчено.

- Няма нищо. Всъщност вината беше моя.
- Съмнявам се. Подай ми маслото, ако обичаш.

Тя му подаде маслото. Няколко минути се храниха мълчаливо. После Алис каза:

- Беше много, много глупаво.

- Защо?

- Сигурно съм тичала подир илюзия. Мислех си, че мога пак да намеря Френк цял и невредим. Всъщност не съм такава, мистър Блейн. Но мислех, че ще бъде както с Френк.

- А не беше ли?

Тя поклати глава.

- Не, разбира се, че не.

Блейн внимателно остави кафената чашка.

- Предполагам, че Кранч е бил по-груб. Предполагам, че те е бъхтил от стена в стена. Предполагам...

- О, не! - извика тя. - Никога! Мистър Блейн, Френк беше ловец и имаше тежък живот. Но към мен винаги е бил съвършен джентълмен. Имаше обноски, такъв си беше Френк.

- Имаше ли?

- Несъмнено имаше! Френк винаги беше нежен с мен, мистър Блейн. Беше... деликатен, нали ме разбирате. Мил. Нежен. Никога, никога не беше груб. Честно казано, беше точно обратното на вас, мистър Блейн.

- Ъ - рече Блейн.

- Не че ви има нещо - добави тя с прибързано съчувствие. - Вие наистина сте грубичък, но нали знаете, вкусове разни.

- Сигурно е тъй - каза Блейн. - Да, сигурно е тъй.

Довършиха закуската сред неловко мълчание. Освободена от натрапчивата илюзия, Алис си тръгна веднага след това, без дори да подхвърли, че може пак да се видят някой ден. Блейн седеше в широкото кресло, гледаше през прозореца и мислеше.

Значи не беше като Кранч!

Печалната истина, каза си той, бе, че постъпваше както си въобразяваше постъпките на Кранч при подобни обстоятелства. Чисто самовнушение. Истерично си бе втълпил, че един силен, активен, енергичен мъж, който работи на чист въздух, непременно ще се държи с жените като мечка.

Бе се подвел по стереотипа. Щеше да се чувствува още по-глупав, ако не беше толкова облекчен от възвръщането на застрашената си блайнозвънина.

Намръщи се, като си припомни как Алис описваше Мари. Кльоща, твърда като пирон и студена като риба. Пак стереотипи.

Но при дадените обстоятелства едва ли можеше да упреква Алис.

24.

Няколко дни по-късно Блейн получи известие, че го чакат за разговор в Духовната централа. Намина там след работа и попадна в кабинета, който бе използувал предния път.

- Здравей, Том - раздаде се от високоговорителя гласът на Мелхил.

- Здрасти, Рей. Чудех се къде се губиш.

- Още съм на Прага, но вече няма да е задълго. Ще трябва да продължа и да ви дя как изглежда отвъдното. Обаче исках пак да поговоря с теб, Том. Мисля, че трябва да внимаваш с Мари Торн.

- Ама, Рей...

- Сериозно ти казвам. През цялото време е в "Рекс". Не зная какво става там, залата им за конференции е изолирана против психическо проникване. Но нещо се мъти около теб и тя е замесена здравата.

- Ще си отварям очите - каза Блейн.

- Том, моля те, послушай ме. Махай се от Ню Йорк. Махай се бързо, докато още имаш тяло и съзнание в него.

- Оставам - каза Блейн.
- Упорито копеле - прочувствено изрече Мелхил. - Каква полза, че имаш дух закрилник, щом изобщо не го слушаш?
- Много съм ти благодарен за помощта - каза Блейн. - Наистина. Но кажи ми откровено, какво ще спечеля, ако избягам?
- Може да останеш жив малко по-дълго.
- Само малко? Толкова ли е зле?
- Доста. Том, помни, че не бива да вярваш никому. Сега трябва да си тръгвам.

- Ще те чуя ли пак, Рей?

- Може би да - каза Мелхил. - Може би не. Успех, момко.

Разговорът приключи. Блейн се прибра в апартамента си.

Следващият ден беше събота. Блейн се въргаля в леглото до късно, направи си закуска и опита да се обади на Мари. Нямаше я. Реши да прекара деня в почивка и да изгледа сензофилмите.

Този следобед го посетиха двама души.

Най-напред дойде кротка прегърбена бабичка, облечена в строга тъмна униформа. На армейското ѝ кепе беше изписано: "Стара църква".

- Сър - каза тя с леко хърещ глас, - аз събирам пожертвувания за Старата църква, организация, която цели да укрепи вратата в тия безпътни и безбожни времена.

- Съжалявам - рече Блейн и понечи да затвори вратата.

Но под носа на старицата навярно неведнъж се бяха захлопвали врати. Тя се вклини между вратата и касата, продължавайки да говори.

- Дошла е, млади сър, епохата на Вавилонския звяр, времето за душевна погибел. Дошла е епохата на Сатаната и часът на привидния му триумф. Но не се подлъгвайте! Всевишният допуска това да се случи, за да изпита и отсъди, да отдели зърното от плявата. Бойте се от изкушение! Бойте се от пътя на злото, който се разстила пред вас великолепен и блъскав!

Блейн ѝ подаде един доллар, за да млъкне. Бабичката благодари, но продължи да приказва.

- Пазете се, млади сър, от последната сатанинска съблазън - фалшивия рай, наричан от хората "задгробен живот"! Та можеше ли Сатаната да измисли по-хитра примка за света човешки от тази, неговата най-голяма илюзия! Илюзијата, че адът е рай! И хората се подлъгват по лукавата измама и сами влизат в нея!

- Благодаря - каза Блейн, опитвайки да затвори вратата.

- Помните ми думите! - викна старицата, като го гледаше с изцъклени сини очи. - Отвъдното е зло! Бойте се от пророците на адския задгробен живот!

- Благодаря! - кресна Блейн и успя да затвори вратата.

Отново се отпусна в креслото и включи проектора. Почти за цял час се вглъби в "Бягство на Венера". После на вратата се почука.

Блейн отвори и видя дребен, добре облечен бузест младеж със сериозна физиономия.

- Мистър Томас Блейн? - запита непознатият.

- Аз съм.

- Мистър Блейн, аз съм Чарлз Фаръл от Корпорация "Задгробен живот". Мога ли да поговоря с вас? Ако сега не е удобно, навярно можем да уговорим среща за някой друг...

- Влизайте - каза Блейн, разтварящи широко вратата пред пророка на адския задгробен живот.

Фаръл беше благ, деловит, сладкодумен пророк. Първата му работа бе да връчи на Блейн писмо, напечатано върху бланка на Корпорация "Задгробен живот" и потвърждаващо, че Чарлз Фаръл е пълномощен представител на корпорацията. Писмото съдържаше подробно описание на Фаръл, подписа му, три подпечатани снимки и пълен комплект отпечатъци от пръстите му.

- А ето и доказателства за самоличността ми - каза Фаръл и измъкна от портфейла си пилотска книжка, библиотечна карта, удостоверение за

гласоподаване и документ за освобождаване от държавна служба. После притиска пръстите на дясната си ръка върху отделно листче специално обработена хартия и го подаде на Блейн за сверка с отпечатъците в писмото.

- Необходимо ли е всичко това? - попита Блейн.

- Абсолютно - отвърна Фаръл. - В миналото имахме някои неприятни инциденти. Безскулптури спекуланти често опитват да се представят за служители на "Задгробен живот" сред лековерни или бедни хора. Предлагат спасение на безценица, взимат каквото могат и изчезват от града. Прекалено много нещастници загубиха цялото си състояние, без да получат нещо в замяна. Защото незаконните посредници, дори когато наистина работят за някоя дребна и мимолетна задгробна фирма, не разполагат с необходимата за такава дейност сложна апаратура и опитни техники.

- Не знаех - каза Блейн. - Няма ли да седнете?

Фаръл седна.

- Бюрото за контрол на бизнеса се мъчи да вземе някакви мерки. Обаче спекулантите са прекалено подвижни, затова трудно ги хващат. Само Корпорация "Задгробен живот" и още две компании с правителствено одобрена техника могат да осигурят онова, което обещават - живот след смъртта.

- Ами разните дисциплини за укрепване на духа? - запита Блейн.

- Съзнателно ги прескочих. Те са съвсем друга категория. Ако имате необходимото търпение и решителност за двайсетгодишно напрегнато обучение, прав ви път. Ако нямаете, значи ви трябва научна помощ и подкрепа. И тогава на сцената излизаме ние.

- Бих желал да чуя нещо повече за това - каза Блейн.

Мистър Фаръл се настани по-удобно в креслото.

- Ако сте като повечето хора, навярно искате да знаете що е живот? Що е смърт? Що е съзнание? Къде е точката на взаимодействие между съзнание и тяло? Дали съзнанието е и душа? Дали душата е и съзнание? Дали са независими, взаимозависими или преплетени? Съществува ли изобщо това, което наричаме душа? - Фаръл се усмихна. - Това ли са част от въпросите, на които искате да отговоря?

Блейн кимна.

- Е, не мога - каза Фаръл. - Просто не знаем, нямаме и представа. Що се отнася до нас, това са религиозно-философски въпроси, на които Корпорация "Задгробен живот" няма намерение и даже не се опитва да отговори. Интересуват ни резултатите, а не догадките. Ориентацията ни е медицинска. Подходът ни - прагматичен. Не ни е грижа как и защо получаваме резултатите, нито пък колко странини изглеждат. Има ли резултат? Това е единственият въпрос, който задаваме, и в него е нашата принципна позиция.

- Мисля, че изяснихте положението - каза Блейн.

- За мен е важно да го сторя от самото начало. Тъй че позволете да уточня още нещо. Не допускайте грешката да си мислите, че предлагаме рая.

- Така ли?

- В никакъв случай! Раят е религиозно понятие, а ние нямаме нищо общо с религията. Нашият задгробен живот е оцеляване на съзнанието след смъртта на тялото. Толкоз. Не претендирате, че задгробният живот е рай, както например някои древни учени са твърдели, че костите на първобитните хора са останки от Адам и Ева.

- Преди вас тук намина една бабичка - каза Блейн. - Тя твърдеше, че отвъдното е ад.

- Тя е фанатичка - ухили се Фаръл. - Преследва ме навсякъде. Откъде да знам, може и да е съвършено права.

- Какво знаете за отвъдното?

- Познанията ни са осъкъдни - призна Фаръл. - Със сигурност знаем само следното. След телесната смърт съзнанието се прехвърля в област, наречена Праг, която съществува между Земята и отвъдното. Смятаме, че това е нещо като подгответелен етап за прехода към отвъдното. Попадне ли там, съзнанието може да продължи по-нататък когато пожелае.

- Но как изглежда отвъдното?

- Не знаем. Почти сме уверени, че няма физическа основа. Оттук нататък всичко е догадка. Някои мислят, че съзнанието е същността на тялото и следователно човек може да отнесе в отвъдното същностите на светските си имоти. Може би. Други не са съгласни. Някои смятат, че отвъдното е място, където душите изчакват реда си, за да се преродят на други планети като част от необятен цикъл на прераждане. Може и това да е вярно. Други смятат, че отвъдното е само първи етап от извънземното съществуване и че има още шест, все по-трудни за достигане, завършващи с нещо като нирвана. Може би. Чувал съм, че отвъдното е безкрайна мъглива област, където бродиш самoten, вечно търсиш и никога не намираш. Чел съм теории, доказващи, че хората трябва да се групират в отвъдното по семейства, други казват, че групирането става по раси, религии, цвет на кожата или обществено положение. Някои хора, както лично се убедихте, твърдят, че влизате в самия ад. Има привърженици на теорията за илюзията, които заявяват, че съзнанието изчезва окончателно, когато напусне Прага. А има и хора, които обвиняват корпорациите, че фалшифицират всички ефекти. Неотдавна излезе научен труд, в който се казва, че човек може да намери в отвъдното каквото пожелае - рай, царство небесно, валхала, зелени пасища, въпрос на избор. Твърди се, че в отвъдното царуват древните богове - боговете на Хаити, Скандинавия или Белгийско Конго, зависи към коя теория се придържаш. Естествено контратеорията пък доказва, че изобщо не може да има богове. Виждал съм една английска книга, доказваща, че отвъдното се управлява от английски духове, руска книга, твърдяща, че управляват руснаци, и няколко американски книги, които доказват, че властта е на американците. Миналата година излезе една книга, заявяваща, че отвъдното има правителство от анархисти. Виден философ настоява, че конкуренцията е природен закон, значи и в отвъдното трябва да е тъй. И така нататък. Можете да изберете която и да било от тия теории, мистър Блейн, или пък да си измислите собствена.

- А вие какво мислите? - запита Блейн.

- Аз? Запазвам си правото на мнение. Като му дойде времето, ще ида там и ще разбера.

- Това ми допада - каза Блейн. - За съжаление няма да имам тази възможност. Не разполагам с парите за тия ваши баснословни цени.

- Знам. Проверих финансите ви, преди да се обадя.

- Тогава защо...

- Всяка година - каза Фаръл - определен брой задгробни застраховки се раздават безплатно, някои от филантропи, други от корпорации и тръстове, а една малка част - по лотария. Щастлив съм, мистър Блейн, да ви съобщя, че сте избран за едно от тия дарения.

- Аз?

- Приемете моите поздравления - каза Фаръл. - Имате невероятен късмет.

- Но кой ми прави дарението?

- Корпорацията "Майн-Фарбинджър текстайл".

- Никога не съм ги чувал.

- Е, те са чули за вас. Дарението е знак на признание за пътешествието ви от 1958 година до нашата епоха. Приемате ли го?

Блейн се втренчи в задгробния представител. Фаръл изглеждаше искрен; така или иначе, историята му можеше да се провери в управлението на "Задгробен живот". Блейн имаше известни подозрения спрямо великолепния дар, подхвърлен тъй ненадейно в ръцете му. Но мисълта за гарантирано оцеляване след смъртта надделя над всички възможни съмнения, отхвърли всички възможни страхове. Благоразумието е полезно нещо, но не и когато пред теб се разтварят портите на задгробния живот.

- Какво ще трябва да направя? - запита той.

- Просто да ме придружите в сградата на "Задгробен живот" - отвърна Фаръл. - Можем да свършим необходимото за няколко часа.

Оцеляване! Живот подир смъртта!

- Много добре - каза Блейн. - Приемам дарението. Да вървим!
Незабавно напуснаха апартамента.

Хелитаксито ги откара право в сградата на "Задгробен живот". Фаръл отведе Блейн до Приемното отделение и подаде на дежурната фотокопие от акта за дарение. Блейн даде отпечатъци от пръстите си и представи ловния си билет. Жената грижливо свери всички данни със своя официален списък на приятите. Накрая се увери във валидността на документите и подписа приемния лист.

След това Фаръл отведе Блейн в Контролната зала, пожела му успех и излезе.

В Контролната зала група млади техници поеха щафетата и подложиха Блейн на всевъзможни прегледи. Батареи от калкулатори щракаха, громоляха и бълваха метри хартиена лента и дъжд от перфокарти. Злокобни машини бълбукаха и писукаха насреща му, зяпаха го с огромни червени очи, примигваха и гриваха с янтарна светлина. Самописци драскаха по разграфени листове. И през цялото време техниците поддържаха оживен делови разговор.

- Интересна бета реакция. Мислиш ли, че можем да изравним тая дъга?
- Може, може, стига само да понижиш коефициента на предприемчивост.
- Не ми се ще. Това разхлабва мрежата.
- Не е речено да я разхлабиш чак дотам. Така или иначе, ще издържи травмата.

- Може би... Ами тоя Хенлигер-фактор? Изключен е.
- Защото е в тяло приемник. Ще се покаже.
- Миналата седмица не се показа. Онзи тип изхвърча като ракета.
- Той от самото начало си беше малко нестабилен.
- Хей! - възклика Блейн. - Има ли шанс да не стане?

Техниците се обърнаха, като че го виждаха за пръв път.

- Всеки случай е различен, братче - каза единият.
- С всекиго трябва да се работи индивидуално.
- Просто проблеми, непрекъснато проблеми.
- Мислех, че процедурата е напълно разработена - каза Блейн. - Казаха ми, че е безпогрешна.

- Е, да, това разправят на клиентите - презирително рече един от техниците.

- Рекламен боклук.
- Тук нещата се объркат ежедневно. Още много хляб има да ядем, додето се оправим.
- Но можете ли да разберете, дали процедурата е успешна? - обади се Блейн.
- Естествено. Ако е успешна, още си жив.
- Ако не е, тук ти е краят.
- Обикновено е успешна - утеши го един техник. - За всички освен за К-3.

- Тъкмо тоя проклет фактор К-3 ни съсипва. Казвай, Джеймсън, К-3 ли е, или не?

- Не съм сигурен - отвърна Джеймсън, прегърбен над някакъв примигващ инструмент. - Тест-машината пак се е скапала.
- Какво е К-3? - запита Блейн.
- Де да знаехме! - навъсено рече Джеймсън. - Само в едно сме сигурни - който го има, не може да оцелее след смъртта.
- При никакви обстоятелства.
- Старият Фицрой смята, че това е вграден ограничителен фактор, въведен от природата, за да не се развилнее човешкият род.
- Но тия, дето имат К-3, не го предават на децата си.
- Не е изключено да е блуждаещ ген и да прескача няколко поколения.
- Аз К-3 ли съм? - запита Блейн, като се мъчеше да удържи трепета в гласа си.

- Едва ли - добродушно каза Джеймсън. - Доста е рядък. Чакай да проверя.

Блейн зачака, докато техниците преглеждаха данните, а Джеймсън се мъчеше да определи с дефектната си машина дали има фактор К-3, или не. След известно време Джеймсън надигна глава.

- Е, комай не е К-3. Макар че кой ли знае всъщност? Както и да е, хайде на работа.

- А сега какво? - запита Блейн.

Иглата на спринцовка се заби дълбоко в ръката му.

- Не бой се - рече му един техник, - всичко ще мине чудесно.

- Сигурни ли сте, че не съм К-3?

Техникът кимна небрежно. Блейн искаше да пита още нещо, но го обори дрямка. Техниците го вдигнаха и го положиха върху бяла операционна маса.

Когато се свести, лежеше на удобна кушетка и слушаше тиха, ласкова музика. Една сестра му подаде чаша шери, а до нея стоеше лъчезарно усмихнат мистър Фаръл.

- Добре ли се чувствувате? - запита Фаръл. - Би трябвало. Всичко мина отлично.

- Тъй ли?

- Няма място за грешка. Мистър Блейн, задгробният живот е ваш.

Блейн допи шерито и се изправи малко неуверено.

- Задгробният живот е мой? Когато и да умра? От каквото и да умра?

- Точно така. Независимо от начина или времето на смъртта, съзнанието ви ще оцелее. Как се чувствувате?

- Не знам - каза Блейн.

Започна да реагира едва половин час по-късно, докато се завръщаше към апартамента си.

Задгробният живот беше негов!

Изведенъж го изпълни див възторг. Вече нищо нямаше значение, съвсем нищо! Беше безсмъртен! Можеха да го убият на място и пак щеше да оцелее!

Изпитваше великолепно опиянение. Весело си помисли дали да не се хвърли под колелата на някой минаващ камион. Какво толкова? Всъщност нищо не можеше да му навреди! Сега можеше да стане берсерк, весело да кълца из тълпата. Защо не? Всъщност ченгетата можеха да убият само тялото му!

Чувството беше неописуемо. Сега Блейн за пръв път осъзна какъв товар са носили хората през целия си живот преди откриването на научно доказан задгробен живот. Припомни си тежкия, разплут, непрестанен подсъзнателен страх от смъртта, който неусетно преценяваше всяка постъпка и просмукваше всяко движение. Смъртта, този древен враг, сянката, която пълзи по коридорите на човешкото съзнание като някаква зловеща тения, призракът на всички дни и нощи, спотаеният злодей зад ъглите, сянката зад вратите, невидимият гост на всяко пиршество, незнайната фигура сред всеки пейзаж, вездесъща,ечно чакаща...

Край.

Защото сега от съзнанието му се бе сринало страхотно бреме. Страхът от смъртта бе изчезнал, опияняващо изчезнал, и той се чувствуваше лек като перце. Смъртта, тази древна неприятелка, беше победена!

Завърна се в апартамента, обзет от неописуемо блаженство. Когато отключи вратата, телефонът звънеше.

- Блейн слуша!

- Том! - Беше Мари Торн. - Къде изчезна? Цял ден се мъча да те открия.

- Бях навън, скъпа. А ти къде беше, по дяволите?

- В "Рекс". Опитвах да разбера какво са замислили. Сега слушай внимателно, имам важна вест за теб.

- И аз имам важна вест за теб, скъпа - каза Блейн.

- Слушай ме! Днес в твоя апартамент ще се появи един човек. Ще се представи за търговец от Корпорация "Задгробен живот" и ще ти предложи безплатна задгробна застраховка. Не приемай.

- Защо не? Мошеник ли е?

- Не, всичко е истина, предложението също. Но не бива да приемаш.
- Вече приех - каза Блейн.
- Какво?
- Той беше тук преди няколко часа. Приех.
- Мина ли вече процедурата?
- Да. Да не е била фалшивка?
- Не - каза Мари, - разбира се, че не е била. О, Том, кога ще се научиш да не приемаш подаръци от непознати? Имахме време за задгробната застраховка... О, Том!
- Какво има? - запита Блейн. - Беше дарение от "Майн-Фарбинджър текстил".
- Тая фирма се владее изцяло от "Рекс Корпорейшън".
- О... Че какво от това?
- Том, директорите на "Рекс" ти направиха това дарение. Използват "Майн-Фарбинджър" за параван, но дарението е от "Рекс"! Не разбиращ ли какво означава това?
- Не. Вместо да крешиш, би ли ми обяснила по човешки?
- Том, става дума за параграфа за разрешеното убийство от Закона за самоубийството. Ще го приложат.
- За какво говориш?
- Говоря за онзи параграф от Закона за самоубийството, който узаконява взимането на тяло приемник. "Рекс" гарантира оцеляване на съзнанието ти след смъртта и ти прие. Сега могат законно да вземат тялото ти за каквото пожелаят. То е тяхна собственост. Могат да убият тялото ти, Том!
- Да ме убият?
- Да. И разбира се, ще го сторят. Правителството подготвя процес срещу тях за незаконното ти извлечане от миналото. Ако не се мотаеш наоколо, няма доказателства. Слушай сега. Трябва да напуснеш Ню Йорк, после страната. Може тогава да те оставят на мира. Ще ти помагам. Мисля, че трябва...

Телефонът замлъкна.

Блейн прещрака вилката няколко пъти, но не чу сигнал. Явно линията беше прекъсната.

Възторгът, който го изпълваше до преди няколко секунди, бързо се изпари. Изчезна опияняващото чувство на независимост от смъртта. Как изобщо му бе хрумнало, че може да стане берсерк? Искаше да живее. Искаше да живее в плът и кръв на Земята, която познаваше и обичаше. В духовния живот нямаше нищо лошо, но засега не го искаше. И още дълго нямаше да го поиска. Искаше да живее сред солидни предмети, да диша въздух, да яде хляб и да пие вода, да усеща плътта около себе си, да докосва чужда плът.

Кога ще опитат да го убият? По всяко време. Апартаментът му беше клопка. Блейн бързо натъпка всички пари в джоба си и изтича към вратата. Отвори я и огледа коридора. Беше пуст.

Изскочи навън, хукна по коридора и изведнъж спря.

Иззад ъгъла се бе появил човек. Стоеше наред коридора. Носеше грамаден лъчемет, насочен към корема на Блейн.

Беше Сами Джоунс.

- Ах, Том, Том - въздъхна Джоунс. - Повярвай ми, адски съжалявам, че си ти. Но бизнесът си е бизнес.

Блейн стоеше като вкаменен, а дулото на лъчемета се надигаше към гърдите му.

- Защо ти? - успя да запита той.

- Че кой друг? - отвърна Сами Джоунс. - Не съм ли най-добрият ловец в западното полукълбо, пък сигурно и в Европа? "Рекс" ни нае всички до един от Ню Йорк и областта. Само че този път с лъчево и огнестрелно оръжие. Съжалявам, че си ти, Том.

- Но нали и аз съм ловец - възрази Блейн.

- Няма да си първият застрелян. Рискове на професията, момче. Не мърдай. Ще те оправя бързо и чисто.

- Не искам да умра! - изпъшка Блейн.

- Защо не? - запита Джоунс. - Нали си получи задгробната застраховка?

- Измамиха ме! Искам да живея! Недей, Сами!

Лицето на Сами Джоунс стана сурово. Той старателно се прицели, после отпусна лъчемета.

- Много милозлив взех да ставам за тая игра - каза Джоунс. - Добре, Том, тръгвай. Мисля си, че всяка Плячка трябва да има малко преднина. Тъй е по-спордсменско. Обаче те пускам само за малко.

- Благодаря, Сами - каза Блейн и хукна по коридора.

- Обаче, Том... ако наистина ти се живее, отваряй си очите. Казвам ти, в Ню Йорк сега ловците са повече от жителите. И всички транспортни средства са под надзор.

- Благодаря - подвикна Блейн, търчейки по стълбите.

Озова се на улицата, но не знаеше къде да иде. А нямаше време за колебания. Беше късен следобед, до спасителния мрак оставаха дълги часове. Избра посока и закрачи напред.

Почти инстинктивно нозете го поведоха към бордите на града.

26.

С ръце в джобовете крачеше покрай разнебитени къщурки и стари жилищни блокове, край евтини кръчми и нощни локали, мъчейки се да разсъждада. Трябаше да измисли план. Ако не си съставеше някакъв план, някакъв начин да се измъкне от Ню Йорк, ловците щяха да го открият след час-два.

Джоунс му бе казал, че транспортните средства са под надзор. На какво можеше да се надява тогава? Беше невъоръжен, беззащитен...

Е, навярно имаше начин да промени това. С пистолет в ръката положението щеше да е малко по-друго. Всъщност много по-друго. Както бе изтъкнал Хъл, ловецът може законно да застреля Плячка, но ако Плячката застреля ловец, подлежи на арест и строго наказание.

Ако застреляше ловец, полицията беше длъжна да го арестува! Всичко щеше да се обрка ужасно, но поне щеше да се спаси от непосредствената заплаха.

Продължи напред, докато стигна до заложна къща. На витрината лъщяха редици огнестрелни и лъчеви оръжия, ловни пушки, кинжали и мачете. Блейн влезе.

- Трябва ми пистолет - каза той на мустакатия мъж зад тезгая.

- Пистолет. Тъй. И какъв пистолет по-точно? - запита мъжът.

- Лъчеви имате ли?

Съдържателят кимна и пристъпи към едно чекмедже. На бял свят се появи блестящ пистолет с лъскави медни инкрустации.

- Това, значи, е специална стока. Автентичен лъчев пистолет "Сейлс-Бърн" за лов на едър венериански дивеч. От петстотин ярда можете да срежете на две всяка тичаша, пълзяща или летяща твар. Отстрани е регулаторът за ширина. Можете да го нагласите ветрилообразно за близки разстояния или да го свиете на иглен лъч за далечна стрелба.

- Чудесно, чудесно - рече Блейн, вадейки банкноти от джоба си.

- Това копче тук - продължаваше съдържателят - регулира времетраенето на изстрела. Както е нагласено сега, дава стандартния кратък разряд. Едно деление удължава времетраенето с четвърт секунда. Сложете го на автоматична стрелба и ще реже като коса. Има заряд за повече от четири часа, в оригиналната батерия са останали над три. Нещо повече, можете да използвате това оръжие в домашната си работилница. Със специална стойка и приставка за ограничаване на мощността можете да режете пластмаса по-добре, отколкото на бандиг. Друга приставка го превръща в паялна лампа. Приставки се купуват...

- Купувам - прекъсна го Блейн.

Съдържателят кимна.

- Може ли да видя разрешителното ви, моля?

Блейн извади ловния си билет и му го показва. Съдържателят кимна и с подлудяваща мудност попълни квитанция.

- Не си правете труда. Ще го взема както си е.

- Тогава ще струва седемдесет и пет долара - каза съдържателят.

Докато Блейн хвърляше парите на тезгяха, продавачът се загледа в някакъв списък, закачен на задната стена.

- Стойте! - внезапно рече той.

- А?

- Не мога да ви продам това оръжие.

- Защо не? - запита Блейн. - Видяхте ловния ми билет.

- Но не ми казахте, че сте регистрирана Плячка. Знаете, че Плячката не може да носи оръжие. Излъчиха името ви преди половин час. Законно няма да ви продадат оръжие никъде в Ню Йорк, мистър Блейн.

Съдържателят избута банкнотите към края на тезгяха. Блейн се хвърли към лъчевия пистолет. Съдържателят го изпревари и насочи оръжието срещу него.

- Би трябвало да им спестя труда - каза той. - Нали си имаш проклетата застраховка? Какво искаш още?

Блейн стоеше съвършено неподвижно. Съдържателят отпусна пистолета.

- Но не е моя работа - добави той. - И без това ловците скоро ще те спипат.

Той се пресегна под тезгяха и натисна някакъв бутона. Блейн се завъртя и изтича навън. Свечеряваше се. Но сега знаеха къде се намира. Ловците навсярно вече се стичаха насам.

Стори му се, че чу някой да го вика по име. Без да поглежда назад, той се втурна през тълпата и се помъчи да измисли нещо. Не можеше да умре така, нали? Не можеше да прескочи 152 години само за да бъде застрелян пред очите на милиони хора! Просто не беше честно!

Забеляза, че по петите му крачи ухилен мъж. Беше Тезей с пистолет в ръка - изчакваше да се разчисти пространство за стрелба.

Блейн хукна още по-бързо, провря се през тълпата и кръшна в пресечката. Изтича по нея, сетне внезапно спря.

На фона на светлината в края на уличката се очертаваше човешки силует. Едната му ръка беше на кръста, другата се надигаше за стрелба. Блейн се поколеба, озърна се към Тезей.

Дребният ловец стреля и лъчът обгори ръкава на Блейн. Блейн изтича към една отворена врата, но тя рязко се захлопна под носа му. Втори изстрел опърли сакото му.

С кошмарна яснота загледа как идват двамата ловци - Тезей съвсем близо зад него, другият ловец малко по-далече преграждаше изхода. С натежали като олово крака Блейн побягна към по-далечния враг, прескачайки канализационни люкове и решетки на метрото, покрай магазини със спуснати рулетки и заключени къщни врати.

- Дръпни се, Тезей! - викна ловецът. - Държа го на мушка!

- Виж му сметката, Хендрик! - отвърна Тезей и се прилепи към стената, за да избегне лъча.

От петдесет фута разстояние ловецът се прицели и стреля. Блейн се просна по очи и лъчът прелетя над него. Търкулна се настрани, опитвайки да намери последно убежище в някой вход. Лъчът шареше подир него, обгаряше бетона и превръщаше в пара локвите мръсна вода.

Сетне една от решетките на метрото хлътна под тялото му.

Падайки, той разбра, че решетката навсярно е била срязана от лъча. Невероятен късмет! Но трябваше да падне на крака. Трябваше да остане в съзнание, да се отдръпне от шахтата, да използува късмета. Ако загубуваше съзнание, тялото му щеше да лежи точно под отвора - удобна мишена за ловците, застанали на ръба.

Опита да се преметне във въздуха, но закъсня. Тежко падна по гръб и главата му се блъсна в един железен стълб. Но волята да запази съзнание бе толкова силна, че успя да се изправи на крака.

Трябваше да се отдалечи по-навътре из тунелите на метрото, толкова далече, че да не го намерят.

Но дори първата крачка бе непосилна. Нозете му се подгънаха безпомощно. Падна по очи, извъртя се и погледна нагоре към зеещия отвор.

После изгуби съзнание.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

27.

Когато се свести, Блейн реши, че задгробният живот не му харесва. Беше тъмно, неравно и миришеше на машинно масло и тиня. Освен това го болеше главата и имаше чувството, че гърбът му е строшен поне на три места.

Може ли дух да усеща болка? Блейн се размърда и установи, че все още има тяло. Всъщност даже усещаше само тялото си, духът още се рееше. Изглежда, не беше в отвъдното.

- Почини си още малко - изрече нечий глас.
- Кой е? - запита Блейн непрогледния мрак.
- Смит.
- О! Ти! - Блейн седна и опира тръпнещата си глава. - Как го направи, Смит?

- Още малко и нямаше да успея - каза зомбито. - Щом те обявиха за Плячка, тръгнах да те търся. Неколцина от тукашните ми приятели предложиха да помогнат, но ти бягаше прекалено бързо. Извиках те, когато излезе от заложната къща.

- Да, стори ми се, че чух глас - каза Блейн.
- Ако се беше обърнал, можехме да те приберем още тогава. Но ти не се обърна, затова те последвахме. На няколко пъти ти отваряхме решетки и канализационни люкове, обаче беше трудно да преценим момента. Всеки път малко закъснявахме.
- Но не и последния път - каза Блейн.
- Накрая се наложи да отворя решетката точно под теб. Съжалявам, че си удари главата.

- Къде съм?
- Издърпах те от главния тунел - каза Смит. - Сега си в страничен коридор. Тук ловците няма да те открият.

Блейн отново не намираше подходящи думи, за да благодари на Смит. А и Смит отново не приемаше благодарности.

- Не е заради теб, Блейн. За себе си го правя. Нужен си ми.
- Разбра ли вече за какво?
- Още не - каза Смит.

Привиквайки към сумрака, очите на Блейн различиха очертанията на главата и раменете на зомбито.

- А сега какво? - запита той.
- Сега си в безопасност. През подземията можем да те отведем чак до Ню Джърси. Оттам нататък ще се оправяш сам. Но не ми се вярва да имаш затруднения.

- Какво чакаме в момента?
- Мистър Кийн. Без негово разрешение не мога да те преведа по тунелите.

Зачакаха. След няколко минути Блейн различи да се задава крехката фигура на мистър Кийн, подпрян върху ръката на грамадния негър.

- Съжалявам, че имате неприятности - каза Кийн, сядайки до Блейн. - Много жалко.
- Мистър Кийн - обади се Смит, - ако само ми разрешите да го преведа до Ню Джърси по стария тунел Холанд...

- Искрено съжалявам - прекъсна го Кийн, - но не мога да разреша. Блейн се озърна и видя, че е обкръжен от десетина парцаливи зомбита.

- Разговарях с ловците - каза Кийн - и им дадох гаранция, че до половин час ще се завърнете горе на улиците. Сега трябва да си вървите, Блейн.

- Но защо?

- Просто не можем да си позволим да ви помогнем - обясни Кийн. - И първия път поех необичаен рисък, като ви позволих да оскверните гробницата на Рейли. Но го сторих заради Смит, защото съдбата му изглежда някак свързана с вашата. А Смит е от моя народ. Но този път е прекалено. Знаете, че мълчаливо ни търпят да живеем под земята - но само толкова.

- Знам - каза Блейн.

- Смит трябваше да помисли за последствията. Когато отвори онази решетка под вас, ловците нахлуха в тунелите. Не ви намериха, но знаят, че сте някъде тук. И взеха да търсят, Блейн, да търсят! Десетки ловци претърсват нашите подземия, блъскат нашите хора, заплашват, крещят, приказват по малките си радиостанции. Надойдоха и репортери, дори любопитни зяпачи. Някои по-млади ловци се изнервиха и взеха да стрелят по зомбитата.

- Много съжалявам за това - каза Блейн.

- Вината не е ваша. Но Смит би трябвало да е наясно. Светът на подземията не е суверенно кралство. Съществуваме само защото ни търпят, а това търпение може да секне по всяко време. Затова се обърнах към ловците и репортерите.

- Какво им казахте? - запита Блейн.

- Казах им, че една ръждясала решетка се е строшила под вас. Казах, че случайно сте паднал и сте пропълзял в укритие. Уверих ги, че нито един зомби не е замесен, че до половин час ще ви открием и ще ви върнем на улиците. Те приеха честната ми дума и си тръгнаха. Ех, ако можех да постъпя другояче...

- Не ви остьждан - каза Блейн и бавно се изправи.

- Не уточних къде ще излезете - добави Кийн. - Поне ще имате малко подобър шанс, отколкото преди. Бих искал да сторя нещо повече, но не мога да позволя подземията да се превърнат в ловни терени. Трябва да останем неутрални, да не досаждаме никому, никого да не плашим. Само по този начин ще оцелеем, докато дойде епохата на разбирателството.

- Къде ще изляза? - запита Блейн.

- Избрах един изоставен изход от метрото към 79-а улица - каза мистър Кийн. - Оттам би трябвало да имате добър шанс. И сторих още нещо, което навярно не биваше да правя.

- Какво?

- Свързах се с един ваш приятел, който ще чака на изхода. Но, моля ви, не казвайте никому за това. А сега да побързаме!

Мистър Кийн поведе колоната по криволичещия подземен лабиринт. Блейн крачеше последен и главоболието му постепенно утихваше. Скоро спряха пред бетонни стъпала.

- Изходът е тук - каза Кийн. - Успех, Блейн.

- Благодаря - отвърна Блейн. - И на теб, Смит... благодаря.

- Направих за теб каквото ми беше по силите - каза Смит. - Ако умреш, вероятно и аз ще умра. Ако оцелееш, ще продължа опитите да си спомня.

- И ако си спомниш?

- Тогава ще ти дойда на гости - каза Смит.

Блейн кимна и тръгна нагоре по стълбата.

Навън беше късна нощ и 79-а улица изглеждаше пуста. Блейн стоеше край изхода, озърташе се и се чудеше какво да прави.

- Блейн!

Някой го викаше. Но не Мари, както бе очаквал. Гласът беше мъжки, глас на някой, когото познаваше - може би Сами Джоунс или Тезей. Бързо се завъртя към изхода на метрото. Вратата беше затворена и здраво залостена.

- Том, Том, аз съм!

- Рей?

- Естествено! Говори по-тихо. Наблизо има ловци. Чакай сега.

Блейн приклекна до залостения изход на метрото и зачака, като хвърляше плахи погледи наоколо. Не виждаше и следа от Мелхил. Нямаше нито призрачни изпарения, нито каквото и да било освен нашепващ глас.

- Добре - каза Мелхил. - Сега тръгвай на запад. Бързо.

Блейн закрачи, усещайки невидимото присъствие на Мелхил да се рее край него.

- Рей, как така? - запита той.

- Крайно време беше и аз да ти помогна с нещичко - отвърна Мелхил. - Онзи старец, Кийн, се обадил на твоята приятелка, а тя пък се свърза с мен чрез Духовната централа. Чакай! Спри на място.

Блейн отскочи зад близкия ъгъл. Над самите покриви бавно прелиташе хеликоптер.

- Ловци - каза Мелхил. - Големи маневри си предизвикал днес, момко. Разлепиха плакати с награда за главата ти. Дават награда даже само за информация. Том, казах на Мари, че ще опитам да помогна. Не знам колко ще изтряя. Изтощава ме. След това заминавам направо в отвъдното.

- Рей, не знам как...

- Зарежи. Слушай, Том, не мога да приказвам дълго. Мари се е спазарила с някакви свои приятели. Те имат план, стига да те доведа при тях. Стой!

Блейн спря и намери убежище зад една пощенска кутия. Минаха дълги секунди. Сетне наблизо притичаха трима ловци с пистолети в ръце. Когато изчезнаха зад ъгъла, Блейн отново тръгна.

- Страхотни очи имаш - каза той на Мелхил.

- Тук, горе, обзорът е чудесен - отвърна Мелхил. - Бързо пресичай тази улица.

Блейн побягна към отсрещния тротоар. През следващите петнадесет минути, напътствува от Мелхил, той се вмъкваше в разни улички и отново излизаше, напредваше и отстъпваше по бойното поле на града.

- Тук е - каза най-после Мелхил. - Оная врата там, номер 341. Успя! Ще се видим, Том. Внимавай...

В този момент двама души излязоха иззад близкия ъгъл, спряха и се вторачиха в Блейн. Единият възклика:

- Хей, това е онзи тип!

- Кой тип?

- Онзи, дето дават награда за главата му. Хей, ти!

Те се втурнаха напред. Блейн размаха юмруци и бързо повали първия в несвяст. Завъртя се, търсейки втория, но Мелхил бе овладял положението.

Вдигнал ръце над главата си, вторият нападател правеше опит да се опази. Загадъчно летящ капак от кофа за боклук гневно дрънчеше около ушите му. Блейн прекрачи напред и довърши работата.

- Страхотно - изрече Мелхил със съвсем изнемощял глас. - Отдавна ми се щеше да опитам номерата на призраките. Обаче изтощава... Успех, Том!

- Рей!

Блейн почака, но нямаше отговор, вече не усещаше и присъствието на Мелхил.

Нямаше смисъл да чака. Приближи се към номер 341, отвори вратата и влезе вътре.

Озова се в тесен коридор. В дъното имаше нова врата. Блейн почука.

- Влез - каза някой.

Отвори вратата и прекрачи в мръсна стаичка с плътно спуснати завеси.

Мислеше, че вече нищо не е в състояние да го изненада. Но въпреки това се стресна, виждайки насреща си ухиления Чарлз Орк, крадеца на тела. А до него седеше и също се хилеше Джо, дребният пласъор на Трансплант.

Блейн инстинктивно отстъпи заднишком към вратата, но Орк му махна с ръка да влезе. Крадецът на тела не се беше променил – все тъй дългунест и мършав, с дълго печално лице и тесни, прями и честни очи. Дрехите му висяха все тъй нелепо, сякаш бе свикнал по-често да носи джинси, отколкото костюми по поръчка.

– Чакахме те – каза Орк. – Сигурно си спомняш Джо.

Блейн кимна – много добре си спомняше дребосъка с лукавия поглед, който бе отвлякъл вниманието му, за да сипе Орк приспивателно в чашата.

– Радвам се да ви видя отново – каза Джо.

– Така си и мислех – каза Блейн, без да помръдва от вратата.

– Влизай и сядай – рече Орк. – Не се готвим да те изядем, Том. Наистина. Каквото било – било.

– Ти се опита да ме убиеш.

– Онова беше бизнес – каза Орк откровено както винаги. – Сега сме в един лагер.

– Как мога да бъда сигурен?

– Никой никога не се е съмнявал в моята почтеност – заяви Орк. – Разбира се, когато съм почтен, а сега случаят е тъкмо такъв. Мис Торн ни нае да те измъкнем жив и здрав от страната и смятаме да го направим. Сядай да обсъдим положението. Гладен ли си?

Блейн неохотно седна. На масата имаше сандвичи и бутилка червено вино. Едва сега усети, че цял ден не е хапвал нищичко. Докато той унищожаваше сандвичите, Орк запали тънка кафява пура, а Джо като че задряма.

– Знаеш ли – каза Орк, издиграйки синкав дим, – без малко да се откажа от тази работа. Не че парите са малко, мисля, че мис Торн бе повече от щедра. Но Том, това е едно от най-големите преследвания в нашия прекрасен град от доста време насам. Виждал ли си някога такова чудо, Джо?

– Никога – бързо поклати глава Джо. – Градът е облепен като мухоловка.

– Тия от "Рекс" наистина искат да ти видят сметката – продължи Орк. – Сърчицата им копнеят да спипат тялото ти където и да е. Сигурно е доста напрежнато да си имаш неприятности с толкова голяма организация. Но е и предизвикателство, истинско мъжко предизвикателство.

– Чарлз обича големите начинания – обади се Джо.

– Признавам – каза Орк. – Особено ако от тях може да падне голяма печалба.

– Но къде мога да отида? – запита Блейн. – Къде няма да ме открие "Рекс"?

– Комай никъде – печално каза Орк.

– Извън Земята? Венера? Марс?

– Още по-зле. На планетите има само по няколко градчета и селца. Всички се знаят. До една седмица ще се разчуе. Пък и не си за там. Ако изключим китайците на Марс, планетите все още са заселени предимно с учени глави, техните семейства и шепа младежи, пратени на обучение. Няма да ти хареса.

– Къде тогава?

– И аз това попитах мис Торн – каза Орк. – Обсъдихме няколко възможности. Първо, операция за превръщане в зомби. Мога да я направя. "Рекс" никога няма да те потърси под земята.

– Предпочитам да умра – каза Блейн.

– И аз – съгласи се Орк. – Тъй че се отказахме от това. Мислехме да ти намерим малка ферма в Атлантическата падина. Там е много уединено. Но за живот под водата е нужен по-особен характер, а не вярваме да го имаш. Вероятно ще те налегне депресия. Накрая след дълъг размисъл решихме, че най-подходящото място за теб са Маркизите.

– Кое?

- Маркизките острови. Рядък архипелаг от малки островчета, бивше полинезийско владение нейде в средата на Тихия океан. Не много далече от Таити.

- Южните морета - промълви Блейн.

- Точно така. Предположихме, че там ще се чувствуваш у дома си, както нийде другаде на Земята. Чувал съм, че животът бил като в 20-и век. И което е по-важно, "Рекс" може да те остави на мира.

- От къде на къде?

- Причината е очевидна, Том. Преди всичко защо изобщо искат да те убият? Защото са те измъкнали нелегално от миналото и се страхуват от мерките, които се кани да предприеме правителството. Но щом избягаш на Маркизите, излизаш от юрисдикцията на американското правителство. Няма те, няма и процес. А с това, че бягаш толкова далече, доказваш на "Рекс" добрите си намерения. Това явно не е постъпка на човек, който се кани да се раздрънка пред чично Сам. Пък и Маркизите са независима държавица, откакто французите ги напуснаха, тъй че за да те лови там, "Рекс" ще трябва да получи специално разрешение. Обективно погледнато, това би трябвало да е прекалено главоболно за всички заинтересовани страни. Правителството на САЩ несъмнено ще зареже цялата история и мисля, че "Рекс" ще те остави на мира.

- Сигурно ли е? - запита Блейн.

- Естествено, че не. Само догадка. Но разумна.

- Не можем ли предварително да се споразумеем с "Рекс"?

Орк поклати глава.

- За да се пазариш, Том, трябва да имаш нещичко. Докато си в Ню Йорк, за тях е по-лесно и по-безопасно да те убият.

- Май си прав - каза Блейн. - Как ще ме измъкнете?

Орк и Джо се спогледаха смутено.

- Е, точно това беше най-трудното - каза Орк. - Сякаш просто нямаше начин да те измъкнем жив.

- Хеликоптер или ракета?

- Трябва да спират на изходите към въздушните магистрали, а на всеки изход чакат ловци. Наземният транспорт също е изключен.

- Ако се дегизирам?

- Можеше да стане през първите часове на лова. Сега е невъзможно дори ако успеем да ти направим пълна пластична операция. Ловците вече са снабдени с детектори за самоличност. Ще те разобличат моментално.

- Значи няма изход? - запита Блейн.

Орк и Джо отново си размениха тревожни погледи.

- Има - каза Орк. - Само един изход. Но вероятно няма да ти допадне.

- Ще ми допадне да остана жив. Какъв е?

Орк помълча и запали нова пура.

- Намислихме да те подложим на бързо замразяване почти до абсолютната нула, като за космически полет. После ще превозим тялото ти в сандък със замразено говеждо. Ще бъдеш наслед това, тъй че най-вероятно няма да те открият.

- Звучи рисковано - забеляза Блейн.

- Не твърде рисковано - каза Орк.

Блейн се намръщи, долавяйки, че тук има нещо съмнително.

- През цялото време ще бъда в безсъзнание, нали?

- Не - отвърна Орк след дълго мълчание.

- Няма ли?

- Не може да стане така - обясни му Орк. - Там е работата, че ще трябва да се разделиш с тялото си. Тъкмо това се боях, че няма да ти допадне.

- За какво говориш, по дяволите? - запита Блейн, ставайки на крака.

- По-кратко - каза Орк. - Седни, запали си цигара, пийни още вино. Това е положението, Том. Не можем да измъкнем оттук замразено тяло със съзнание в него. Ловците очакват нещо от тоя сорт. Можеш ли да си представиш какво ще стане, когато завъртят детектора към трюма със

замразено месо и засекат вътре дремещо съзнание? Хвърчилото отлита! Adieu la musique!* Не се мъча да те сплаша, Том. Просто не може да стане така.

[* Сбогом на музиката! (фр.)]

- Какво ще стане тогава със съзнанието ми? - запита Блейн, сядайки отново.

- Това - каза Орк - вече е работа на Джо. Обясни му, Джо.
Джо бързо кимна.

- Отговорът, приятелю, е Трансплант.

- Трансплант?

- Развказах ти за него в онази злополучна вечер, когато се срещнахме за пръв път. Спомняш ли си? Трансплант, великото забавление, играта, която всеки може да играе, тръпката за повехнали мозъци, допингът за морни тела. Нашата мрежа от Трансплантисти обхваща целия свят, мистър Блейн! Хора, които обичат да се превключват ту тук, ту там, мъже и жени, на които е омръзно да влачат все същото старо тяло. Ще ви включим в организацията.

- Смятате да прехвърлите съзнанието ми през страната? - запита Блейн.

- Точно така! От тяло на тяло - отвърна Джо. - Повярвай ми, това е не само забавно, но и поучително.

Блейн скочи на крака толкова бързо, че прекатури стола.

- Да имаш да вземаш! - заяви той. - Още тогава ти казах и пак ще повторя, че няма да играя мръсната ти игричка. Предпочитам да рискувам на улицата.

Той тръгна към вратата.

- Знам, че е малко страшничко, но... - започна Джо.

- Не!

- По дяволите, Блейн - викна Орк, - ще оставиш ли поне човекът да се доизкаже?

- Добре - каза Блейн. - Говори.

Джо си наля половин чаша вино и я изгълта на един дъх.

- Мистър Блейн, не е лесно да го обясня на вас, човек от миналото. Но опитайте да разберете това, което ще кажа.

Блейн кимна сдържано.

- И тъй. В днешно време Трансплант се използува като сексуална игра, така го рекламирам и аз. Защо? Защото хората не познават добрите начини на приложение, а реакционното правителство твърдо е решило да го премахне. Но Трансплант е нещо много повече от игра. Той е цял нов начин на живот! И независимо дали вие и правителството го харесвате, или не, Трансплант олицетворява света на бъдещето.

Очите на дребния посредник засияха. Блейн отново седна.

- В човешките дела има два основни елемента - поучително изрече Джо. - Единият е вечната човешка борба за свобода: свобода на вероизповеданието, свобода на печата и събранията, свобода на изборите - свобода! А другият основен елемент в човешките дела са усилията на правителството да отнеме свободата на народа.

Блейн се позамисли върху тази малко опростена представа за човешките дела. Но продължаваше да слуша.

- Правителството - заяви Джо - ограничава свободата по редица причини. За безопасност, за лична облага, за власт или защото смята, че хората още не са узрели за нея. Но каквато и да е причината, основните факти не се променят: човек се стреми към свобода, а правителството се стреми да не му я даде. Трансплант е просто още един ред в дългия списък на свободите, за които човек е копнял, а правителството е смятало, че ще му навредят.

- Сексуална свобода? - подигравателно запита Блейн.

- Не! - възклика Джо. - Не че има нещо лошо в сексуалната свобода. Но в основата си Трансплант не е това. Разбира се, така го представяме - с пропагандна цел. Защото хората не искат абстрактни идеи, мистър Блейн, и не си падат по хладната теория. Те искат да знаят какво ще стори Трансплант за тях. Ние им показваме само малка част, сетне те сами научават още много.

- Какво ще стори Трансплант? - запита Блейн.

- Трансплант - страстно изрече Джо - дава на човека възможност да надхвърли рамките, наложени от неговата наследственост и обкръжение!

- Ъ?

- Да! Трансплант позволява на човека да обменя знания, тела, таланти и умения с всекиго, който пожелае размяна. А мнозина желаят. Повечето хора не искат цял живот да използват все едни и същи умения, независимо колко са задоволителни. Човек е прекалено неспокойно създание. Музикантите искат да станат инженери, рекламият агенти искат да станат ловци, моряците искат да станат писатели. Но обикновено в един живот няма време за овладяване и прилагане на повече от едно умение. А дори и да имаше време, слепият фактор на таланта е непреодолимо препятствие. С Трансплант човек може да придобие всички желани вродени таланти, умения и знания. Помислете за това, мистър Блейн. Защо ще го заставяме да прекара цял живот в едно тяло, което не е избрал сам? Все едно да му кажем, че трябва да живее с наследствените си болести, без да опитва да ги излекува. Човек трябва свободно да избира тялото и талантите, които най-добре подхождат на личните му изисквания.

- Ако планът ви се осъществи - каза Блейн, - просто ще създадете тълпа от невротици, които ежедневно си сменят телата.

- Все същият общ аргумент е бил издиган против утвърждаването на всяка нова свобода - отвърна Джо с искрящи очи. - През цялата история се твърди, че човек не е достатъчно благоразумен, за да избира религията си, че на жените не им достига разсъдък, за да прилагат правото на глас, че на народа не бива да се разрешава сам да избира собствените си представители, защото изборът ще е глупав. И разбира се, наоколо е пълно с невротици, които биха оскувернили дори рая. Но много повече са хората, които ще използват свободите си за добро. - Джо сиши глас и зашепна доверително. - Трябва да осъзнаете, мистър Блейн, че човек не е просто тяло, защото получава тялото си по случайност. Не е умение, защото умението често се поражда по необходимост. Не е талант, който се създава от наследствеността и обкръжението в детството. Той не е болестта, към която може да има предразположение, не е и околната среда, която го оформя. Човек съдържа всички тия неща, но той е нещо по-голямо от техния сбор. Той има власт да променя обкръжението, да лекува болестите си, да усъвършенствува уменията - и накрая, да избира собственото си тяло и таланти! Това е идната свобода, мистър Блейн. Тя е исторически неизбежна, независимо дали вие и правителството я харесвате, или не. Защото човек трябва да има всяка възможна свобода!

Изнервен и задъхан, Джо завърши своята яростна и малко несвързана реч. Блейн се вгледа в дребния човечец с ново чувство на уважение. Сега разбираше, че пред него стои един истински революционер от 2110 година.

- Прав е, Том - подхвърли Орк. - Трансплант е узаконен в Швеция и Цейлон, но не изглежда да е засегнал особено обществения морал.

- След време - рече Джо, като си наливаше чаша вино, - целият свят ще възприеме Трансплант. Това е неизбежно.

- Навярно - каза Орк. - А може на негово място да измислят някаква нова свобода. Както и да е, Том, виждаш, че Трансплант има известни морални оправдания. И е единственият начин да спасим тялото ти. Какво ще речеш?

- Да не би и ти да си революционер? - запита Блейн.

Орк се ухили.

- Може и тъй да се каже. Сигурно съм като ония, които се промъквали през блокадите на Американската гражданска война, или като типовете, дето продавали оръжие на революционерите в Централна Америка. Те гонели печалбата, но нямали нищо против социалните промени.

- Бре, бре - саркастично рече Блейн. - А пък аз досега си мислех, че си най-обикновен престъпник.

- Зарежи - добродушно каза Орк. - Готов ли си да опиташ?

- Естествено. Просто съм изумен. И на ум не ми е идвало, че ще се озова в авангарда на социалната революция.

- Добре - усмихна се Орк. - Дано да ти провърви, Том. Вдигни си

ръкава. Крайно време е да започваме.

Блейн нави левия си ръкав, докато Орк водеше спринцовка от едно чекмедже.

- Това е само за да те зашеметим - обясни Орк. - Йога-машината е в съседната стая. Тя върши истинската работа. Когато се свестиш, ще бъдеш гост в нечие съзнание, а дълбоко замразеното ти тяло ще пътува през страната. Ще те сглобим пак веднага щом отмине опасността.

- Колко съзнания мога да заемам? - запита Блейн. - И за колко време?

- Не знам колко ще се наложи да използваме. Що се отнася до времето във всяко от тях - няколко секунди, минути, може би половин час. Ще те прехвърляме колкото може по-бързо. Да знаеш, че няма да е пълен Трансплант. Няма да овладяваш тялото. Просто ще заемаш малка частица от съзнанието като наблюдател. Тъй че бъди спокоен и се дръж естествено. Ясно?

Блейн кимна.

- Но как работи тази йога-машина?

- Като учението на йогите - каза Орк. - Машината просто върши онова, което би могъл да направиш сам, ако дълбоко си усвоил йогистките упражнения. Отпуска всеки мускул и нерв в тялото ти, фокусира и успокоява съзнанието, помага ти да се съсредоточиш. Когато събереш необходимата мощ, вече си готов за астрално излъчване. И в това ще ти помогне машината. Тя улеснява разхлабването на връзката с тялото, което един посветен йога може да постигне без механична помощ. После те излъчва към избрания човек, който е готов да те приеме. Останалото е въпрос на привличане. Вмъкваш се вътре както риба, останала на сухо, скача отново във водата.

- Звуци рисковано - каза Блейн. - Ами ако не успея да се вмъкна?

- Човече, и да искаш, не можеш да останеш вън! Виж какво, нали си чувал за хора, обладани от демони? Разни типове, попаднали под контрола на тъй наречени демони. Идеята се среща почти из целия световен фолклор. Разбира се, някои от обладаните са били шизофреници или направо измамници. Но имало маса случаи на истинско духовно нашествие - съзнания, овладени от други хора, които са открили начина да напускат тялото си и да се вселяват в друго. Нашествениците заграбвали властта без механична помощ и въпреки отчаяната съпротива на жертвите. А ти разполагаш с йога-машина и хората са готови да те приемат. Тъй че защо се тревожиш?

- Добре - каза Блейн. - Как е на Маркизите?

- Прекрасно - отговори Орк, забивайки иглата в ръката му. - Ще ти хареса.

Блейн бавно потъна в унес, мислейки за палми, кипнала бяла пяна по коралови рифове и чернооки девойки, които се кланят пред каменен бог.

30.

Нямаше чувство за събуждане, не усети преход. Съзнанието му бликна изведнъж като ярко оцветен диапозитив, проектиран на бял экран. И той внезапно се втурна в движения и действия като марионетка, съживена от яростен замах на кукловода.

Не беше изцяло Томас Блейн. Беше и Едгар Дайърсън. Или по-точно, беше Блейн в Дайърсън, неразделна част от тялото на Дайърсън, късче от съзнанието на Дайърсън, гледащо света през очите на Дайърсън, мислещо мислите на Дайърсън, долавящо всички мъгливи полуосъзнати фрагменти от спомените на Дайърсън, от надеждите, страховете и желанията. И все пак си оставаше Блейн.

Дайърсън-Блейн излезе от разораната нива и се облегна на дървената ограда. Беше фермер, старомоден зеленчукопроизводител от Ню Джърси с минимум машини, които някак не му внушаваха доверие. Наблизаваше седемдесетте и беше здрав като камък. Само сегиз-тогиз в ставите му се обаждаше артритът, почти излекуван от младото селско докторче; случваше се и гръбнакът да го понаболява преди дъжд. Но той се смяташе за здрав, по-

здрав от мнозина, и годен поне за още двайсет години живот.

Дайърсън-Блейн тръгна към къщичката си. Солена пот проливаше сивата му работна риза и избиваше на петна по безформените джинси.

Отдалече дочу кучешки лай и малко замъглено зърна една жълто-кафява фигура да се носи на подскоци към него. (Очила ли? Не, благодаря. И тъй съм си добре.)

- Хей, Чамп! Хей, насам, моято момче!

Кучето го обиколи на бегом, сетне затича в тръс край него. В челюстите си стискаше нещо сиво, плъх или може би парче месо. Дайърсън-Блейн не виждаше много добре.

Той се приведе да погали Чамп по главата...

Отново нямаше никакво чувство за преход или отминало време. Просто на екрана се появи нов диапозитив и изведнъж оживя нова марионетка.

Сега беше Томпсън-Блейн и лежеше, придрямявайки, по гръб върху грубите дъски на платноходката, стиснал хлабаво с мургавата си ръка румпела и въжето на платното. Откъм десния борд беше ниското Източно крайбрежие, а отляво виждаше част от Балтиморския залив. Лодката плавно се носеше по лекия летен ветрец и водата весело бълбукаше под вълнореза.

Томпсън-Блейн намести по-удобно върху дъските върлинестото си загоряло тяло и се извъртя, докато успя да подпре крака на мачтата. Беше си у дома едва от седмица след двегодишен трудово-учебен стаж на Марс. Не ще и дума, всичко беше много интересно, особено археологията и спелеологията. Пясъчното земеделие понякога ставаше скучничко, но той обичаше да управлява машините за събиране на реколтата.

Сега се бе завърнал за двегодишен ускорен курс в колежа. После би трябвало да се върне на Марс като управител на ферма. Така беше според договора за стипендия. Но не можеха да го заставят, ако решеше да откаже.

Може би щеше да се върне. Може би не.

Момичетата на Марс бяха толкова целеустремени. Яки, способни и винаги малко деспотични. Когато се върнеше - ако се върнеше, - щеше да си доведе жена, нямаше намерение да я търси там. Разбира се, не забравяше Марша, тя наистина беше чудесна. Но откакто целият ѝ кибуц* се премести на Южната полярна шапка, не беше получил отговор на последните си три писма. Може пък да не е била чак толкова чудесна.

[* Еврейско колективно стопанство.]

- Хей, Санди!

Томпсън-Блейн надигна очи и видя Еди Дюлитъл да размахва ръка от борда на своя "Магарешки бодил". Вяло отвърна на поздрава. Еди беше едва на седемнайсет години, никога не бе напускал Земята и искаше да стане капитан на космически лайнер. Ха! Има да чака!

Слънцето клонеше към хоризонта и Томпсън-Блейн доволно гледаше залеза. Довечера имаше среща с Дженифър Хънт. Отиваха на танци в "Звездната прашка" в Балтимор и баща му бе разрешил да вземе хеликоптера. Братче, колко беше пораснала Дженифър за две години! И как само гледаше момчетата, свенливо и дръзко в същото време. Кой знае какво можеше да се случи след танците на задната седалка на хеликоптера. Може би нищо. Но може би, може би...

Томпсън-Блейн седна и завъртя румпела. Вятърът нахлу в платното и лодката пое нов курс. Време беше да се връща в пристана за яхти, после у дома за вечеря, после...

Тежкият кожен бич изплюща по гърба му.

- Хей, ти, на работа!

Пигот-Блейн с удвоено старание вдигна тежката кирка над главата си и я стовари върху прашното пътно платно. Пазачът стоеше наблизо с пушка под лявата мишница, стиснал с дясната ръка дръжката на провлачения в прахта бич. Пигот-Блейн познаваше всяка бръчица и пора по дългото, глуповато лице на този пазач, провисналите ъгълчета на тънките стиснати устни, присвитите избледнели очи - познаваше ги като собственото си лице.

Чакай само, мършо, безмълвно рече той на пазача. Иде и твоят час. Само чакай, почакай мъничко.

Пазачът се отдалечи, крачайки бавно покрай редицата затворници, които работеха под бялото слънце на Мисисипи. Пигот-Блейн опита да се изхрачи, но не можа да събере слюнка. Какво ми приказвате за вашия чудесен съвременен свят, помисли той. Какво ми приказвате за тия дърти грамадни космически кораби, автоматични ферми и чудесното тлъсто отвъдно? Мислите, че всичко е тъй? Питайте ги тогава как строят пътища в окръг Куилиг, Северно Мисисипи. Няма да ви кажат, тъй че най-добре елате и вижте сами. Щото такъв е истинският свят!

Работещият пред него Арни прошепна:

- Готов ли си, Отис? Готов ли си?
- Готов - прошепна Пигот-Блейн, свивайки и разпускайки дебелите си пръсти около пластмасовата дръжка на кирката. - Повече от готов, Арни.
- Значи след секунда. Гледай Джейф.

Косматата гръд на Пигот-Блейн се изду нетърпеливо. Той отметна правата кестенява коса от очите си и се загледа към Джейф, застанал пет человека по-напред във веригата. Пигот-Блейн чакаше и усещаше болката в обгорелите рамене. На глезните му имаше мазолести белези от оковите, по гърба му - зараснали бразди от предишни побоища. В стомаха му пареше лята жажда. Но тази жажда не можеше да се утоли нито с черпак вода, нито с каквото и да било на света - безумната жажда, която го доведе тук след като опустоши единствената кръчма в Гейнсвил и пречука онзи вонящ дърт индианец.

Джейф размаха ръка. Окованите с обща верига затворници се хвърлиха напред. Пигот-Блейн скочи към пазача с костеливото лице, кирката му излетя нагоре, а пазачът изтърва бича и трескаво се помъчи да вдигне пушката.

- Мършо! - изкрещя Пигот-Блейн и стовари кирката точно насреща челото на пазача.

- Вземи ключовете!

Пигот-Блейн грабна ключовете от пояса на мъртвия пазач. Чу трясъка на пушка, чу остър предсмъртен писък. Тревожно надигна очи...

Рамирес-Блейн пилотираше хеликоптера си над монотонните равнини на Тексас. Отиваше към Ел Пасо. Беше сериозен младеж и изцяло се бе съсредоточил да изкопчи и последната капчица мощ от мотора на стария хеликоптер, за да пристигне в Ел Пасо преди затварянето на Джонсъновия железарски магазин.

Внимателно управляващо своенравната таратайка и само нарядко през съсредоточението му прелитала бързи мисли за височината и показанията на компаса, за танците в Гуанахуато следващата седмица, за цената на кожите в град Хуарес.

Равнината под него беше изпъстрена със зелени и жълти петна. Той погледна часовника си, после индикатора за скоростта.

Да, помисли Рамирес-Блейн, щеше да стигне до Ел Пасо, преди да затворят магазина! Можеше дори да му остане време за малко...

Тайлър-Блейн избърса устата си с ръкав и обра остатъците от мазен сос с къшер царевичен хляб. Оригна се, избута стола назад и стана от кухненската маса. С подчертано безгрижие взе от килера спукана паница и я напълни с парчета свинско, малко зеленчуци и голям краешник царевичен хляб.

- Ед - рече жена му, - какво правиш?

Той я погледна. Беше мършава, чорлава и преждевременно повехнала. Извърна лице, без да отговаря..

- Ед! Кажи ми, Ед!

Тайлър-Блейн раздразнено се втренчи в нея, усещайки как язвата му започва да се обажда от звуците на този остър, уплашен глас. Най-острият глас в цяла Калифорния, помисли той, и тъкмо за нея да се ожени. Остър глас, остър нос, остри лакти и колене, плоска като дъска и ялова отгоре на всичко. Крака само за опора на тялото, но не и поне за миг наслаждение. Корем за пълнене, но не и за докосване. От всички момичета в Калифорния несъмнено бе изbral най-окаяното, като последен глупак, какъвто си беше по думите на чично Раф.

- Къде си помъкнал тая паница с храна? - запита тя.

- Навън, да нахраня кучето - каза Тайлър-Блейн, пристъпвайки към вратата.

- Ние нямаме куче! О, Ед, не го прави, недей тази вечер!

- Ще го направя - каза той, доволен от нейната уплаха.

- Моля те, не тази вечер. Нека сам да си се премести нейде другаде. Ед, послушай ме! Ами ако се разчуе из града?

- Слънцето вече залезе - отвърна Тайлър-Блейн, застанал край вратата с паница в ръцете.

- Хората дебнат - каза тя. - Ед, ако разберат, ще ни линчуват, знаеш, че ще го сторят.

- Страшно гиздава ще изглеждаш на въжето - рече Тайлър-Блейн, отваряйки вратата.

- Правиш го само за да ме ядосаш! - кресна тя.

Той затвори вратата зад гърба си. Навън здрачът се сгъстяваше. Тайлър-Блейн поспря на двора край изоставения кокошарник и се озърна. Единствената близка къща беше на Фланагън, на стотина ярда от неговата. Но съседите не се месеха в чужди работи. Искаше да провери дали наоколо не се спотайва някое от градските хлапета. Поизчака, после продължи напред, придържайки грижливо паницата с храна.

Достигна покрайнините на хилавата горичка и остави паницата на земята.

- Всичко е наред - тихо подвикна той. - Излез, чично Раф.

От гората на четири крака изпълзя човек. Лицето му беше восъчнобяло, устните му безкръвни, очите безизразно втренчени, чертите груби и недовършени, като желязо преди закаляване или глина преди изпечане. Дългата драскотина на челото му беше гноясала, а десният крак, счупен от съгражданите,висеше отпуснат и безполезен.

- Благодаря, момче - каза зомбито Раф, чично на Тайлър-Блейн.

Той набързо изгълта съдържанието на паницата. Когато свърши, Тайлър-Блейн запита:

- Как се чувствуваш, чично Раф?

- Хич нищо не чувствувам. Туй старо тяло вече е за боклука. Още ден-два, може би седмица и ще ви се махна от главите.

- Ще се грижа за теб - рече Тайлър-Блейн, - стига само да си жив, чично Раф. Ще ми се да можех да те прибера у нас.

- Не - каза зомбито, - веднага ще разберат. И без това рискуваш... Момче, как е оная кльоша, жена ти?

- Злобна както винаги - въздъхна Тайлър-Блейн.

Зомбито издаде нещо подобно на смях.

- Предупредих те, момче, преди десет години те предупредих да не се жениш за туй момиче. Нали?

- Не ще и дума, чично Раф. Само ти каза умна приказка тогава. Де да те бях послушал.

- Нямаше да сбъркаш, момче. Е, аз да се връщам в скривалището.

- Имаш ли вяра, чично? - тревожно запита Тайлър-Блейн.

- Имам.

- И ще се постараеш да умреш с вяра?

- Ще се постараю, момче. И ще се докопам до онзи Праг, не бой се. А стигна ли там, ще си удържа на думата. Истина ти казвам.

- Благодаря, чично Раф.

- Думата ми на две не става. Ще повитая около нея, ако добрият господ ми даде да се добера до Прага. Първо е ред на онзи дебел доктор, дето ми докара тоя хал. Но после ще се заема с нея. Ще я побъркам от витаене. Ще я подгоня от теб, докато пробяга през целия щат Калифорния!

- Благодаря, чично Раф.

Зомбито отново издаде нещо като смях и пропълзя обратно в рядката горичка. За миг Тайлър-Блейн потрепера неудържимо, сетне вдигна празната паница и си тръгна към схлупената дъсчена къщурка...

Маринър-Блейн придърпа презрамката на банковия костюм, за да го прилепи по-плътно към стройното си, гъвкаво младо тяло. Като намести на гръб

кислородната бутилка, тя взе респиратора и тръгна към шлюза.

- Дженис?
- Да, майко? - каза тя и се обърна с гладко, безизразно лице.
- Къде отиваш, скъпа?
- Малко да поплувам, мамо. Мислех си, че може да погледна новите градини на ниво 12.

- Да не би случайно да имаш среща с Том Льовен?

Досещаше ли се майка й? Маринър-Блейн приглади черната си коса и отговори:

- Естествено, че не.

- Добре тогава - каза майка й, полуусмикната и явно не твърде убедена.

- Гледай да се прибереш рано, скъпа. Знаеш колко се тревожи татко ти.

Тя се приведе, бързо целуна майка си и изтича към шлюза. Мама знае, сигурна беше! И не я спира! Всъщност защо пък да я спира? В края на краищата вече беше на седемнадесет години, достатъчно голяма, за да прави каквото си иска. Днес хлапетата растат по-бързо, отколкото по мамино време, само че родителите не го разбират. Родителите не разбират ужасно много неща. Просто искат да си седят кротко и да планират нови терени за фермата. Представата им за веселба е да слушат някой стар класически запис, джазово парче или рокендрол. А след това мъдро да приказват колко свободни творци са били прадедите. Понякога разгръщат големи лъскави книги за изкуството, пълни с репродукции на комикси от 20-и век, и разговарят за забравеното изкуство на сатирата. Представата им за страховта, ама Страшотна Вечер е да слязат в художествената галерия и да се захласват по колекцията корици на Сатърди ивнинг пост от Великия период. Но всички тия дългокоси старци и техните истории бяха скучни. Изкуството да си гледа работата, тя обичаше сензофилмите.

Маринър-Блейн си сложи маската и респиратора, надяна плавниците и завъртя клапана. След няколко секунди шлюзът се напълни с вода. Тя нетърпеливо изчака налягането да се изравни с външното. После шлюзът автоматично се отвори и тя излетя навън.

Подводната ферма на татко й беше на тридесет метра дълбочина, недалеч от огромния подводен масив на Хавайските острови. Тя се насочи надолу, слизайки към зеления полумрак с бързи, мощни тласъци. Том щеше да я чака при кораловите пещери.

Със слизането мракът около Маринър-Блейн ставаше все по-гъст. Тя включи прожектора на челото си и захала по-здраво мундшрука на респиратора. Запита се вярно ли е, че скоро щели да присаждат на подводните работници хриле? Така разправяше учителят по естествознание, може би щеше да стане още по нейно време. Как ли би изглеждала с хриле? Загадъчна навярно, гладка и странна, богиня-риба.

Освен това, ако не са красиви, винаги може да ги прикрие с косата.

В жълтото сияние на прожектора зърна отпред кораловите пещери, червено-розов клонест лабиринт с уютни херметични кабини дълбоко навътре, където гарантирано никой няма да наруши уединението ти. Видя и Том.

Изпълни я неувереност. Божичко, ами ако направят бебе? Том я уверяваше, че всичко ще е наред, но той беше само на деветнайсет години. Права ли бе да постъпва така? Често бяха разговаряли за това и тя винаги го смяваше с прямотата си. Но да приказваш е едно, а да го сториш - съвсем друго. Какво би си помислил Том за нея, ако откажеше? Можеше ли да го обърне на шега, да се престори, че просто го е задявала?

Дълъг и златист, Том плуваше край нея към пещерите. Пръстите му бързо казаха "здравей" на езика на знаците. Наблизо премина риба стрелец, после дребна акула.

Какво да прави? Пещерите бяха съвсем наблизо, извисяваха се отпред, мрачни и многозначителни. Том се усмихна и тя усети, че сърцето й се топи...

Елджън-Блейн надигна глава, поизправи се и разбра, че е бил задрямал. Седеше наметнат с одеяло в шезлонг на палубата на малък моторен кораб.

Неспокойното море подмяташе корабчето нагоре-надолу, но високо в небето слънцето грееше ярко и свежият вятър отнасяше пушека от дизела като дълъг черен шлейф.

- По-добре ли се чувствувате, мистър Елдън?

Елдън-Блейн надигна поглед към дребен, брадат мъж с капитанска фуражка.

- Чудесно, просто чудесно - отвърна той.

- Вече наближаваме - каза капитанът.

Загубил ориентация, Елдън-Блейн кимна, опитвайки да прецени положението. Напрегна памет и си припомни, че е нисък, с тежка мускулатура, мощен гръден кош, широки плещи, малко къси крака за херкулесовото туловище, едри мазолести длани. На рамото му имаше стар назъбен белег, спомен от ловна злополука...

Елдън и Блейн се сляха.

После той осъзна, че най-сетне отново се завръща в собственото си тяло. Блейн беше името му, а Елдън - навярно псевдонима, под който го бяха измъкнали Чарлз Орк и Джо.

Дългото бягство бе свършило! Умът и тялото му отново бяха заедно!

- Казаха ни, че не сте добре, сър - подхвърли капитанът. - Толкова дълго бяхте в кома...

- Вече съм много добре - каза Блейн. - Има ли още много път до Маркизите?

- Не. До остров Нуку Хива остават само няколко часа.

Капитанът се върна на мостика. А Блейн се замисли за многото личности, с които се бе срещал и преплитал.

Уважаваше твърдия, независим стар Дайърсън, тръгнал бавно към къщичката си, надяваше се младият Санди Томпсън да се завърне на Марс, съжаляваше порочния убиец Пигот, радваше се на срещата със сериозния и прям Хуан Рамирес, чувствуващ смес от скръб и презрение към лукавия и некадърен Ед Тайлър, молеше се всичко да мине добре за хубавата Дженис Маринър.

Те оставаха с него. Добри или зли, желаеше им щастие на всички. Сега те бяха неговото семейство. Далечни роднини, братовчеди и чичовци, които вече никога няма да срещне, племеннички и племенници, над чиято съдба дълго ще размишлява.

Бяха пъстра смес, като всяко семейство, ала бяха негови и никога нямаше да ги забрави.

- Нуку Хива на хоризонта! - провикна се капитанът.

Блейн зърна на ръба на хоризонта тъмна точкица, увенчана с бял купест облак. Енергично разтърка чело, твърдо решен да не мисли повече за новото си семейство. Сега трябваше да се заеме с реалността. Скоро щеше да пристигне в новия си дом, а това трябваше сериозно да се обмисли.

31.

Корабът бавно навлезе в залива Таиохае. Капитанът, горд с местния си произход, охотно съобщи на Блейн основните данни за новата му родина.

Маркизите острови, обясни той, се състоят от две отделни островни групи, покрити със скалисти планини. Някога архипелагът носел името Канибалски острови и местните жители се славели с умението си да изколят екипажа на някой търговски кораб или робовладелска шхуна. Французите завладели островите през 1842 година и им дали автономия през 1933. Нуку Хива е най-големият остров и столица на архипелага. Най-високият му връх, Теметиу, е висок около хиляда и двеста метра. Пристанището Таиохае се гордее с почти петхилядно население. Градчето е спокойно, сънено, каза капитанът, и си е спечелило славата на нещо като светилище сред забързаната суматоха на Южните морета. Защото тук е последното убежище на непокварената Полинезия от 20-и век.

Блейн кимаше, без да запомня почти нищо от лекцията на капитана,

зашото много по-силно го впечатляваше гледката на огромната мрачна планина, поръбена със сребристи водопади, и тежкият грохот на океана по гранитната основа на острова.

Реши, че тук ще му хареса.

Скоро корабът хвърли котва край градския пристан и Блейн слезе да разгледа Таиохае.

Видя един супермаркет и три киносалона, улички с къщи във фермерски стил, много палми, няколко едноетажни бели магазинчета със стъклени витрини, доста кафенета, десетки автомобили, бензиностанция и светофар. Тротоарите бяха изпълнени с хора, облечени с пъстри ризи и изгладени панталони. Всички носеха тъмни очила.

Значи това е последното убежище на непокварената Полинезия от 20-и век, помисли Блейн. Градче от Флорида, прехвърлено в Южните морета!

Но какво ли друго да очаква от 2110 година? Древната Полинезия беше също тъй мъртва, както Викторианска Англия или Франция на Бурбоните. А Флорида на 20-и век, припомниси той, можеше да се окаже наистина много приятна.

Продължи по главната улица и на една сграда забеляза табела, съобщаваща, че началникът на пощата Алфред Грей е назначен за представител на Корпорация "Задгробен живот" за Маркизките острови. А по-нататък се натъкна на малка черна сграда с надпис "Обществена кабина за самоубийства".

А, саркастично помисли Блейн, модерната цивилизация се докопва и дотук! Додето се озвърнем, ще построят и Духовна централа. И накъде отиваме тогава?

Бе стигнал до края на градчето. Тъкмо тръгваше обратно, когато някакъв набит червендалест мъж притича към него.

- Мистър Елджън? Мистър Томас Елджън?

- Аз съм - отвърна Блейн с лека тревога.

- Ужасно съжалявам, че ви изпуснах на кея - рече червендалестият, попивайки с пъстра носна кърпа потта по широкото си лъскаво чело. - Непростимо, разбира се. Чисто недоглеждане от моя страна. Островна апатия. След време неминуемо прихваща всекиго. О, аз съм Дейвис, собственик на корабостроителницата "Връх". Добре дошли в Таиохае, мистър Елджън.

- Благодаря, мистър Дейвис - каза Блейн.

- Напротив. Аз искам пак да ви благодаря, че отвърнахте на обявата ми - възрази Дейвис. - Вече от месеци търся старши конструктор. Нямате си представа! И честно казано, не се надявах да привлека човек с квалификация като вашата.

- Хммм - промърмори Блейн, изненадан и доволен от грижливата подготовкa на Чарлз Орк.

- Малцина познават както трябва корабостроителните методи на 20-и век - печално каза Дейвис. - Губи се изкуството. Огледахте ли острова?

- Съвсем малко - отвърна Блейн.

- Мислите ли, че ще се иска да останете? - тревожно запита Дейвис. - Нямате представа колко е трудно да накараш добър корабостроител да се засели в затънто место като нашето. Още щом стъпят тук, искат да се втурнат към грамадните шумни градове като Папеете или Апия. Знам, че там заплатите са по-високи, има повече забавления, общество и прочие. Но Таиохае си има свой чар.

- До гуша ми е дошло от градове - усмихна се Блейн. - Едва ли ще се втурна нататък, мистър Дейвис.

- Добре, добре! - възклика Дейвис. - В близките няколко дни не си правете труда да идвate на работа, мистър Елджън. Починете, отпуснете се, огледайте нашия остров. Тук, знаете, е последното убежище на първобитна Полинезия. Ето ключовете за къщата ви. Улица "Теметиу" номер едно, право нагоре по планинския склон. Да ви покажа ли пътя?

- Ще се справя - каза Блейн. - Много ви благодаря, мистър Дейвис.

- Аз ви благодаря, мистър Елджън. Ще намина утре, като си поотдъхнете. После може да се запознаете с някои местни личности. Всъщност съпругата на

кмета устрои да приеме в четвъртък. Или в петък? Както и да е, ще разбера и ще ви обадя.

Стиснаха си ръцете и Блейн пое по улица "Теметиу" нагоре, към новия си дом.

Домът се оказа малко, накърно боядисано бунгало с великолепен изглед към трите южни залива на Нуку Хива. Няколко минути Блейн се наслаждава на гледката, сетне натисна дръжката на вратата. Не беше заключено и той влезе вътре.

- Време беше да пристигнеш.

Блейн зяпна. Не можеше да повярва на очите си.

- Мари!

Тя изглеждаше крехка, красива и хладнокръвна както винаги. Но беше нервна. Говореше бързо и отбягваше да го погледне в очите.

- Мислех си, че ще е най-добре да довърша подготовката на място - каза тя. - Тук съм от два дни и те чакам. Вече си се срещнал с мистър Дейвис, нали? Изглежда много приятен човечец...

- Мари...

- Казах му, че съм ти годеница - продължи тя. - Надявам се, че нямаш нищо против, Том. Трябаше някак да оправдая присъствието си. Казах, че идвам по-рано, за да те изненадам. Разбира се, мистър Дейвис беше очарован, той държи на всяка цена да си привлече старши конструктор. Сърдиш ли се, Том? Винаги можем да кажем, че сме развалили годежа и...

Блейн я прегърна.

- Не искам да развалям годежа. Обичам те, Мари.

- О, Том, Том, обичам те! - За миг тя неистово се вкопчи в него, после отстъпи назад. - Ако не възразяваш, най-добре ще е да уредим сватбата колкото може по-скоро. Тукашните хора са много старомодни провинциалисти, типичен 20-и век, ако ме разбириш.

- Мисля, че те разбирам - каза Блейн.

Двамата се спогледаха, после избухнаха в смях.

32.

Мари държеше да остане в мотела "Южни морета" докато уредят сватбата. Блейн предложи да се ограничат със скромна церемония пред мировия съдия, но Мари го изненада - искаше най-шумната сватба, на която е способно градчето. Организира я в неделя в дома на кмета.

Мистър Дейвис им усъди с малка яхта от корабостроителницата. Призори вдигнаха платна и поеха на сватбено пътешествие до Таити.

За Блейн то носеше усета на прекрасен и мимолетен сън. Плаваха през море, извяло от зелен нефрит и виждаха как едрата жълта луна пълзи по вантите и се заплита сред въжетата. Слънцето изгря над дълъг черен облак, достигна зенита и се търкула, превръщайки морето в излъскана медна тесия. Хвърлиха котва в лагуната на Папеете и видяха как пламтят сред залива планините на Муреа, по-фантастични от лунните планини. И Блейн си припомни онзи ден в залива Чезапик, когато мечтаеше. Ах, Рајтеа, планините на Муреа, прохладният попътен вятър...

Цял континент, цял океан, пък и други препятствия го деляха тогава от Таити. Но това беше в съвсем друг век.

Изкачиха се на Муреа, яздиха коне по склоновете и се окичиха с белите венци на Таити. Сетне слязоха в залива при закотвената яхта и потеглиха към островите Туамото.

Накрая се завърнаха в Таиохае. Мари се зае с домакинството, а Блейн тръгна на работа в корабостроителницата.

През първите седмици тревожно чакаха, преглеждаха нюйоркските вестници и се питаха какво ще направи "Рекс". Но от корпорацията нямаше ни вест, ни кост и те решиха, че опасността трябва да е отминала. И все пак изпитаха голямо облекчение, когато след два месеца прочетоха, че ловът срещу Блейн е

прекратен.

Работата на Блейн в корабостроителницата беше интересна и разнообразна. От островчетата криво-ляво пристигаха катери и яхти с изкривени валове или нащърбени витла, с корпуси, разцепени от коварни коралови рифове, с платна, раздрани от внезапни бури. Обслужваха и подводни апарати от близката морска ферма, която използваше Таиохае за снабдителна база.

Блейн уреждаше всички делови въпроси умело и експедитивно. След време взе да пише някои от рекламните обявления в "Куриер на Южните морета". Това повлече подир себе си нови дейности, нова бумашина и още по-голяма нужда от връзка между корабостроителницата "Връх" и малките работилнички, на които прехвърляха част от работата. Блейн се зае с това, пое и рекламата.

Работата му като старши конструктор започваше да придобива странна прилика с предишните му занимания на младши конструктор на яхти.

Но това вече не го смущаваше. Сега му изглеждаше очевидно, че е младши конструктор на яхти, ни повече, ни по-малко. Такава му беше съдбата и той я приемаше.

Жivotът му навлезе в приятна рутина, изградена около корабостроителницата и бялото бунгало, изпълнена с ходене на кино в събота вечер и микрофилми на "Сънди таймс", кратки пътувания до подводната ферма и съседни островчета от Маркизия архипелаг, вечеринки у кмета и покер в яхтклуба, ненадейни платноходни екскурзии през Контрольорския залив и нощно къпане под луната на плажа Темуоа. Блейн започваше да мисли, че животът му е достигнал своята финална и окончателна форма.

И тогава, почти четири месеца след пристигането му в Таиохае, всичко отново се промени.

В едно утро като всички други утрини Блейн се събуди, закуси, целуна жена си за довиждане и слезе към корабостроителницата. На плазовете беше изкарана издута, тумбеста яхта от Туамото, излязла от курса при опит да мине само на платна през един тесен пролив и заклещена от отлива върху пенеста гранитна скала, преди екипажът да успее да включи двигателя. Шест ребра и част от обшивката се нуждаеха от смяна. Навярно щяха да се справят за седмица.

Блейн оглеждаше яхтата, когато намина мистър Дейвис.

- Хей, Том - рече собственикът, - преди малко някакъв тип се навърташе тук и питаше за теб. Видя ли го?

- Не - каза Блейн. - Кой беше?

- От континента - намръщи се Дейвис. - Тая сутрин бил слязъл от парахода. Казах му, че още не си дошъл, и той рече, че ще те потърси у вас.

- Как изглеждаше? - запита Блейн, усещайки как се стягат мускулите на корема му.

Дейвис се намръщи още повече.

- Е, точно това е най-чудното. Висок горе-долу колкото теб, мършав и много мургав. Имаше дълга брада и бакенбарди. Напоследък такова нещо рядко се среща. И вонеше на бръснарски одеколон.

- Странно звуци - каза Блейн.

- Много странно. Бас държа, че брадата му не беше истинска.

- Тъй ли?

- Изглеждаше фалшива. Всичко в него изглеждаше фалшиво. И куцаше много зле.

- Спомена ли някакво име?

- Каза, че името му било Смит. Том, къде отиваш?

- Трябва да се прибирам незабавно - каза Блейн. - По-късно ще опитам да ти обясня.

Той изтича към улицата. Смит трябва да беше открил кой е и какво ги свързва. И точно както бе обещал, зомбито му идваше на гости.

Когато каза на Мари, тя веднага изтича до килера да извади куфарите. Замъкна ги в спалнята и взе безразборно да хвърля дрехи в тях.

- Какво правиш? - запита Блейн.

- Стягам багажа.

- Виждам. Но защо?

- Защото се махаме оттук.

- Какво приказваш? Та ние живеем тук!

- Вече не - каза тя. - Не живеем, щом се навърта онзи проклет Смит. Том, той носи неприятности.

- Не се и съмнявам - рече Блейн. - Но това не е причина да бягаме.

Остави багажа за момент и ме послушай! Какво мислиш, че може да ми стори?

- Няма да чакаме, за да разберем - отвърна тя и продължи да тъпче дрехи в куфарите, докато Блейн я хвана за ръцете.

- Успокой се. Нямам намерение да бягам от Смит.

- Но това ще е единствената разумна постъпка - възрази Мари. - Той е досадник, но няма да живее дълго. Само още няколко месеца, може би седмици и ще умре. Отдавна трябваше да е умрял този ужасен зомби! Том, да се махаме!

- Да не си полудяла? - възклика Блейн. - Каквото и да иска, ще мога да се справя.

- И друг път си го казвал.

- Тогава нещата бяха различни.

- И сега са различни! Том, можем пак да вземем на заем яхтата, мистър Дейвис ще ни разбере, и можем да отидем на...

- Не! Да пукна, ако бягам от него! Може би си забравила, Мари, обаче Смит ми спаси живота.

- Но за какво го спаси? - проплака тя. - Том, предупреждавам те! Ако си е спомнил, не бива да го срещаш!

- Чакай малко -бавно изрече Блейн. - Да не би да знаеш нещо? Нещо, което не знам?

Тя мигом се успокои.

- Разбира се, че не.

- Мари, истината ли ми казваш?

- Да, скъпи. Но се боя от Смит. Моля те, Том, изпълни ми тоя каприз, нека се махнем.

- Вече не бягам от никого - каза Блейн. - Тук е моят дом. Край.

Мари седна, като че изведенъж бе останала без сили.

- Добре, скъпи. Прави каквото решиш.

- Така те искам - рече Блейн. - Всичко ще се уреди.

- Разбира се - каза Мари.

Блейн прибра куфарите и закачи дрехите в гардероба. После седна и зачака. Физически беше спокоен. Но в спомените се връщаше към подземието, отново минаваше през украсената с дърворезба врата, покрита с египетски и китайски йероглифи, влизаше между мраморните колони на просторния Палат на смъртта с позлатения бронзов ковчег. И отново чуваше пискливия глас на Рейли да говори през сребристата мъгла:

- Има неща, които не можеш да видиш, Блейн, но аз ги виждам. Дните ти на Земята ще са кратки, много кратки, болезнено кратки. Тия, в които вярваш, ще те предадат, тия, които мразиш, ще те надвият. Ти ще умреш, Блейн, не след години, а скоро, по-скоро, отколкото би повярвал. Ще бъдеш предаден и ще умреш от собствената си ръка.

Този луд старец! Блейн потръпна леко и погледна Мари. Тя седеше с наведена глава и чакаше. Зачака и той. След малко на вратата леко се почука.

- Влез - каза Блейн на онзи, който бе дошъл.

Блейн веднага позна Смит въпреки фалшивата брада, бакенбардите и мургавия грим. Зомбито влезе, накуцвайки, и донесе лек мирис на разложение, неуспешно прикрит със силен аромат на бръснарски одеколон.

- Извинявай за маскировката - каза Смит. - Не целя да заблуждавам теб или когото и да било. Просто лицето ми вече не е за гледане.

- Дълъг път си изминал - каза Блейн.

- Да, доста дълъг - съгласи се Смит, - и минах през много премеждия, но няма да ти досаждам с разкази за тях. Важното е, че пристигнах.

- Защо дойде?

- Защото знам кой съм - каза Смит.

- И мислиш, че това ме засяга?

- Да.

- Не си представям как - мрачно рече Блейн. - Но нека чуем.

- Чакайте - намеси се Мари. - Смит, ти го преследвах откакто е попаднал в този свят. Не е имал и миг покой. Не можеш ли просто да приемеш положението такова, каквото е? Не можеш ли просто да идеш някъде и кратко да умреш?

- Не преди да му кажа - отвърна Смит.

- Хайде да чуем - подкани го Блейн.

- Името ми е Джеймс Олин Робинсън.

- Никога не съм чувал за теб - каза Блейн след кратък размисъл.

- Естествено.

- Срещали ли сме се някога преди онзи случай в сградата на "Рекс"?

- Официално не.

- Но сме се срещали?

- За малко.

- Добре, Джеймс Олин Робинсън, разкажи ми. Кога се срещнахме?

- Беше съвсем за малко - каза Робинсън. - Зърнахме се за част от секундата и повече нищо не видяхме. Това се случи в една късна вечер през 1958 година на едно самотно шосе, ти в твоята кола, а аз в моята.

- Ти си карал колата, в която катастрофирах?

- Да, ако можеш да го наречеш катастрофа.

- Така беше! Чиста случайност!

- Ако е вярно, повече нямам работа тук - каза Робинсън. - Но, Блейн, аз знам, че не беше катастрофа. Беше убийство. Питай жена си.

Блейн погледна жена си, седнала на ръба на дивана. Лицето ѝ беше пребледняло като платно. Сякаш и последната капчица жизненост бе изцедена от нея. Погледът ѝ като че се обръщаше навътре и не се радваше на онова, което виждаше там. Блейн се запита дали съзерцава призрака на някаква стара вина, отдавна погребана, отдавна започнала да възкръсва и сега вдигнala бяло знаме пред появата на брадатия Робинсън.

И като я гледаше, бавно започна да схваща.

- Мари - каза той, - какво ще речеш за онази нощ през 1958 година? Как разбрахте, че ще се сблъскам?

- Използваме методи за статистическо предсказване, фактори на валентност... - Гласът ѝ изтъня и секна.

- Или сте ме накарали да се сблъскам? - запита Блейн. - Не сте ли организирали катастрофата в нужния момент, за да ме пренесете в бъдещето за рекламираната си кампания?

Мари не отговори. А Блейн напрегна памет, за да си спомни как бе умрял.

Караше по правото, пусто и бяло шосе, лъчите на фаровете опипвала далечината, а мракът отпред отстъпваше безконечно... Колата му буйно и вироглаво свърна към връхлиташите фарове... С все сила опита да извърти волана. Не се поддаваше... Кормилото свободно се завъртя в ръцете му и моторът изстена...

- Бога ми, вие сте ме вкарали в оная катастрофа! - изкрещя Блейн на жена си. - Вие и вашите енергийни системи "Рекс" сте накарали колата ми да

кривне! Гледай ме в очите и отговаряй! Не е ли вярно?

- Добре де! - каза тя. - Но не сме искали да убием него. Робинсън просто се изпречи на пътя. Съжалявам за това.

- През цялото време си знаела кой е той - каза Блейн.

- Подозирах.

- И не ми каза. - Блейн закрачи напред-назад из стаята. - Мари! По дяволите, ти си ме убила!

- Не съм, Том! Не, наистина. Пренесох те от 1958 година в нашето време. Дадох ти друго тяло. Но не те убих наистина.

- Уби само мен - обади се Робинсън.

Мари с усилие се откъсна от самосъзерцанието и го погледна.

- Боя се, че нося отговорност за вашата смърт, мистър Робинсън, макар и непреднамерена. Тялото ви трябва да е умряло едновременно с тялото на Том. Енергийната система "Рекс", която го прехвърли в бъдещето, е повлякла и вас. После завладяхте приемника на Рейли.

- Много слабо утешение за загубата на предишното ми тяло - каза Робинсън.

- Несъмнено. Но какво искате? Какво мога да сторя? Отвъдното...

- Не го искам - отсече Робинсън. - Още не бях опитал земния живот.

- На колко години беше по време на катастрофата? - попита Блейн.

- На деветнадесет.

Блейн печално кимна.

- Не съм готов за отвъдното - каза Робинсън. - Искам да пътешествувам, всичко да опитам, всичко да видя. Искам да узная що за човек съм. Искам да живея! Знаете ли, че не съм докосвал жена? Бих заменил безсмъртието за десет хубави години на Земята. - Робинсън се поколеба за миг, после добави:

- Искам тяло. Искам здраво мъжко тяло, в което да живея. Не тази мърша, която влача. Блейн, жена ти уби предишното ми тяло.

- Искаш моето? - запита Блейн.

- Ако смяташ, че е почтено - отвърна Робинсън.

- Хей, чакайте малко! - викна Мари.

Лицето ѝ отново бе порозовяло. С признанието, изглежда, се бе освободила от хватката на спомена за някогашното злодеяние, бе се завърнала към борбата за живот.

- Робинсън - каза тя, - не можеш да искаш това от него. Той нямаше нищо общо с твоята смърт. Вината беше моя и съжалявам. Не искаш женско тяло, нали? Пък и не бих ти дала моето. Било каквото било! Махай се оттук!

Без да ѝ обръща внимание, Робинсън гледаше Блейн.

- От самото начало знаех, че си ти, Блейн. Дори когато не знаех нищо друго, знаех, че си ти. Бдях над теб, Блейн, спасих ти живота.

- Да, спаси го - тихо каза Блейн.

- И какво от това? - кресна Мари. - Добре, спасил ти е живота. Това не значи, че го притежава! Човек не може да спаси нечий живот и да смята, че ще си го вземе когато пожелае. Том, не го слушай!

- Нямам нито възможност, нито намерение да те насиливам, Блейн - каза Робинсън. - Ти ще решиш кое смяташ за право, а аз ще се подчиня. И ще си припомниш всичко.

Блейн изгледа зомбито почти с обич.

- Значи има и още. Още много. Нали, Робинсън?

Робинсън кимна, впил поглед в лицето на Блейн.

- Но как разбра? - запита Блейн. - Как можа да разбереш?

- Защото те разбирам. Превърнах те в дело на живота си. Жivotът ми се въртеше около теб. Не мислех за нищо друго освен за теб. И колкото по-добре те опознавах, Блейн, толкова по-уверен бях.

- Може би - каза Блейн.

- За какво изобщо говорите? - намеси се Мари. - Какво още? Какво може да има още?

- Трябва да помисля за това - каза Блейн. - Трябва да си спомня. Моля те, Робинсън, почакай малко навън.

- Разбира се - каза зомбито и веднага излезе.

Блейн направи знак на Мари да мълчи. Седна и зарови глава в шепите си. Сега трябваше да си спомни нещо, за което би предпочел да не мисли. Сега веднъж завинаги трябваше да го проследи до извора и да разбере.

В паметта му дълбоко се бяха врязали думите, които крещеше Рейли в Палата на смъртта:

- Ти си отговорен! Ти ме унищожи със злобното си убийствено съзнание!

Да, ти, грозна твар от миналото, ти, проклето чудовище! Всички те избягват освен мъртвия ти приятел! Защо и ти не умря, убиецо!

Знаел ли бе Рейли?

Спомни си как Сами Джоунс му каза след лова:

- Роден си за убиец, Том. Нищо друго не ти подхожда.

Досещал ли се бе Сами?

А сега най-важното от всичко. Онзи върховен миг от неговия живот - моментът на смъртта му през една нощ на 1958 година. Припомни си ярко:

Кормилото заработи отново, но Блейн не му обръна внимание, обладан от внезапно буйно ликуване, светкавична смяна на настроението, която го караше да приветствува съкрушителния удар, да жадува за него, за болка, жестокост и смърт.

Блейн трепереше конвулсивно, преживявайки наново мига, който бе искал да забрави - мига, когато можеше да избегне катастрофата, но предпочете да убие.

Той вдигна глава, погледна жена си и каза:

- Аз го убих. Това знаеше Робинсън. А сега и аз го знам.

35.

Той старательно обясни на Мари всичко. Отначало тя не искаше да му повярва.

- Толкова отдавна беше, Том! Как можеш да бъдеш сигурен какво се е случило?

- Сигурен съм - каза Блейн. - Мисля, че никой не може да забрави как е умрял. Аз си го спомням много добре. Така умрях.

- И все пак не можеш да се наречеш убиец само заради един миг, заради част от секундата...

- Колко време е нужно, за да изстреляш куршум или да забиеш нож? - запита Блейн. - Част от секундата! Толкова е нужно, за да станеш убиец.

- Но, Том, ти не си имал мотив!

Блейн поклати глава.

- Вярно е, че не убих заради плячка или мъст. Но пък и не съм от този тип убийци. Те се срещат сравнително рядко. Аз съм тихата вода, обикновеният среден момък, който е събрал в характера си от всичко по малко, включително и убийство. Убих, защото в онзи момент имах възможност. Моята лична възможност, уникално съчетание на събития, чувства, мисли, влажност, температура и господ знае какво още, което едва ли би се повторило за още два живота.

- Но ти не си виновен! - възкликала Мари. - Това нямаше да се случи, ако енергийните системи "Рекс" и аз не бяхме ти създали тази изключителна възможност.

- Да. Но аз се възползувах от случая - каза Блейн, - възползувах се и извърших хладнокръвно убийство просто за развлечение, защото знаех, че не могат да ме хванат. Моето убийство.

- Ех... Нашето убийство - каза тя.

- Да.

- Добре де, убийци сме - спокойно изрече Мари. - Приеми го, Том. Не се разкисвай. Веднъж сме убили, можем пак да убием.

- Никога - каза Блейн.

- С него е почти свършено! Кълна ти се, Том, не му остава и месец.

Изпял си е песента. Един удар и излиза от играта. Едно блъскане.

- Не съм от този тип убийци - рече Блейн.
- Ще позволиш ли аз да го направя?
- И от този тип не съм.
- Идиот такъв! Тогава просто не прави нищо! Чакай. Месец, не повече, и с него е свършено. Можеш да изчакаш един месец, Том...
- Пак убийство - уморено каза Блейн.
- Том! Няма да му дадеш тялото си! Какво ще стане с нашия съвместен живот?

- Мислиш ли, че можем да продължим след всичко това? - запита Блейн. - Аз не бих могъл. А сега престани да спориш с мен. Не знам дали щях да го направя, ако нямаше задгробен живот. Най-вероятно не. Но задгробен живот има. Бих искал да отида там с чисти сметки, доколкото е възможно, питоплатено и взето-върнато. Ако това беше единственото ми битие, щях да се вкопча в него с нокти и зъби. Но не е! Не разбираш ли?

- Разбирам, естествено - тъжно каза Мари.
- Право да си кажа, напоследък съм много любопитен към този отвъден живот. Искам да го видя. А има и нещо друго.
- Какво?

Раменете на Мари трепереха и Блейн ги прегърна здраво. Мислеше си за разговора с Хъл, елегантната и аристократична Плячка. Хъл бе казал:

- Ние следваме сентенцията на Ницше - да умрем в подходящия момент! Интелигентният човек не се вкопчва в последните дрипи от живота като удавник за сламка. Той знае, че телесният живот е само нищожна частица от цялостното човешко съществуване. Защо умният ученик да не прескочи един-два класа?

Блейн си припомни колко странен, мрачен, ативистичен и благороден изглеждаше величавият избор на смърт, който правеше Хъл. Претенциозно, разбира се, но в края на краишата и самият живот е претенциозен сред необятната мъртва вселена. Тогава Хъл му изглеждаше като древен японски благородник, който спокойно коленичи, за да изпълни церемониалния акт на харакири и със самия избор на смъртта подчертава важността на живота. Хъл бе казал още:

- Начинът да умреш не признава класа и възпитание. За всеки отделен човек той е благородническа грамота, рицарско приключение, кралски зов. И по това, как се преоборва със самотното и опасно начинание, всеки разкрива истинските си човешки измерения.

Мари прекъсна унеса му с въпрос.

- Какво е това друго нещо?
- О! - Блейн се позамисли. - Просто исках да кажа, че комай неусетно съм попил някои от нравите на 22-ри век. Особено аристократичните. - Той се ухили и я целуна. - Естествено, нали винаги съм имал добър вкус.

36.

Блейн отвори вратата на къщичката.

- Робинсън, ела с мен до кабината за самоубийства. Давам ти тялото си.
- Друго не съм и очаквал от теб, Том - каза зомбито.
- Да вървим тогава.

Двамата бавно заслизаха по планинския склон. Няколко секунди Мари ги гледа през прозореца, сетне тръгна подир тях.

Спряха пред вратата на кабината за самоубийства.

- Мислиш ли, че ще можеш да го овладееш без проблеми? - запита Блейн.
- Сигурен съм - рече Робинсън. - Том, много ти благодаря за това. Ще се прижа за тялото ти.

- То всъщност не е мое - уточни Блейн. - Принадлежало е на някой си Кранч. Но си го обикнах. Ще свикнеш с навиците му. Само напомняй от време на време кой командува. Понякога му се иска да ходи на лов.

- Мисля, че ще ми хареса - каза Робинсън.
  - Да, сигурно ще ти хареса. Е, желая ти успех.
  - Успех и на теб, Том.
- Мари се приближи и целуна Блейн за сбогом с ледени устни.
- Какво ще правиш сега? - попита Блейн.
- Тя сви рамене.
- Не знам. Чувствувам се толкова вцепенена... Том, трябва ли?
  - Трябва - каза Блейн.

Още веднъж се озърна към палмите, шепнещи под слънцето, към синята морска шир и надвисналата мрачна грамада на планината, прорязана от сребристи водопади. После им обърна гръб, влезе в кабината за самоубийства и затвори вратата зад себе си.

Нямаше нито прозорци, нито мебели, освен един-единствен стол. Закачената на стената инструкция беше много проста. Само сядаш и без да бързаш, завърташ ключа до дясната си ръка. След това умираш бързо и безболезнено, а тялото ти остава невредимо за следващия наемател.

Блейн седна, провери къде е ключът и се облегна назад с притворени очи.

Пак си помисли как бе умрял за пръв път и пак му се искаше да бе станало някак по-интересно. По право този път би трябвало да заличи грешката и да загине като Хъл, яростно преследван привечер по някой планински склон. Защо не можа да стане така? Защо не можа да срещне смъртта в двубой с тайфун, срещу връхлитящ тигър или както се катери по Еверест? Защо смъртта му пак щеше да е тъй кротка, тъй банална, тъй обикновена?

Но пък, от друга страна, защо всъщност никога не бе проектирал яхти?

Една героична смърт, разбра той отново, не би му подхождала. Несъмнено му е било писано да умре тъкмо така - бързо, банално и безболезнено. И навсярно целият му живот в бъдещето бе преминал в подготовка и оформяне на тази смърт - смътни признания, когато умря Рейли, многообещаваща сигурност в Палата на смъртта, неумолима съдба, когато се засели в Таиохае.

И все пак, независимо колко е банална, смъртта си остава най-интересното събитие в човешкия живот. Блейн нетърпеливо очакваше своята.

Нямаше от какво да се оплаква. Макар че бе живял в бъдещето само малко повече от година, успя да спечели най-голямата награда - отвъдното! Отново усети онова, което бе изпитал след излизането от сградата на "Задгробен живот" - свобода от тежкия, разплут, непрестанен подсъзнателен страх от смъртта, който неусетно преценява всяка постъпка и просмука всяко движение. Нито един човек от неговата епоха не би могъл да живее без сянката, която пълзи по коридорите на съзнанието като някаква зловеща тения, без призрака на всички дни и нощи, без сянката зад вратите, невидимия гост на всяко пиршество, незнайната фигура сред всеки пейзаж, вездесъща, вечно чакаща...

Край!

Защото сега древната неприятелка беше победена. И хората вече не умираха, те продължаваха!

Но той бе спечелил нещо повече от отвъдното. Бе успял да свие и вмести в тази година цял един живот.

Беше се родил в ослепително осветена бяла стая, с надвесено над него брадато докторско лице и добродушна сестра, която да го храни, докато той уплашено слуша как наоколо бръщолевят на непознат език. Отрано се бе впуснал в живота, неук и недодялан, заяза се по ориенталските чудеса на Ню Йорк и позволи на един непознат с прям поглед и бърза реч да го прави на глупак и едва ли не на труп, докато по-мъдри глави го отърваха от премеждието и утешиха болката му. Надянал чудесното, силно и загадъчно тяло, той отново се впусна в авантюри, този път малко поумнял, и тръгна рамо до рамо с мъже, подгонили опасност и почести с блъскави оръжия в ръце. Бе преживял и тази лудост, а на по-напреднала възраст си избра почтена професия. Но някои мрачни поличби, покълнали още в мига на неговото раждане, узряха и го принудиха да бяга от родния край към най-далечните

кътчета на света. И все пак пътъм той успя да се сдобие със семейство, вярно, семейство с някой и друг скелет в гардероба, но затова пък негово. В разцвета на мъжката си сила бе достигнал до страна, която обикна, бе се оженил и на сватбеното си пътешествие бе видял как пламтят сред залеза планините на Муреа. Сетне бе улегнал, за да прекара последните си месеци в покой, полезен труд и сладки спомени за чудесата, които бе видял. И тъй ги бе преживял, почитан и уважаван от всички. Стигаше му. Блейн завъртя ключа.

37.

- Къде съм? Кой съм? Какво съм?

Никакъв отговор.

- Спомням си. Аз съм Томас Блейн и току-що умрях. Сега съм на Прага, съвсем реално и напълно неописуемо място. Усещам Земята. А напред усещам отвъдното.

- Том...

- Мари!

- Да.

- Но как можа... Не мислех...

- Е, може в някои отношения да не съм била много добра съпруга, Том. Но винаги бях вярна и правех за теб каквото ми беше по силите. Естествено, че ще те последвам.

- Мари, правиш ме много щастлив.

- Радвам се.

- Да продължим ли?

- Накъде, Том?

- Към отвъдното.

- Том, страх ме е. Не може ли просто малко да постоим тук?

- Всичко ще се оправи. Ела с мен.

Боя се, че ще е ужасно странно, призрачно и страховито.

- Не бой се, Мари. За два живота три пъти съм бил младши конструктор на яхти. Такава ми е съдбата! Няма начин да свърши дотук!

- Добре. Вече съм готова, Том. Да вървим.

Превод: Любомир Николов

Източник: <http://123.dir.bg/>

Последна редакция: 01-Dec-2003